

Déliháb

24
FILLER

KÉVFOLYAM 28 SZÁM
BUDAPEST, 1931 JULIUS 11
MEGJELENIK MINDEN
SZOMBATON

Lilian
Harvey

előnye
Ovo-
b ízű.

Szben

st

NYÁRI CSEREAKCIÓ!

100 pengőt fixelünk
50 pengőt fixelünk

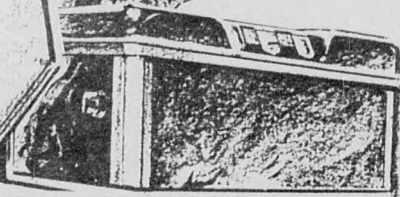
TELEPES
KÉSZÜLÉKÉRT

DETEKTOROS
KÉSZÜLÉKÉRT

TEHÁT:

CSERÉLJE BE RÉGI TELEPES
KÉSZÜLÉKÉT MODERN PHILIPS
HÁLÓZATI KÉSZÜLÉKRE

6 - 12 HAVI RÉSZLETFIZETÉS
MELLETT FORDULJON RÁDIÓ-
KERESKEDŐJÉHEZ

PHILIPS

EGY ÉVES GARANCIÁT NYUJT!

V. évfolyam

Budapest, 1931 július 11

28. SZÁM

Délibáb

24
fillér

SZINHÁZI HETILAP

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 2 P 50 fill., félévre 5.— pengő. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 24 fillér. Ausztriában 40 Groschen, Csehszlovákiában 2.— cseh korona, Jugoszláviában 1 dinar, Romániában 16 lei, Olaszországban 1 lira 20 centesimo. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Dolány uca 12. Telefon: J. 423—39, J. 423—60.

(Byssz Róbert rajza)

400 pengő
egy pohár
borért

Pap Károlyra, a fiatal rendkívül tehetséges regény- és novellaíróra a Baumgarten-díj mult évi kiosztása körüli harcok hívták fel a nagyközönség szélesebb rétegeinek figyelmét.

A Baumgarten-díjat kiosztó bizottság ugyanis a mult évben nyolc író-t ítélt érdemesnek arra, hogy az évi négyezer pengő díjjal kitüntesse. A nyolc író egyike Pap Károly volt.

A nyolc író nevét a Baumgarten-bizottság felterjesztette a kultuszminiszterhez, akinek jóváhagyása szükséges ahhoz, hogy az odaítélt díjakat folyósítsák. A kultuszminiszter hét író megjutalmazását jóváhagyta, a nyolcadikkal — Pap Károlyval — szemben azonban, legnagyobb meglepetésre, élt a díj alapítólevelében biztosított vétőjogával és megjutalmazását nem engedélyezte.

A miniszteri tilalom oka az az eljárás volt, amit a hatóságok Pap Károly ellen azért folytattak le, mert a háború után mint fiatal tiszt egyetlenegy pohárral ivott abból a borból, amit katonái az egyik uradalmi pincéből elemeltek. Pap Károly az eljárás során hebizonította, hogy neki nem volt tudomása a bor lopott voltáról — és mégis sok évvel a történet után ezért az egyetlen pohár borért négyezer pengővel kellett fizetnie.

Pap Károly tehát miniszteri tilalom folytán elesett a Baumgarten-díjtól, ami egy nyugodt megélhetésű, gondoktól mentes munkásevet biztosíthatott volna neki.

A fiatal író-t azonban ez nem csüggesztette el. Nekiült és néhány hónap alatt megírt egy drámát, amire minden színházi ember aki elolvasta, kijelentette, hogy — remekmű,

A darab minden sablontól mentes, merész és izgalmas háborús történet. Ugynevezett

probléma-darab, ami a háború forró és feszült légkörét tárgyalja őszinte és tárgyilagos hangon.

Főhőse a darabnak Leviót János, egy zsidó fiatalember, aki mindazt a háborús vétkeket, amivel az antiszemitizmus a zsidóságot megvádolta, egymaga akarja jóvátenni. Tizenhét éves korában önként jelentkezik katonának, kimegy a frontra, beosztja magát egy roham századba és a legveszélyesebb vállalkozásokban keresi a halált. A halál torkában egy pillanatra megtorpan Leviót János. Életőstöne, tizenhét éves ifjúságának élni akarása egy pillanatra tiltakozni próbál a halál szándékos keresése ellen, de végül erős akarata győzedelmeskedik az ösztönei fölött és Leviót János megy előre — de nem a megváltó halál, hanem az arany vitézségi érem felé.

Ezt a darabot Pap Károly benyújtotta a Nemzeti, Vig- és a Belvárosi Színházhoz. A darabot mind a három színház tökéletes és izgalmasan érdekes írásnak találta, de — visszaadta. Egyik azért, mert erősen filozofizmitának, a másik kettő azért, mert erősen antiszemitának találta.

Pap Károly aztán ezt az egyszerre filozofizmita darabot felvitte egyik színházi ügynökséghez, ahol nyomokban felfedezték azokat a kiváló értékeket, amik benne rejlenek és lefordították németre és angolra. A német példányt kiküldték Reinhardt-nak, az angolt pedig a newyorki Theater Guild-nak, ami Amerika egyik legelső színháza.

Az első választ a Theater Guild küldte. A színház igazgatója Pap Károly darabját elfogadta, előadásra tűzte ki és benne látja a jövő szezon egyik legnagyobb sikerét.

Így indul egy fiatal magyar író a siker felé — angol nyelven.

szült
ilagos

egy
borús
zsidó-
jóvá-
elent-
beosz-
leg-
alált.
orpan
éves
a til-
esése
eske-
negy
nem

ta a
hoz.
letes
e —
filo-
ősen

filo-
zin-
dez-
nne
lra.
nak,
nak,
lte.
ját
tja
ker

Dolores Murray amerikai táncosnő

IRTA: MOHÁCSI JENŐ

Tegyük föl, igaz mindaz, amit magam is tiszta szívből remélek: hogy a film meg a rádió nem teszi tönkre a színházat, hogy a színházi kultúra örök, hogy kiválasztódik majd oly színházi művészet, mely az igazi műélvezők gyönyörűségére fog szolgálni. Ha így is lesz, akkor is idejekorán hozzá kellene látni a munkához, hogy ez a kiválasztódás meg is történjék.

Gyakran olvasom, hogy a magyar színházi kultúra ilyen meg olyan kiváló. El is hiszem. Meg is írom sokszor, ha külföldi lapokban számolok be színházi bemutatóinkról. Hányszor írtam már, hogy Hevesi Sándor meg Jób Dániel milyen nagyszerű rendezők, milyen tehetségesek a fiatalabb rendezők is. Hogy Gombaszögi Frida és Bajor Gizzi világregelációban is milyen nagy színésznők, hogy a férfiak közül ezek meg azok fölérnek akármelyik világhírű művésszel és így tovább.

Ez igaz is, így vallom ezt és ez marad meg a véleményem ezentúl is. Igen ám, de ha most gondolatban végigtekintem az elmúlt színházi évadot és a tavalyi és a kétév előtti, mégis valami nagy hiányérzés, valami kielégítetlenség támad bennem. Kitérő rendezők, kitűnő színészek, kitűnő darabok, kitűnő színházi produkció és mégis...

*

Azt mondtam, kitűnő darabok. Igenis, kitűnőek. Csak, valljuk be, nem olyanok, hogy megalapozhatjuk velük a színház fölényét a filmmel meg a rádióval szemben. A magyar színműirodalmon azonban legnehezebb segíteni. Bár színházi cenzúra nálunk nincsen, azért a színmű sokféle veszedelmes cenzurának van kitéve.

Jaj annak a színdarabnak, mely baloldali. Jaj annak a színdarabnak, mely jobboldali. Egyiket sem meri előadni a színgazgató. Jaj annak a színdarabnak, mely filozemita. Jaj annak a színdarabnak, mely antiszemita. Nem merik előadni. A multtal foglalkozni csak a régi olajnyomatok stílusában

Max Reinhardt

likum tekintélyes hányada únja a színházat, ezt viszont a szízigazgatóknak kellene belátniok. Társadalmi viszonyaink nem engedik az ilyenféle vagy másmódon merész és új és érdekes darab előadását, ez igaz.

Meg kell állapítani, hogy a magyar írók sokkal tehetségesebbek, mint azok a darabok, amiket írni kénytelenek.

Két prózai színházunk van, mely kitűnő együttessel dicsekedhetik: a Nemzeti Színház, meg a Vígyszínház. Igazgatóik kitűnő rendezők. De kitűnő rendezők voltak már ezelőtt hűsz esztendővel is, ugyanabban a színházban. (Hevesi Sándor és Jób Dániel akkoriiban azoknak a színházaknak főrendezői voltak, melyekben ma igazgatók.)

Hevesi Sándor a Thália színházbeli működése után, Jób Dániel pedig ma-

Hevesi Sándor

lehet. A jelennel pedig éppenséggel csak olymódon, mint a füzetes regényben. Kérem, mondják erre a szízigazgatók, még pedig a legkiválóbbak, nézze csak meg a külföldi termést, milyen gyatra, semmivel sem áll a miénk fölött. Ez igaz, ha a színdarabok megismerési módját nézzük. De már egyáltalában nem igaz, ha az akarást nézzük. A német színdarabok nagy része például mindig olyasvalamit hoz, ami megkap vagy megráz. A magyar szízigazgató azt mondja erre: Igen ám, de ez az úgynevezett Zeiststück, a kortörténeli darab csak kísérlet és sok esetben meg is bukik. Erre azonban azt felelem és velem, ezt biztosan tudom, a magyar ifjúság jórésze: Bár megbukni látom már az ilyenféle darabot! A magyar szízigazgató nem meri előadni az ilyenféle darabot, nem is teheti, belátom. De a budapesti pub-

gában a Vígszínházban, ahova minden nagyobb színpadi tapasztalat után került, ragyogó művészekkel, akkoriban ragyogónak érzett bátor magyar darabokban európai nivóra emelték a magyar színjátszást, mely akkor méltán vetekedett a világ minden nemzetének színjátszásával.

Amit ma produkálnak, az még mindig ragyogó — de már nincs egészen összhangzásban azzal, amit ma Európa-szerte várnak és akarnak és szeretnek. Egyrészt a darabokban van a hiba — erről már szólottam. Másrészt azonban még egyéb oka is lehet annak, hogy ezek a hallatlanul tehetséges rendezők

esztendő óta, a régiéket újukra bocsátja, a kegyvesztettek megszabadulnak áldásos, de azért lenyűgöző befolyásától. Egyszer ebben a városban rendez Reinhardt, máskor meg abban a színházban. Ezért folytathatja új és új kedvvel teremtő munkáját.

A bécsi Burgtheater Közép-Európa egyik legkonzervatívabb színháza. Mégis azt látjuk, hogy föllépteti vendégekként a legkiválóbb német színművészeket, tekintet nélkül arra, hogy állami színház tagjai-e? Kitűnő rendezőket is meghív és megrendeztet velük egy-egy darabot.

Ezt a két példát mondom, de mond-

Gombaszögi Frida
(Halmi felv.)

hallatlanul tehetséges művészekkel mégis csak ritkán hoznak létre olyat, ami igazán érdekes és emlékezetes és megrázó.

*

Max Reinhardt, aki nemcsak nagy rendező, hanem szeszélyes ember is, rég ráunt volna művészetére, ha mindig ugyanolyan körülmények között, ugyanazokkal a művészekkel kellett volna dolgoznia. Folyton új és új tehetségeket fedez föl, csaknem harminc

hatnék százat. Igen jól tudom, hogy Németországban mennyi a színész meg a rendező, meg a lehetőség. De éppen mert kis ország vagyunk, sorvadó színházi élettel, azért vonok le most néhány merésznek látszó következtetést és ajánlok olyasvalamit, ami új érdekességet hozhat az érdektelenné váló magyar színjátszásba.

(Szántszándékkal mulasztom el egy csomó fontos szakkérdés firtatását.)

*

Tekintet nélkül arra, hogy a Nemzeti Színháznak klasszikus művek eljátszására kitűnően kiképzett és összetanult együttese van, mely modern darabokban is nagyszerűen állja meg a helyét és tekintet nélkül arra, hogy a Vígszínház híres együttesét nagy fáradtsággal forrasztotta össze rendezője, úgy e két, mint többi színházunkban is eseregazdaságra van szükség.

Hevesi Sándornak másutt is kellene rendeznie, mint a Nemzeti Színházban és a Nemzeti Színházban másnak is kellene rendeznie, mint Hevesi Sándornak, Jób Dánielnek másutt is kellene rendeznie, mint a Vígszínházban. A Nemzeti Színház művészgardáját ne csak Hevesi Sándor vagy környezetéhez tartozó rendező tanítsa.

Az az „Inzucht”, a vérkeveredésnek az a hiánya, mely éppúgy silányítja az egymás között házasodó uralkodóházak tagjainak testalkatát, mint ahogy savóvérvé teszi az egymással összeforrt színházi együttes produkcióit — nálunk tudniillik, ahol nem jut arra idő, hogy egy-egy darabot hónapokig elpróbáljanak — ez az Inzucht most már vérszen érezteti hatását.

Színészi utánpótlás nincs. (Erről a vidéki színészet pusztulása, az ország kisébbedése tehet.) A régieken erőt vett a megszokás hatalma. A közönség is annyira ismeri őket, hogy nem jár többé azzal az ünnepies, izgalmas áhítattal a színházba, mint régen.

Minden színházi előadásnak ünnepnek kell lennie, mely egyszer van és soha többé vissza nem tér. Ha idegen együttes jár nálunk vendégszerepelni, a közönség azért siet az előadásra, mert az az érzése, hogy ezeket így hosszú-hosszú ideig nem láthatja többé. Minden magyar színelőadásnak is az a varázsa legyen, hogy a közönség úgy érezze, elmulaszt valami soha vissza nem térőt, ha most, ezt a darabot ebben az előadásban meg nem nézheti.

Ezt a varázst csak akkor érezhetjük, ha a régi meghitt, kedves színészeinket új összeválogatásban, ha a régi kitűnő rendezőket az új környezet új feladataitól fölvilanyozva láthatjuk.

Bajor Gizi

POTYAJEGY

Nem mondom azt, hogy jól megy nekem. De azt se mondom, hogy rosszul megy. Pedig mondhatnám. De nem mondom. Pedig rosszul megy.

Színházba nem tudok járni. Ami még nem nagy baj, mert részemről örülök, hogy élek, de a feleségem se tud járni azon egyszerű oknál fogva, hogy az ő szórakozási lehetőségeit is az én pénztárcám determinálja. Viszont ő nem tud örülni ama pusztának, hogy él. Ő jól szeret élni... De hát... ugyebár... különben mit meséljek... Önök is tudják...

Feleségem azonban ügyes asszony. Ő nem hagyja magát az élettől csak úgy letiporú. Tegnap este például azzal fogadott, hogy menjünk el a színházba. Most jött a pénz-

Dr. Hosszu Zoltán, a rádió népszerű Dani bá-ja vasárnap tartotta esküvőjét Eszényi Olgával a Kálvin téri református templomban
(Fotó: Maesi)

kérdés: van-e pénzem? És jött a pénzfelelet: nincs! Erre nőm diadalmas sollyal az asztalra csapott két jegyet. Ime! Elsőrendű zsöllye. Két darab, Potyajegy!

Kiderült, hogy feleségem szabónője abban a szalonban dolgozik, ahol a nagy színész nő nagybácsijának unokahuga varrat. A nagy színész nő adott két jegyet a nagybácsijának, a nagybácsi odaadta az unokahugának, az unokahuga a szalon tulajdonosának, a tulajdonos feleségem szabónőjének, a szabónő pedig a feleségemnek.

Igy aztán minden jogcímünk meg volt arra, hogy ingyen menjünk színházba. Gyorsan megvacsoráztunk és lementünk az uccára. Feleségemet a villamos megálló felé vittem. Szemrehányóan nézett rám.

— De Jenő, ne légy smucig!... Ha már egyszer ingyen mehetsz színházba, hát reszkirozhatsz egy taxit!

Reszkiroztam. Taxiba ültünk és a színházhoz hajtottunk. De így túlkorán értünk oda, még nem lehetett bemenni. Mondom a feleségemnek: sétáljunk egyet. Mire ő:

— De Jenő, ne légy smucig!... Ha már egyszer ingyen mehetsz színházba, igazán beülhetnék egy cukrászdába arra a vacak negyedóra!

Beültünk. Magamban számolgatni kezdek: taxi 2 pengő 20 fillér... sütemények 3 pengő 60, azaz 5 pengő 80 fillér... No, de mindegy! Gyérünk be a színházba!

A kalapomat nem akartam beadni a ruhatárba; majd a kezemben tartom.

— De Jenő, ne légy smucig!... Ha már egyszer ingyen mehetsz színházba...

Nem voltam smucig. Sőt a büffében vettem egy csomag cukorkát, a kabátokat hagytam „kikészíteni”, műsort vásároltam... Ha már egyszer ingyen mehetek színházba!

A bejáráshoz mentünk, hogy elfoglaljuk helyeinket. Nőm rámszólt:

— Jenő kérlek, add oda a jegyeket!

Ránéztem. Miféle jegyeket? Hiszen te vetted magadhoz!... Vagy nem?

Egy perc alatt kiderült, hogy nem. Ott-hon felejtettük. Feleségem el akart ájulni. Ezt csak nem fogom hagyni?! Szaladtam a pénztárhoz, vettem két zsöllyét 13 pengőért. Tizenhárom pengő, meg taxi, cukrászda, ruhatár, cukorka, műsor... összesen 21 pengő 30 fillér.

Nem baj!

De legalább... ingyen voltunk színházban!

Görög László

Janina Smolinska, a párizsi Folles Bergère sztárja

a pénz-
mas mo-
t. Ime!
vajegy!
e abban
inésznő
A nagy
ijának,
nak, az
a tu-
zabónó

g volt
Gyor-
nk az
megálló
im.
la már
t resz-

szin-
értünk
lom a
ce ő:
a már
gazán
vacak

kezd-
ények
No, de

ni a
i már

vet-
tokat
am...
zba!
aljuk

et!
n te

Ott-
jüni,
am a
őért.
szda,
21

ház-
szló

Strandolók Budapest

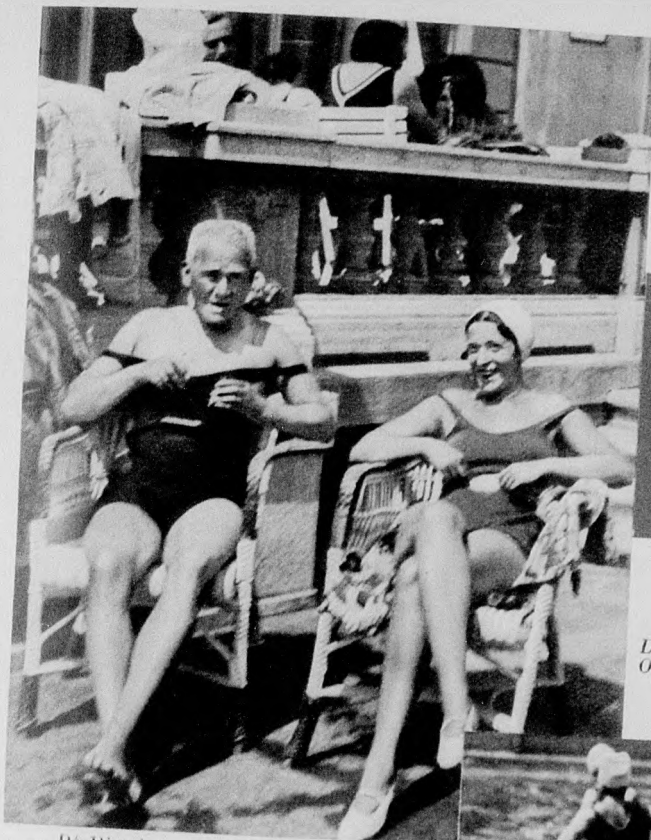
Szegény jó nemeslelkű gróf talán még álomban sem gondolt arra, hogy a XX. században egyesített Pest-Budán strandfürdőt fognak elnevezni róla. Igaz, hogy nem sokat számít ez, mert a strandoló Budapest kilencvenkilenc százaléka nem is sejti, hogy a legnagyobb magyarról nevezték el ezt a fürdőt. Őszintén szólva, ha sejti is, nem érdekli, annál inkább azonban az, hogy

Egy kis pihenés a hűvösen

milyen a víz, amelyben egyébként a legyezőkék és egyéb bogarak versenyt szoktak üszni a fürdőzőkkel.

Az egész strand olyan, mint egy nagy család. Mindenki ismeri a másikat. A társaságok a strand különböző pontjairól kiabálnak át egymásnak. Egy kissé kövérkés hölgy a nagy bazinból kiabálgat ki a parton fekvő, erősen molett barátjének:

Gróf Csáky Károly volt
honvédelmi miniszter és Siró
Anna a Városi Színház volt
tagja

Dr. Székelyhidy Ferenc, az
Operaház művésze a kis-
lányával

— Pá Riza! — integett mindkét kezével.
Mire egy fiatalember sietve így köszön vissza:

— Pá rizer.

A hölgyet azonban ez egy cseppet sem
zavarja, hanem megismétli:

— Pá Riza!

Most már viszonzotatik a „pá” a molett
részéről és megindul a diskurzus.

Kövér hölgy a vízben: Hol volt, hogy eddig
nem láttam, drágám?

Meg kövérebb hölgy a homokban: Karls-
hadban, drágám.

— No és mi az eredmény, drágám?

— Nyole kiló, drágám.

— És mibe került?

— Kilencven pengő — kilója.

Ezen mind a ketten nevetnek, de mi nem
tarthatunk velük, mert újabb beszélgetés
űti meg a fülünket.

— Az idén Leányfalun akartunk nyaralni

— meséli az egyik hölgy, — kint is voltunk, meg is állapodtunk egy gyönyörű szobára, de a végén mégsem lett belőle semmi.

— Na ne mondja — álmélkodik a másik — és miért?

— Mert a házigazda nem tudta eladni a disznót és így nem maradt számunkra hely.

Külön társaságot képeznek a strandon a színészek, akik közül csak *Siró Anna* és gróf *Csóky Károly* volt honvédelmi miniszter szeparálják magukat. Soha sincsenek társaságban. Mindig csak kettesben fürödnek és napfürdőznek. *Somogyi Erzsé* viszont többet van a vízben, mint szárazon. Annyit úszik, hogy már meggyanúsították, hogy *Lenkey Magdának* akar konkurrenciát csinálni. Az erősebb nemet a színészvilágból *Kertész Gábor* és *Rubinyi Tibor* képviselik. Ők a strand viccmesterei. Minden nap újabb és újabb vicceket mesélnek el és csak természetes, hogy nekik van a legnagyobb társaságuk. *Rubinyi* folyton azzal ugratja *Kertészt*, hogy ő a világ legszórakozottabb

embere. Mindjárt el is mond bizonyítékul egy esetet:

— *Kertész* valamelyik nap elment hazulról húga társaságában. Már a harmadik uccában jártak, amikor hirtelen sarkonfordult és hazarohant. A húga várta, várta, de *Kertész* csak nem jött. Mit tehetett egyebet szegény, ő is hazament. Belép a szobába, hát elrémülten látja, hogy *Kertész* szobájá valósággal fel van dülva.

— Mit keresel, *Gábor*? — kérdi tőle.

— A kesztyűmet.

— De hiszen ott van mind a kettő a kezdedben.

— Azt én is tudom, de a harmadikat keresem.

Somogyi Erzsé a melegvízben

Száz éve született Hubay Jenő tanára

Világszerte ünneplik most Joachim József születésének centennáriumát és az ünnepségből Magyarország méltón kivetheti részét. Joachim, a hegedű nagymestere ugyanis magyar születésű és a magyar föld géniusza sugárik azon a művészen keresztül, amelynek az újabb tanúja, Csodálatos tudományának, zseniális művészetének folytatása azonban még a mai napig is kisérik, két világhírű magyar mester yonóján át.

Hubay Jenőről és Vecsey Ferencről van szó. Mindketten Joachim oldalán szívták magukba a hegedűjáték legbelsőbb művészetét és ezzel olyan régiókba jutottak el, amit csak kivételes tehetségű művészek érhetnek el. Hubay nyomán pedig az egész új muzsikugeneráció hegedűje érzi a nagy Joachim tanítását.

Köpesényben született Joachim, 1831 június 28-án. Édesapja felhossa Pestre a kislfiát, aki Serwaczinski színházi muzsikustól tanul először hegedülni. Később Bécsbe kerül a konzervatóriumba. Tizenkét éves korában a lipesei Gewandhausban játszik; ekkor már bizonyos, hogy zseni. Mendelssohn irányítja tanulmányait, akinek ajánlatára Londonban hangversenyeznek. 1849-ben Weimarba szerződik hangversenymesternek és hosszú ideig él Liszt környezetében.

Liszt Ferenc nemcsak mint honfitársát, de mint kiváló művészt is, nagyon szerette Joachim Józsefet.

Hannoverbe megy át és megnősül. Amalie Weiss a felesége. (1882-ben elvált tőle.) Ez a szerelem a színházban kezdődött. Amalie Weiss alténekesnő volt és sok sikert aratott. Olyan szépen énekelt a Schumann-dalokat, hogy nem akadt abban az időben riválisa.

1866-ban Berlinbe költöznek és Joachim átveszi a megalakuló zenei főiskola vezetését. Fiól kezdve hivatalosan is szé- dületes zenei karriért fut be. Megalakítja

a híres Joachim-vonósnegyest, amelynek minden hangversenye nagy zenei esemény-számba ment.

1907 augusztus 15-én halt meg Berlinben.

Hubay Jenő édesapjától nyeri első hegedűleckéit és miután abban az időben Joachim neve jelentett a legtöbbet a pedagógia terén, Huber Károly Berlinbe küldi a fiát.

Tizenhárom esztendőskorában került Hubay Joachimhoz és négy évig tanult tőle.

Egy ízben Joachim így nyilatkozott róla:

— Ismeritek a kis Hubay Jenőt? Szemében igazi muzsikustűz ég és már most olyan fölényes a tudománya, hogy nem is kell elsajátítania semmi többet... Nagy ember lesz belőle!

Hubay ma is szeretettel, hálával emlékezik meg a nagy mesterről, aki különös figyelmével gondoskodott leckéiről és nemcsak mesteri, de baráti alapon dolgozott vele a tiszta művészetért.

Vecsey Ferenc nyolcéves korában lett Hubay Jenő tanítványa. Hubay felhívta Joachim figyelmét remek növendékére.

Joachim azonnal írt Hubaynak, hogy ha lehet, küldjék ki Vecseyt Berlinbe. Úgy is történt.

És Vecsey játszani kezdett Joachimnak. Kis társaság volt a szobában. Amikor véget ért a hegedűre írt kompozíció és Vecsey letette a vonót, Joachim, aki akkor már idős ember volt, odaszólitotta a fiút, átölelte és komoly zenészekből álló baráti köre előtt így beszélt:

— Kisfiam, te kész mester vagy. Most látom csak, mit tud Hubay!

Aztán így folytatta:

— Hangversenyezni fogsz velem. Én dirigálok majd a zenekart!

Ez volt a legnagyobb dicséret, amit kaphatott valaki Joachimtól.

lynek
nény-
erlin-

he-
16ben
a pe-
linbe

erült
anult
ozott

Sze-
most
m is
Nagy

léke-
önös
nem-
ozott

lett
ívta
re.
ogy
Ugy

nak.
vé-
Ve-
kkor
fiút.
ba-

Most

En
amit

Evelyn Knapp amerikai
filmszínésznő

Ujabbán megint csak a női divat került a vádlottak padjára. Mennyi kifogás, mennyi kritika, mennyi akadékoskodás hangzott el a nők öltözködése körül. A férfidivat el van intézve azzal, hogy megszületik, kultiválják egy ideig — megszűnik! A női divat az más! Ha rövid a szoknya, hasábokat írnak az újságok a divat helyességéről és nem helyességéről. Beleszól a vitába boldog, boldogtalan! Szabónó, szabó, női egyesületek, férfi aggodalmak vagy óvációk. Ha hosszú a szoknya, ugyanez történik. Rövid haj, hosszú haj, térden alul, bokán felül, háton kivágás, elől kivágás, glöknis, angolos, georgette, tweed, grenadin, csak úgy röpködnek állandóan a levegőben. És a legtöbb kérdéshez az erkölcs szempontjából is hozzászólnak. Főleg a fürdőtrikó és a pizsama jelent állandó szálkát a kritikusok szemében.

Pedig minden mennyire attól függ, hogy azt a ruhát hogyan és ki viseli! Egyetlen szót sem hallottunk például elhangzani a *Pesten* időző néger nők ruháiról. Pedig bizony Isten kevesebb van rajtuk, mint a pesti nőknél. És a gyerekek, meg egyéb fiatalok a női test egyébként rejtett szépségeiről harminc fillérért nyilvánosan tudomást szerezhettek. Itt nincs baj!

Ezzel nincs semmi baj! Ez senkinek sem tűnik fel! Egy merészebb fürdőtrikó és egy ötletesebb pizsama — annál inkább.

A magánszínházak premierjén több meztelen hátat és vállat látni, mint a pesti strandokon együttvéve. A dekoltáznak olyan változatos ötleteit lehet kifejteni egy estélyi ruha kreálásában, hogy nincs az a fürdőtrikó, amely annyi erotikát tudna produkálni!

Meg kell csak nézni az erkölcsös Amerika

filmrevűit. Nagyban és kicsinyben felvonulnak itt a női háta, vállak, lábak, sőt combok — olyan hihetetlenül nyíltan, mintha nálunk matróruhákból menne valamelyik leányintézet sétálni a Halászbástyához. Senkinek eszébe sem jut megütközni rajta!

Egy színházi belépőt úgy vehet magára egy nő, hogy a tarkójától a lábahegyéig minden takarva van. Viszont akadnak más változatok is! Alul egy estélyi ruha, felül egy belépő és a hölgy szép lazán leejti a belépő kivágását derékig, úgyhogy az estélyi ruha dekoltázsának jóvoltából az egész hát teljes fehérségében és tökéletes vonalaiban látható.

A fürdőtrikó a hátat, a vállat és a lábakat szabadon hagyja, viszont emlékezzünk csak vissza a stílrúhára. Földig érő túllból —

térdig vagy még feljebb érő kombinéval alatta. A lábakat egy enyhe csipke- vagy túllfelhő borította. Két-három évvel ezelőtt pedig a térdigérő estélyruha még annyit sem takart el a lábaktól, mint ma a fürdőtrikó.

Az uccai ruha sokkal kevesebbet rejt el a női testből, mint a ma divatos női pizsama, amelynek nadrágja, apró kis kabátkája úgyszólván egyetlen vonalát sem hangsúlyozza ki az alaknak. A strand dámái az „átkos” pizsamában még a legerköcsösebb nagymamák rosszalását sem vonhatják maguk után.

Igy derül ki aztán szép lassan, hogy a ruházkodás terepén nem igen lehet éles határvonalat vonni az erkölcsös és erkölcs-telen között. Eltekintve egynémely divatbeli extravaganciától, könnyűszerrel tudunk majdnem minden modernül öltözködő lány

Egy „indiszkret” fürdőruha

vagy asszony garderojból erkölcsös fürdőruhát és erkölcstelen estélyi toalettet keresni. És az utóbbin nem ütközik meg igazán senki!

Hogy azonban mindez necsak irott filozófalgatás maradjon — igazunkat képekkel demonstráljuk. Harsányi Ilona, a tehetséges fiatal pesti színésznő, aki az utóbbi időben gazdag tapasztalatokat szerzett ezen a téren és a szenvedő hőse volt egy fürdőtrikórazziának, bemutatja a *Délibáb* publikumának az ominózus fürdődresszt és hogy izelítőt adjon az annyira kritizált „átkos és erkölcstelen” stranddivatból — legújabb strandpizsamáját is.

Ugyanakkor viszont hadd vonultassuk fel az elmúlt báli szezon néhány igen érdekes és nagyszerű toalettkekreációját is — nem lesz nehéz kitalálni, melyik érdemli ki jobban az erkölcstelen jelzót...

Egy „diszkrét” estélyi ruha

Theima Todd Filmszínésznő

Magyar történelmi filmet készítenek - HOLLYWOODBAN

Amikor beléptünk a szobába, turesa kép tárul a szemünk elé. Egy hatalmas bergereben félig előrehajló testtel ül egy szép asszony és göresösen zokog. A sírást jöttünkre mindinkább lassubodó szipogás váltja fel, majd egy-két magyarázó szó.

— Holnap utazom Spanyolországba és annyira fáj a szívem Budapestet itthagyni, hogy ki sem mondhatom.

A hölgy neve, akiről itt szó van, Hilda Goldmann. Pesten legfeljebb csak az Amerikát járt magyarok ismerik ezt a nevet, de azok aztán nagyon jól. Hilda Goldmann Los Angelesben él, ahol a férjének ügyvédi irodája van. A kaliforniai társaság egyik legismertebb és legkedveltebb tagja Hilda Goldmann, aki mint operaénekeső is nagy sikereket arat Amerikában.

A losangelesi ügyvéd művészfeszeségének két bátyja van: Jack és Jules Withe. Mindketten jelentékeny tényezői az amerikai film- és színházi világnak. Nevüket ugyanolyan jól ismerik és tisztelik, mint például Gilbert Millerét. Jack White-el egyébként is sokat foglalkoztak most az amerikai lapok, amennyiben válik a feleségétől, Pauline Starktól, az ismert nevű filmszínésznőtől. Ezek után végre elárulhatjuk, hogy mindez azért érdekel jobban minket, mivel Hilda Goldmann és nagyhatalmú bátyjai — magyarok.

— En és két bátyám — meséli Hilda Goldmann — itt születünk Magyarországon. Huszonöt esztendővel ezelőtt szüleink kivándoroltak Amerikába, amikor még párányi gyerekek voltunk. Bármennyire is jól ment a dolguk, egy pillanatra sem feledtek meg arról, hogy az igazi hazájuk Magyarország. Édesapám mindig vigyázott arra, hogy magyar beszédünk el ne amerikaiasodjon. Nekik köszönhetjük, hogy bár mint két-három éves gyerekek kerültünk el Magyarországról, azóta sem jártunk itt, annak ellenére is mindhárman kifűnően tudunk magyarul beszélni. Csodálatos dolog a szülőföld iránti szeretet. Nem voltak magyarországi gyermekkori emlékeim és mégis állandó honvágyat éreztem. Az idén aztán már nem tudtam ennek az érzésnek ellentáni és eljöttem.

Jack most nagy fába vágta fejszét, amelyet minden áron meg akar valósítani. Egy magyar filmet akat készíteni Hollywoodban, amelynek a témáját a magyar történelemből venné. A film szereplői kivétel nélkül mind magyarok lennének és nagyrészt természetesen budapesti színészekből állítaná össze, akikhez csatlakoznának a hollywoodi magyar filmszínészek. Talán mondanom sem kell, hogy a scenáriumíró és a rendező is magyar lenne.

Jules, másik bátyám, épp most társult Zion Mayerrel, az amerikai filmmágnás, Karl Mayer öccsével. Speciális állatburleszketek csinálnak, amelynek valamennyi szereplője idonított kutya. Ezek a felöltözött négylábú állatok a nagy beszélőfilmeket parodizálják. Olyan sikerük van ezeknek a produkcióknak, amelyre talán még sohasem volt példa.

Jómagam sűrűn szoktam szerepelni a losangelesi operaházban és koncerteken. Az operaiák mellett magyar dalokat énekelek. Nagy öröömre szolgált, hogy pesti ittartózkodásom alatt a cigányokat egész sereg olyan magyar dalra tanítottam meg, amelyeket ők sohasem hallottak. Most Spanyolországba utazom egy kis tanulmányútra és azután ha lehet, még visszajövök Pestre, mert ez a legdrágább és leggyönyörűbb város, amely messze felülmúlja azokat a diethimnuszokat, amelyeket a szüleim meséltek róla.

Hilda Goldmann
(Foto Goszleth és John)

MOZIBAN

Írta
Halász Imre

A vásznon most egy rablógyilkos
Fojtogatja a sherifet,
De épp e pillanatban Tom Mix
Mint mentőangyal belibeg.

Körülöttem mindenki izgul,
Hogy ebből vajjon mi lesz?
Csak engem nem érdekel mindez,
Mert máshol jár most az eszem.

Mint más, én is a képet nézem,
Szemem mérően rámered,
Nézem a képet, de nem látom,
Előttem most más film pereg.

És kísérezet e filmhez
Dobbanó szívem hegedül:
Valaha régen sokat jártam
Moziba, de nem egyedül.

A multnak rózsaszín kódéből
Egy fehér arc ragyog felém,
Valaha régen sokat jártunk
Moziba ketten, ő meg én.

Valaha régen sokat jártunk
Moziba ketten, ő meg én
S egymáshoz bújva meghúzódtunk
Egy diszkrét páholy lágy ölén.

Mit bántuk mi, hogy a film pergelt
S a vásznon mázskált pár alak.
A páholy diszkrét lágy ölén
Csóokban forrt össze két ajak.

E csendes esők zengőn dalolta
A szerelem szép himnuszál.
Szereltem . . . Aztán egyszer eltűnt.
Ugy eltűnt, mint — az ifjúság.

Az élet: film — szép film, amelyet
Egy kissé rosszul rendeztek:
A legszebb rész, az ifjúságunk
Oly szörnyű gyorsan lepereg . . .

A moziba még most is járok,
Páholyba is, ha van rá pénzem,
De nem ér már ez semmit, semmit,
Mert most már csak a képet nézem.

Hallja maga Skot.

ugy-e innen a Halászbástyáról úgy néz ki egész Pest-Buda, mint valami tündérváros? Látja ott az Országháztól balra, egy kicsit befelé áll a Vigszínház.

Amott pedig a Király Színház és jobbra a Nemzeti. Innen a messzi távolból valamennyi épület aprónak és jelentéktelennek tűnik fel.

— Akárcsak közelről!

— No-no, raktározza csak el továbbra is a mérgezett nyílait, mert annyira mégsem áll fejlette Budapestnek, hogy ennyire lenézze. De kinek köszönget maga itt?

— Mátyás király szobrának, akivel úgy-látszik valóban sírba szállott az igazság.

— Miért?

— Mert maga gyártja a szójátékokat, nekem meg eltölti.

— Vigasztalódjon, kedves barátom, a mai nap folyamán nem hall tőlem többet még Dárius kincséért sem. A jó öreg Dáriusról jut eszembe, hogy írt egyszer Pekár Gyula egy novellát „Dárius kincse” címmel. A multkoriban aztán Hinczky László unalmában, nem tudva mit csinálni, elővett egy könyvet könyvtárából.

— És természetesen pont Pekárt?!
— Maga nevelni fog. Igen. És még hozzá a „Dárius kincse”-t kezdte olvasni.

Másnap telefonon felhívta a kegyelmes urat és bejelentette magát nála.

Pekár Gyula még aznap beleegyezését adta ahhoz, hogy Hinczky a „Dárius kincse”-ből operettet csináljon.

Néhány nap múlva már a zeneszerző is meg

volt Rékay Miklós, az Operaház fiatal karmestere személyében. Az operett javában készült és ősszel fogják bemutatni a Városi Színházban.

— Be kár, azaz hogy Pekár tehát a jövő szezonban nemcsak mint képviselő, hanem mint társszerző is fog működni?

— Ugy ahogy mondja. Egyébként két prózai darabot is, mint zenészművet fog viszontlátni a jövő szezonban. Az egyik legnagyobb német filmgyárban most kezdődtek meg Molnár Ferenc egyik legköltségesebb alkotásának, a „Liliom”-nak filmfelvételei. Richard Oswald rendező felkérte a kiváló író, hogy jelenjen meg a felvételeknél és segítse ki őket olteivel.

Molnár azonban kereken visszautasította ezt a meghívást,

mert mindentől irtózik, ami filmmel vagy rádióval kapcsolatos. Amint mondja, ő csak az élő, színpadi művészetet szereti és hogy elhatározását meg ne másíthassa, sürgősen elutazott Karlsbadba nyaralni. A „Liliom” filmzenéjét Brodsky Miklós szerezte és ugyancsak ő írja a kísérőzenét Fodor László „Templom egere” című filmjéhez, amely természetesen a hasonló című vígjátékból készült. Brodsky Miklós mint filmzeneszerző úgy-látszik „bejutott” Berlinben, mert amint hallom, egy német filmhez is ő komponált muzsikát, amelynek főszerepét Max Pallenberg fogja játszani.

— Megérdemli, mert valóban tehetséges zeneszerző.

— És amint látja, Berlinben alaposan méltányolják a tehetségeket. Itt van például ez a Kertész Gábor, aki rövidesen jeleseréli a pesti bonvivantságot a német filmszínészettel. Amint talán tudja, Kertész Gábor öccse Ker-

tész Mihálynak, a hollywoodi filmrendezőnek. Kertész Mihály már több ízben hívta öccsét, hogy jöjjön ki hozzá filmszínésznek, Kertész Gábor azonban minden alkalommal kitért bátyja meghívása elől, mert a maga emberiségéből akart lenni valaki. De ezek után elképzelhetik, mennyire megörült, amikor

az egyik német filmgyár felkérte egy zenés tonfilm főszerepének eljátszására.

Kertész már alá is írta a megállapodást, amelynek értelmében már a jövő hónapban kiutazik Berlinbe, hogy megkezdje a felvételeket.

— Remélem, hogy viszi annyira, mint Lukács Pál Amerikában?

— Adja az Isten, mert Lukács ugyancsak bearrivált az Újvilágban. Amint amerikai kémeim jelentik, Lukács három hónap óta egyebet sem tesz, mint reggeltől estig táncol.

Ezt azonban nem privát passzióból teszi, hanem azért, mert

új filmjében parkettáncost alakít.

A film, amelynek a címe „Ewening for Sale” — azaz magyarul, az „Eladó est” —

egy gigoló életét tárgyalja, aki pénzért mindenre kapható. A felvételek már javában folytak és a filmgyár vezére, Zukor Adolf szerint egész Amerikában nincs még egy ember, aki olyan különösen tudná alakítani ezt a szerepet, mint Lukács Pál.

— Már pedig ha valaki érti ezt, akkor az éppen Zukor Adolf.

— Bizony, mert parkettáncosokat alakítani nem olyan könnyű dolog, mint ahogy azt sokan hiszik. Itt van például az amerikai „Csodabár” esete. Newyorkban nemrégiben mutatták be Herceg Géza és Katscher operettjét, amely eddig az egész világon hallatlan sikert aratott. Newyorkban a parkettáncos szerepére a nálunk is filmről jólismert All Jolsont szerződtették, aki odakint is egyike a legnagyobb sztároknak, nemcsak filmen, hanem a színpadon is. Ennek ellenére

A LEGJOBB SZÉPSÉGÁPOLÓSZER
A FÖLDES FÉLE

Margit

SZAPPAN
CRÉME
PUDER.

KAPHATÓ
MINDENÜTT

MAGYARORSZÁGI
FÓRAKTÁR
BUDAPEST

TÖRÖK PATIKA KIRÁLY U. 12.

a „Csodabár” feltűnően gyorsan került le a színpadról, amelynek oka egyedül All Jolsonban keresendő.

A nagy hőség miatt ugyanis csak nyolcvan-százalékos házak előtt játszottak Newyorkban, amely sehogy sem volt ingyére a népszerű jazzzenészeknek. Kijelentette, hogy ő csak telt házak előtt tud játszani és egyszer és mindenkorra lemondta az előadást.

A derék producer mit tehetett egyebet, bezárta a színházat és szélnekerezte a lársulatot.

— Hiába, mindenütt mindig a sztárokkal van baj.

— Azért tudok egy sztárt, akiről nem lehet ezt elmondani. A neves Steinhardt Géza, a kiváló komikus, aki az elmúlt szezonban nemcsak, mint színész, hanem mint igazgató is megállotta a helyét. Géza bátyánk

a jövő hónapban fogja megünnepelni harmincéves színészi jubileumát.

amelyen részt fog venni a budapesti színészvilág színe-java. Kevés színész tekinthet vissza ilyen sikerekben gazdag pályafutásra és ha

valaki, úgy Steinhart az, aki kollégái meleg ünneplését megérdemli. Steinhart Géza egyébként jövőre is megnyitja színházát, amely ügglátszik üzletnek is jó lehet, mert amint hallom, több

pénzember szeretne betársulni a komikus kabaréjába. Hogy melyik ajánlatát fogadja el végre, azt egyelőre még én sem tudom.

— Nagyon szeretem én is Steinhartot, mert hallom, hogy jó kolléga és olyan békeszerető ember, hogy pályázhatna a Nobel-díjra.

— Füttyölök a Nobel-díjra. Ne vágjon olyan csodálkozó arcot, ez nem egy tiszteletlen kijelentés, hanem a jövő szезón egyik slágerdarabjának címe. A szerzője Lestyán Sándor, akinek a szезón végén mutatta be a Magyar Színház a „Potyautas” című vígjátékát.

A „Füttyölök a Nobel-díjra” főszerzője egy Courths-Mahler-féle író, akit Göthné Kertész Ella fog alakítani.

Amíg a férje a darab szerint is Göth Sándor lesz.

Lestyán Sándor már három hete a szolnoki művésztelepen él, hogy ezen az aránylag csendes helyen minél hamarabb befejezhesse új színdarabját. Annál is inkább kell sietnie, mert ezzel parallel dolgozza

át Lichtenberg híres vígjátékát: a „Démon”-t, amelynek a főszerzőjét viszont Gaál Franciska fogja játszani. Nem csodálom, ha kedve van a munkához, mert New-York egyik legnagyobb színpadi kiadója a „Füttyölök a Nobel-díjra” című vígjátékát már le is kötötte a szcenárium alapján.

— Lestyán tehát nagyban készül a jövő szезónra.

— Akárcsak a Budai Színkör az új darabjára, a „Vihar a Balatonon” című operettre, amelynek legutóbbi próbáján az incidensek

egész sorozata játszódott le. A próba szünetében Honthy Hannának eszébe jutott, hogy remek pörköltszafija van otthon és hamar felszalasztotta az egyik díszletzőt közelében lévő lakásába, hogy a szakácsnő küldje le azt, belefőzve nagyobb számú tojásokat. Néhány perc múlva már ott állott előtűk a pörköltszafos tojás, amelyből valamennyien vidáman lakmározni kezdtek. Ugy látszik, az étel valóban kitűnő lehetett, mert Göthné elfelejtkezett arról, hogy új ruhája van és

véletlenül feldöntötte a tányérját, amelynek tartalma valósággal elborította a toalettijét.

Góth Sándor erre ijedtében magára döntött egy kor-só sört. Szerencséjére neki is új ruhája volt, még hozzá fehér. Természetesen úgy Göthné, mint Göth rémülten ugrottak fel arról a padról, amelyen rajtuk kívül Honthy Hanna ült. A pad elvesztette egyensúlyát és a következő pillanatban ő volt felül és Honthy Hanna alul. Egyes rossznyelvek állítása szerint mind ezt a Cs. Sz. K. szerzői kívánták, akiknek le akarják venni [darabjukat] a másorról a „Vihar a Balatonon” kedvéért.

— Szóval a Cs. Sz. K. már nem a „Csalódott Szerelmesek Klubjának” rövidítése, hanem a Csalódott Szerzők Klubjé?

— Annnyira még nem jutottak, ellenben javában dolgoznak.

— Egy újabb operetten?

— Dehoggy, egy filmen, illetve egy szkecszen.

A szkecses filmrészeit már e héten veszik fel a Margitszigeten.

A szövegét szintén Szánthó Armand és Szécsény Mihály, a zenéjét pedig Radó József szerezte. A színpadi és filmrész főszerzői Kun Magda, Sziklai József és Radó Sándor.

— Szóval a Csalódott Színészek Klubjának tagjai, akik nem játszanak az új darabban.

— Nem egészen, mert Kun Magda és Sziklai visszaadták szerepeiket. A filmnek

eggyébként még egy női főszereplője van Ver-
bóczy Ilia személyében.

— Sok szerenését az új vállalkozásukhoz.

— Kívánja ugyanezt Feleky Kamillnak is. A kitanó táncostól ugyanis hosszabb időre elbűcsüzhát.

**Feleky Kamill és László Imre artista-
számot esináltak**

— amolyan táncparódiafélélt — amellyel be-
járják szeptembertől kezdve egész Euró-
pát. Első fellépésük
Milánóban lesz, majd
innen végigtáncolják
egész Olaszországot.
A következő állo-
másuk Hollandia,
utána Svájc és végül
Németország.

— Jövőre tehát megint egy tehetséges táncos-
színnézzel lesz kevesebb Pesten. Maga joggal
sajnálkozhatik ezen, de nem úgy Feleky, aki

semmi vigasztalót nem talál a mostani magyar
színházi viszonyokban. Mostanában divattá
vált Pesten, hogy helekig próbálnak egy-egy
szindarabot, amely csak néhányszor kerül
színpadra. Ez semmi esetre sem ideális állapot,
mert a színészt közel egy hónapig foglalkoz-
tatják a próbák, azután csak öt napig kap
gázsit, amíg a darab megy. Így volt ez a leg-
utóbb bemutatott operettnél is, amelyet rövi-
desen színtén levettek a másorról.

— Megint tanultam valamit — mondotta az
egyik főszereplő,
amikor hírül vitték
neki, hogy többet nem
megy a darab.

— És pedig? —
kérdezte a rendező.

— Azt, hogy ezen-
től csak próbákra
szerződöm és ingyen
játszom. Ez sokkal
kifizetődőbb dolog.

LAPZÁRTA UTÁN

Sebő Miklós a legkitűnőbb magyar gram-
mafónékes és az ugyancsak népszerű
Mocsányi és Lakos-duó közös turnéra
meinek. A turné — amely június husza-
dikán kezdődik — két hétig tart. Ez idő
alatt a népszerű énekesek körüljárják a
Balatont és fellépnek minden nagyobb
turdóhelyen.

Helsinki-ben, a Finn Irodalmi Társaságban
ifjabb Hegedűs Sándor nagyszerű felolva-
sást tartott.

Július elsején este a rádió hallgatókö-
zönségének nagy
műélvezetben volt
része. Bányay Ala-
dárnak, a kiváló te-
hetségű zeneszerző-
nek szebbnél-szebb
műdalai és népdal-
dalai kerültek be-
mutatásra a mik-
rofon előtt.

Bányay Aladar

Beöthy László

Barátok néven asz-
házi ember emlékének ápolására. Az első
összejövetel múlt héten volt.

Nagy György, a tehetséges fiatal szegedi
színész a Vigaszínházhoz szerződött.

A pápai színházat lebontják és helyébe
református templomot építenek. Az új színház

építését Pápa városa bizonytalan időre ha-
lasztotta.

Peák István, aki Vándor nevű lován be-
akarta járni az egész
világot, visszaérke-
zett Magyarországra,
mert útközben lova
elpusztult. Peák ter-
mészetesen nem adta
fel tervét és legkö-
zelebb újból útnak
indul.

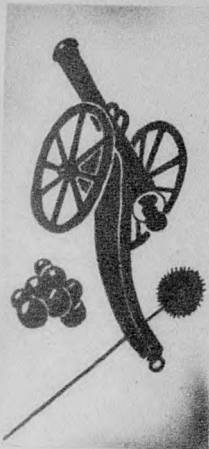
Peák István

Az Új Színház tag-
ja volt igazgatójuk,
Upor ellen a Színész-
Szövetség által beadatták igénylésüket
követelésükre. Az igénylésre elfelejtettek
bélyeget ragasztani s most mindnyájuknak
büntetést kell fizetni, mert az igénylést
megleletezték.

Pártos Klári, a Szegedi Városi Színház
naivája, az Új Színházhoz szerződött.

Drezdában, Pembauer József mestertan-
folyamának világhírű zongorahangverse-
nyén az első díjat Károlyi Gyula, fiatal
magyar művész nyerte.

Most jelent meg könyvalakban Cseliber
Lajos dr. „Kantalu” című háromfelvoná-
sos történelmi drámája, amelynek külön
érdekességet adnak az író saját szerze-
ményű zenei nyitányai.

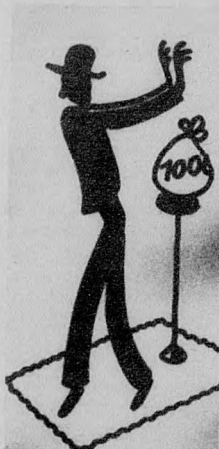

sával és dübörgő
ágyúk vonulnak
majd fel a közön-
ség szeme előtt.

Saljapin megsér-
tődött.

A világhírű éne-
kes jelenleg Lon-
donban vendégszere-
pel és most köti
jövő évi szerződés-
t. A budapesti
Operaház is szerző-
dési ajánlatot tett
neki és ő azt vála-
szolta, hogy három-
ezer dollár esti fel-
léptidíjat kér. Rad-

Augusztusban,
Szent István heté-
ben érdekes ünnepi
játékok lesznek —
A Tisza Kálmán
téren. Ferenczy Ká-
roly engedélyt kért
a várostól, hogy el-
zárhassa a teret és
kinyithassa a szín-
ház második vasfü-
gönyét, mert ebben
az esetben a nézőtér-
ről kilátni a térre.
Vukov, a székelyek
hóhéra című dara-
bot hozza színre ka-
tonaság statisztáló-

nai Miklós ezer dol-
lárt ígért az énekes-
nek azzal, hogy ná-
lunk maximálták
a fellépti díjakat.
Saljapin megsértő-
dött és kijelentette,
hogy inkább ingyen
énekel, semhogy „cse-
kély ezer dollárt” fo-
gadjon el Budapes-
ten. Természetesen
nem jön el a jövő
szezónban Magyar-
országra.

Németh Mária tel-
ket vett a Balaton-
nál és villát épített
maganak.

Somlay Arthur Kolozsvá-
rott szerepelt társulatával.
Minden turnézó művész a
színházba invitálja a közönsé-
get, de Somlay magához ké-
rette az újságírókat és a kö-
vetkezőképpen nyilatkozott :

— Kérem a fiatal lányokat,
hogy szerdán este a Melyik
volt? című Bihesco-darab elő-
adására ne jöjjenek el. A da-
rabnak vannak jelenetei, ame-
lyeket nemcsak látni, de elő-

Népszavak

el, amely így kezdődött :

— Vau... Vau... Vau...

Berzeviczy úgy megilletődött az állathang utánzásoktól, hogy elfelejtette elmondani záróbeszédét.

Uj rendezőt kap hír szerint a jövő szezonban az Operaház: dr. Székelyhidy Ferencet, a kiváló énekest.

Ünnepélyesen beiktatták az Operaházban Csepke bácsi utódját, Fazekas altiszt személyében. Fazekas eddig Radnai előszobájában működött, legjobb barátja volt Csepke bácsinak és mindenkiket jól ismer, aki megfordul az Operaház színészbejárója tájékán.

Ferdinand Bruckner, a világhírű drámaíró (aki Theodor Taggeral azonos)

adni sem lehet pirulás nélkül.

Marinetti, az olasz akadémia tagja előadást tartott a Magyar Tudományos Akadémiában. Berzeviczy Albert mondotta a bevezetőt:

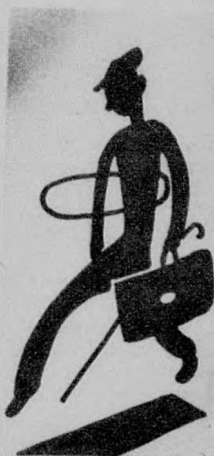
— Kegyelmes uram, üdvözljük körünkben, mint Mussolini miniszterelnök jóbarátját...

És Marinetti kegyelmes úr következett. Verset mondott

levelet írt Gombaszögi Fridának, hogy jelen lesz Angliai Erzsébet című darabjának budapesti premierjén, a Vigszínházban.

Szűcs László, a fiatal tenorista, akit Radnai Miklós hat évre szerződtetett, Milanóba utazik, Garbin mesterhez, Kiepura tanárához. Ez az első eset, hogy a budapesti Operaház a saját költségén küldi ki egy tagját tanulmányútra.

Az én hetem

IRJA
KARDOS ISTVÁN

Péntek

3

Kornét

cimlappja ez :

A SZERELEM NAPLÓJA

IRTA :

de. *Feld Saljapin*

Szóval Saljapin autogramját is odaajándékozta annak, aki könyvét megveszi. Egy fejezet A szerelem naplójából:

„Kezdő szerelem nincs. A szerelmel nem vesszük észre, amikor kezdődik, csak amikor végződni kezd“

„Szerelem!... e szó a legszebb melódia“

„Amikor énekelek, a szerelemre gondolok“

„Két szerető szív erősebb, mint két vastraverz“

„A szív lágyabb, mint a vaj, keményebb, mint a gyémánt.“

Szombat

4

Ulrik

A boldog béke egyik legszebb ligeti emléke nem a serpentin, az óriás kifli, hanem a szabadjegy a Feld-színházba.

A Feldszínházi szabadjegyek nem sok érteke volt, mert rengeteget forgalmazott a derék Feld tata, aki azt szerette, ha a Budapesti Színház, akkor még Feld-Aréna előadásait zsúfolt ház nézi végig. Ehhez pedig csak a szabadjegy nyújtott segítséget.

Aztán jöttek új esztendők és a ligeti szabadjegy is megszűnt, mint sok minden más. Feld Matyi már nem ad szabadjegyet.

Semmi pénzért. Azt mondja, aki megakarja nézni darabját, fizessen.

Azért nehezen egyet mégis adott. Hogy bemutassam a Délibáb közönségének, e rovat olvasóinak.

Ime, itt van :

*Grabadjegy
egy remény
Feld Matyi
Julius*

Vasárnap

5

Antal

Texasban, ha színész rosszul játszik, vagy elhibáz, rosszul mond valamit, lelövik a színpadról.

Az új texasi kormány, amely hihetően a kultúrának lelkesebb híve a réginel, most kiadott egy rendeletet, amely nek értelmében löfgyvert tilos a nézőtérre vinni. Ezzel azt akarja elérni a kormány, valószínűen a kultuszkormányval egyértelműen a belügyi kormány, hogy a rosszul játszó, hibázó színészeket ne lehessen le-puffantani, ne lehessen a kritika „jogos fegyverével“ megkritizálni. Vagyis Texasban a jogos kritika.

Amint olvasom, amióta ez a rendelet Texasban kijött, a bensülöttek nem járnak színházba. Az a véleményük, hogy nem érdemes beülni a nézőtérre, ha már *kritizálni sem szabad.*

Hétfő

6

Izaiás

Annak idején, amikor a Magyar Színház színrehozta a Túl a rácson című spanyol darabot, hetekig tartott, míg a női főszerepre, Terézia kis zárdai növendék szerepére találtak alkalmas szereplőt. Góth Sándornak, a rende-

zónék jutott eszébe, hogy van a színművészeti akadémiának egy kis növendéke, Márkus Margit, aki alkalmas a szerepre. Góth Sándor szeme nem esalt, mert a kis Márkus Margit, a pesti színpad legfiatalabb tagja, döntő sikert aratott a Túl a rácson című darabban.

És hamar elérte a szerencse. Három hét múlva már a Vígsház tagja lett.

Kedd

7

Ciril 1

Lovász Károly, aki eddig csak költő, író, konferanszié, színész, színgazgató, Berlinben Tonfilmstatiszta, lapkiadó, fényképész satöbbi volt, most hazajött Berlinből, ahol ősz ember léte re titokban a rajziskolába járt és idehaza mindenki meglepetésére egyike lett a legjobb portrékarikaturistáknak s ami a legérdekesebb, egyik főspecialitása, amivel kevés karikaturista dísekedhetik, hogy a gyöngye női nemről készülnek legjobb torzképei.

Ime, itt is egy. Nem nehéz kitalálni, kicsoda. Pest egyik kacagatója: Kmochné, a híres Knoch néni.

Szerda

8

Erzsébet

Még a múlt esztendő szeptemberében egyik színházunk igazgatója tagjai sorába szerződtetett egy kis színésznőt azzal, hogy minden nagy szerepet vele fog játszani. Jött aztán a szezon és az igazgató — mi sem természetesebb — egyetlen esti előadásán sem léptette fel a színésznőt. Csak amikor a

nagy primadonna nem akart játszani — *vasárnap délután.*

Most aztán a „művésznőt“ meghívták egy másik színházba játszani, illetve szerződni. A kis primadonna már egyszer megjárta, most hát már előre bejelentette:

— Kérem, szerződöm, de csak azzal a feltétellel, ha közönséges színész is lehetek.

— Mi az, hogy közönséges? — lepődött meg a direktor.

— *Nem unnap.*

Csütörtök

9

Veronika

Fedák Sári megkérdem levélben, mit csinál a nyáron, hová utazik? Zsazsának még most is reneteg a dolga, levélben válaszol. Ime a válasz:

„Tudja a jó Isten. Amerre kék az ég és süt a nap. A sziklák, kacskaringós utak, nyílegyenes utak, ahol örült tempóval lehet rohanni. Cél nélkül, bele a nagyvilágba. Szabadnak lenni, mint a madár. Van-e ennél szebb az ég alatt?”

Ez az év nagyon szép volt. Ennyi szeretetben talán még soha sem volt részem. Be gyönyörű boldogság azt érezni, hogy szeretet kíséri minden lépésemet. Be jó ezt Istennek megköszönni!”

Lármarendelet?

Rendületben szabályozták a csendet, Mondván a nyugalom óriási kincs, De a rendületnek nem volt hatása, Mert nem lehet rendezni azt, ami nincs.

Ermete Zacconi

Olaszok csillagok

mába esődült három világrészből. Ezek a régi mimikusok éppoly híresek voltak, mint ma a filmsillagok.

Az ősi római színészet a középkorban sem halt meg egészen. Föléledt a *commedia dell'arte*-ban. Rögtönzött színpadon, sokszor hordókra fektetett deszkákon ágáltak az olasz komédiások a szájtátó nép előtt *Arlekkínó*, *Pantalone*, *Pulesinella*, *Kolombina*: ezek voltak az állandó szerepek, de a darab mindig más volt, ahogy a színészek rögtönzötték. Megvolt ugyan a darab váza („kanavász”-nak nevezték ezt egy régi szövETFajtáról), de a rögtönzések szótték erre a kanavászra a művészi ötletek pompás virágait.

A *commedia dell'arte* nyomai ott vannak ma is minden színpadi produkcióban, a paprikajancsitól föl egészen a legbonyolultabb modern színdarabig. Bátran lehet mondani, a *commedia dell'arte* a mai európai színház őse.

Érdekes különben, hogy az a kőszia vándorszellem, amely a középkori színészetet jellemezte, még a modern Itáliában is megmaradt. Olaszországban ugyanis nem színházak alakulnak, hanem színlársulatok, úgynevezett *stagioné*-k, amelyek sorra fölkeresik a nagyobb városokat és sehol sem telepednek le örök időre. Minden országnak megvan a maga „nemzeti színháza” például, csak Olaszországnak nincs, bár újabban történt kísérlet — Mussolini kezdeményezésére — ilyen állandó nemzeti színház létrehozására.

Az olasz színészet voltaképp ma is cigányéletet él. Egy primás, azaz hogy egy kiváló férfi vagy nő sztár körül kialakul a színtársulat, aztán nyakába veszi az országot. Egy-egy társulat néha hosszabb ideig is megmarad valahol, de változnak a szelek és sodorják őket másfelé.

Olaszországot általában mint a tenoristák hazáját emlegetik. Pedig talán még több joggal a színészet termőtalajának is lehetne mondani. Hiszen Itália klasszikus földje általában hazája a színháznak. Görögországban már csak az ősi régi színházak romjai meredeznek az égnek. Olaszországban nemesak a romok maradtak meg, hanem az a szellem is, amely a régi római szatírvjátékoktól a mai színházig fejlesztette a színpad művészetét.

A művészetben sokkal fontosabb tényező a múlt, mint hinnők. Például bizonyára nem egészen véletlen, hogy a legnagyobb szobrászok, Michelangelo, Donatello azon a toszkánai földön születtek, ahol valaha az etruszok laktak. Az a titokzatos, keleti eredetű nép, amelynek szobrászati remekeit szinte napról-napra fejtí ki a földből a kutató esákány.

Éppígy vagyunk Olaszországban a színészzettel is. Rómában még ma is örözik azokat a császárok korából való mozaik areképeket, amelyek közkedvelt színészeket örökítenek meg. Igaz, hogy csak némajátékokban léptek föl és csak arcjátékuk, taglejtéseik fejezték ki érzéseiket. De azt a némajátékot megértette az egész emberiség, amely Ró-

Ének az olasz staggione-rendszernek sok árnyoldala mellett előnyei is vannak. Ezek közül talán a legnagyobb az, hogy legelsőrangú, világraszóló színésztehetségeket termelt ki. Olyanokat, akiknek híre túljutott az olasz határokon is. De nemcsak a hírük, hanem ők maguk is eljutottak idegen országokba. A közönségüknek csak egy része, néha csak elenyésző része értette az olasz nyelvet és mégis megcsodálta művészetüket, amely szavaknál is ékebben beszélt. Különösen, ha olyan darabokban léptek föl, amelyeket az az idegen nép saját színészei előadásából már jól ismert.

Ezen a téren a világpálmát kétségtelenül *Duse* Eleonora vitte el, akinek művészete előtt leborult mind az öt földrész közönsége. A nagy *Duseról* olyan kritikák jelentek meg a világ legkülönbözőbb nyelvén, aminőket színész még nem ért meg saját hazájában sem.

Nevezetes dolog, hogy az olasz drámai színészeknek ez a világjáró turnéja a világháború óta valahogy megszakadt, megszűnt. Vagy azt kell hinnünk, hogy az olaszoknak ma nincs oly színészgéniuszuk, aki a régiekhez fogható volna. Vagy pedig — amit inkább hiszünk — a nemzetek közt megszűnt az a lelki megértés, amely épp a világháború előtt élte virágkorát.

Duse Eleonora csakugyan a legfényesebb csillag volt az olasz firmamentumon. De nem a legelső világjáró olasz színésznagság. Már a múlt század hatvanas-hetvenes éveiben, a közlekedési eszközök lökéletesedésével, kezdődött az olasz színészek világvándorló útja. *Tommaso Salvini* (szül. 1829), a

nagy Shakespeare-színész művészetét éppúgy ismerték Európában, mint Amerikában, ahol szintén vendégszerepelt. Még hetvenéves korában is magával tudta ragadni a világ mindenféle nyelvű közönségét *Othello* tüzes, átszellemült alakításával. *Salvini* Budapesten is fellépett, éppúgy, mint fia, aki szintén kiváló színész volt.

Salvini partnere olasz színpadokon egyideig *Ristori* Adél volt, a nagy olasz tragika (szül. 1821, meghalt 1906). Az ő megdöbbentő *Lady Macbeth*-jét, *Stuart* Máriaját, *Juliáját* ismerték az egész világon, amelyet bejárta. De világhírűvé tette a közepes olasz drámairól, *Giacometti*-t is, akinek darabjaiban szintén föllépett Rómától New-Yorkig, Párizstól Budapestig és Konstantinápolyig. A *Giacometti*-darabok *Ristori* asszony halálával az örök feledés homályába merültek. Ma már kevesen élnek azok, akik még emlékeznek *Ristori* vagy *Salvini* művészetére, legföljebb az úgynevezett és tényleg legöregebb emberek. De *Salvini* és *Ristori* voltak előfutárjai azoknak a világhírű olasz sztároknak, akikben a háború előtt nemzedék gyönyörködött. *Duse* Eleonóra és a két művész: *Ermete Zacconi* és *Ermete*

Elenora Duse

Novelli dicsőséggel folytatták azt, amit elődeik kezdeményeztek.

A magyar közönség Zaccani-val akkor ismerkedett meg, amikor a naturalista dráma és főként Ibsen volt divatban. Az olasz színészek teremtették meg azt a játékszínt, amely a naturalista színpadnak a legjobban megfelelt: a *verizmust*. Természethű, sőt néha természettudományi megfigyeléseken alapuló játékokra törekedtek a század elejének olasz színészei. Zaccani a „Kisértetek” Oszvaldjában mutatkozott be a budapesti közönségnek. Erről az alakításáról heteken át hasáboakat írtak a magyar lapok. Orvosok azért nézték végig mintegy ellenőrizték az előadást, hogy megállapítsák: Zaccani klinikailag is hű képét adja annak a betegségnek, amelyben Oszvald szenved. Viták indultak meg, helyes-e, nem a szépérzékét bántó dolog-e, ha a színpadon egy betegséget természetűen ábrázolnak? A kistermetű olasz színész azonban győzött Budapesten is. A Vígshízház előkelő közönsége igazat adott neki. Zaccani csakugyan meggyőző erővel, hátborzongató igazsággal tudta elrebegni, eldadogni Oszvald csakugyan kísértetszerű kérését: „Anyám, add nekem a Napot!” Zaccani sűrűn látogatott el Budapestre

D'Annunzio

is, főként modern drámákban mindig meg tudta fogni a magyar közönséget is. Zaccani volt különben az, aki Molnár Ferenc „Ördög”-ét külföldi színpadon először játszotta el és mintegy utat nyitott a darab és a szerző világsikerének.

És a suttogó, előkészítő dicséretetek után végre megjelent ugyancsak a Vígshízház színpadán Novelli, a másik világjáró olasz verista színész. Nagy, kifejező sötét szemek, búsan lelogó, hosszú, nem szép orr: Novelli vígjátéki színésznek volt predesztinálva ezzel a külsejével. És első sikerét csakugyan vígjátékban aratta. Molière „Fösvénye” és ennek öse, a Plautus-féle „Antalária”, valamint néhány Goldoni-vígjáték avatták az olasz színpad legelső komikusává. Csak lassan tért át a jellemszínészetre nehezebb és jelentősebb ösvényekre. A „Velencei kalmár” Shylokja, Delavigne „XI. Lajos”-ának főszerepe készítették elő az utat, amelyen Novelli a színészi alakítás legmagasabb csúcsáig, „Lear király”-ig eljutott. A budapesti közönség, mint általában az egész világ közönsége a legnagyobb elragadtatással hódolt meg Novelli emberábrázoló művészetének előtt. Novelli egyébként kísérletet tett, hogy végre állandó színházat adjon az olaszoknak és a római Teatro Vallé-t „Goldoniszínház” néven nyitotta meg. Ez a vállalkozása azonban nem sikerült. Olaszországi és külföldi turnéi azonban annál nagyobb és biztosabb jövedelmet biztosítottak neki.

Novelli és Zaccani előfutárjai, Heremesi voltak Duse Eleonorának, akiben a verizmus a művészet legmagasabb ormáig jutott föl. Dusének nem termete, sem arca, sem orgánuma nem voltak olyanok, amelyekkel színpadon különösebb hatást lehet elérni. Megje-

lenése olyan szürke, jelentéktelen, egyszerű volt, mint egy hétköznapi. Szinte csak besurrant a színpadra, egyideig alig lehetett észrevenni. Halk hangja, letompított, mindennapi mozdulatai szinte könyörögtek, hogy ne vegyék észre. De nem volt egy hangja, amely oly természetes és igaz ne lett volna, mint maga az élet. Nem volt egy mozdulata, amely többet akart volna kifejezni, mint amennyit kellett. De épp ez a halálos biztonsága, amellyel mindig megütötte az egyetlen lehetséges hangot és eltalálta az egyetlen, nem túlzott, de mindent kifejező mozdulatot, olyan művészi jelenséggé tették, amely talán példa nélkül való a színművészet történetében.

Egyik kritikuskunk — ha jól emlékszem, Bródy Sándor — azt mondta, hogy Dusénak azt is meg kellene bocsátani, ha magánéletében hetére volna,

mert olyan nagy művésznő, De a világ csak egyetlen szívügyéről tudott: D'Annunzio iránt való szerelméről, amely szerencsétlenül végződött, minthogy régi igazság: lángelmék sose boldogok és szerencsések magánéletükben. D'Annunzio „A tűz” című regényében próbálta mentesíteni, magyarázni magát. Duse hallgatott. Még ebben is föléje magasodott az olasz költőnek. És járta tovább a lángelmék, a dicsőség magános és egyre magasabbra vívő útját.

Talán nem volt érdektelen az olasz verizmus nagyjainak ez a röpké ismerlése. Minket annyiban is közélről érint a dolog, mert a mai modern magyar színeszet kezdetei épp arra az időre esnek, amelyben a verizmus hódított. A „Thália” és a többi modern magyar színpadi kísérlet rendkívül sokat köszönhet az olasz verizmusnak.

Szini Gyula.

Megkezdődött a Délibáb szenzációs zeneszerzőpályázatának feldolgozása. Sebő Miklós, aki a díjnyertes zeneműveket gramofonlemezre fogja beénekelni az Odeon-gyár stúdiójában és Helényi-Heidelberg Albert zeneszerző a pályázatokat rostálását végzi (Áldor felv.)

Egy modern színház története

Nemcsak New-York, de az egész világ egyik legismertebb művészszínháza a Guild Theater. Leginkább arról nevezetes, hogy anyagi áldozatoktól sem riad vissza, hogy a modern színműirodalom valamely értékét bemutassa. Eme áldozatkészségnek legnagyobb példája, hogy színrehozta G. B. Shaw „Vissza Matuzsálemhez” című komédiáját. Ez a darab majdnem teljesen filozófiai hatásokon épül fel. Az amerikai közönség nem a legnagyobb jóindulattal viseltetik a hasonló darabokkal szemben. Mégis a Guild színház igazgatósága 20.000 dolláros ráfizetés mellett teljes egy hónapig műsoron tartotta a darabot és még a szerzőnek is átutalt egy 10.000 dolláros csekket. G. B. Shaw el is dicsékedett azzal, hogy ő még nem bukott meg Amerikában. Arról azonban hallgatott, hogy az anyagi sikert csupán a színház vezetőség jóindulatának köszönheti.

Egyébként a Guild színház az, amely a neves magyar szerzőket, Molnár Ferencet, Fodor Lászlót is színrehozta. Éppen Molnár Ferenc „Lilioma” teremtette a színház számára az első rekordot. A darab 355 estén volt változatlanul másorra tűzve.

Érdekes története van a Guild színház megalakulásának.

A háború utolsó évében néhány művészpártoló ember találkozott össze az Atlantic Square egyik kis könyvkereskedésében. Miután megállapították, hogy Amerikának nincs olyan színháza, amely a művészet szempontjából versenyezhetne az európaiakkal, mingyárt el is határozták egy új színház megalapítását. Két asszony volt a szövívő. Egyik az akkori újságíró Therese Helborn, aki most a színház ügyvezető igazgatója, a másik Helen Westley, az ismert drámai színésznő.

Néhány pénzembert is megnyertek a mozgalom számára. Ugy határoztak, hogy az új színház valóban csak az igaz művészetet fogja szolgálni. Emellett azonban a közönség érdekeit is szívükön hordják. Az előadandó darabokat egy hat tagból álló igazgatótanács bírálja el, amelyben úgy a szakértők, mint a közönség képviselve van. Az igazgatótanács tagjai egy bankár, egy nagykereskedő, ügyvéd, színész, dramaturg és egy rendező.

Ez a bizottság csupán olyan színdarabokat fogad el előadásra, mely az egész bi-

zottságnak egyformán tetszik. Sokszor össze is különböznek a bizottság tagjai. De ha háromnak tetszik is a darab, ez még nem elég ok a bemutatásra. Különösen Laurence Langner a bizottság rendező tagja az, aki különvéleményen szokott lenni. Ő ugyanis híven foglalkozásához, a darabot csupán a rendezőhöz illően, a dekoráció szempontjából értékeli. Ha Langner azt találja, hogy a darabhoz nagyszerű háttérrel, újfajta díszletekkel lehet teremteni, akkor számára a darab elsőrangú. Ellenkező esetben kézzel-lábbal tiltakozik ellene. Természetesen azonban sohasem lázad föl a többség döntése ellen.

Mindezt Helen Westley mondja, aki szintén az igazgatóság tagja és egyben a színház drámai primadonnája.

Arra a kérdésre, hogy az amerikai közönség kedveli-e a komoly darabokat, Helen Westley azt válaszolja.

— A színháznak az utolsó évben van egy ötvenezer embert kitévő törzsközönsége. Leginkább intellektuális. Ez az ötvenezer ember biztosítja az előadásokat. Annál is inkább, mert a színház szorosan belevonja a közönséget is működésébe. Időközönként konferenciákat tartanak, melyen jelen vannak a színház igazgatósági tagjai és a közönség is. A közönség itt nyíltan előadja mindazon kifogást, amelyet a színház vezetése ellen fel hozni. És az igazgatóság igyekszik helyrehozni minden mulasztását.

Nem felejt el Helen Westley elmondani azt sem, hogy a színháznak mégis csak van egy irányító lelke. Ez a lélek Therese Helborn vagy ahogy ő mondja, egyszerűen csak Terry.

— Ha valami történik a színház körül, Terrynek okvetlenül ott kell lennie. Egyébként minden idejét a színház irodájában tölti. Nagyon energikus. Egyéb nem is foglalkoztatja, mint a színház problémája. Még az ebédjét is az irodába viteli. És mióta a színház igazgatója, már kétszer ment férjhez. Ez a két férjhezmenés volt az, ami miatt Terry mégis csak elszakította magát a színháztól. De mindkét esetben csak két-két órára. Amíg az esketés hivatalos funkcióit elintézték.

Holló.

Kalmár Pál néhány lemezét hallgattuk végig ezen a héten és kénytelenek vagyunk újból megállapítani, hogy ez az énekes a vele egy gyárnál dolgozó Weygand Tiborral még mindig nem képes felvenni a versenyt. Lehet, hogy a felvételekben van a hiba — ami azonban a gyárat ismerve nem valószínű! — de annyi bizonyos, hogy azért, mert valaki egy kávéház énekeses és azt néhanapján a rádió is közvetíti, még nem biztos, hogy népszerű lehet a kávéházi közönségnél sokkal igényesebb lemezvásárló közönség körében. Ezt a megállapítást támasztja alá az a tény is, hogy Kalmár Pál minden kísérletezése ellenére a mai napig sem tudott elhelyezkedni valamelyik pesti énekes színházban. A kávéházi közönség ugyanis megosztva figyelmét a fogyasztás és a hallgatás között, elnézi, ha Kalmár például a „gyönyörű” szót énekközben mindig „gyönyörö” nek ejti ki. A színházi és a gramofonközönség azonban soha.

A komoly zenekari számok közül, amelyeket e héten hallottunk, messze kiemelkedik egy, még pedig a „Szevillai borbély” nyitánya. A párizsi nagy opera zenekara Ruhlmann vezényletével tökéletes interpretálásban Rossini művének minden szépségét kihozta.

Víg Miklós új lemezei között egész sereg van olyan, amely meglepően jó. Kivételt képez az „Én mindent megértek” című dal, ahol úgy látszik sem az énekes, sem a zenekar nem volt kellően diszponálva. A „Szeresd a régi muzsikát” című keringődal

Külföldi slágerek — Magyar dalok
SEBŐ MIKLÓS énekével
 csak
ODEON ÉS PARLOPHON
 lemezeken. Mindenütt kapható!
 Vezérképviselő: **LIEBNER ZSIGMOND**
 V. ker., Szent István tér 4 szám

3 lemez ingyen
 a csodálatosan szép
CREOLA
 beszélő-
 géphez **40.—**

Sternberg
 Hangszer-Rádió Budapest,
 VII, Rákóczi út 62

úgy előadásban, mint felvétellelleg semmi kifogásolnivalót nem hagy maga után.

Szántó Gyula most hallott lemezeinek nagyrésze nem elégítheti ki az igényes közönséget. A magyar gramofonhallgatók tábora jobb énekesekhez van szokva és még jobb zenekarokhoz. Szántó Gyula nem jazz-énekes, amit az is bizonyít, hogy magyar dalai sokkal élvezhetőbbek, mint a modern számok.

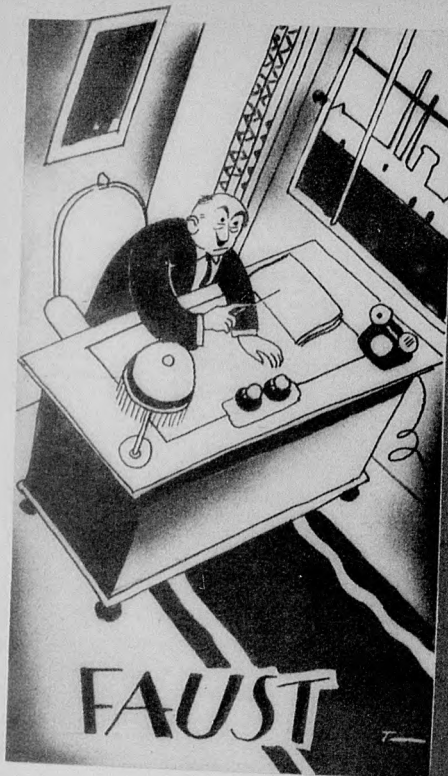
A magyarnyelvű művészlemezek közül igazán kitűnő felvétel Pataky Kálmán előadásában Flotow „Márta”-jának két áriája. A kiváló magyar énekes hangja pompásan érvényesül a gramofonlemezen is.

Strauss „Liebeslieder” című dalát viszont Szabó Lujza előadásában hallottuk. Ez a lemez már sokkal kevésbé elégít ki minket, mint Patakyé.

Gyenge Anna „Pillangókisasszony” áriája szintén kitűnő. Ellenben nem tudjuk megérteni, miért volt okvetlen szükséges gramofonlemezen felvenni a Kárpáthia című zene-művet a korántsem kifogástalan Berény Henrik és zenekara előadásában.

Gramofonlemez
„His Master's Voice”
 márkával mindig vezet.
 Kapható minden szaküzletben

A bűvészet könyve
 Különböző bűvészműtárgyakat tartalmazó könyv 400 ábrával. Ára fűzve 4 pengő, portó 50 fillér, utánvétellel 40 fillérrel drágább. Beszerezhető a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12. sz.

Szín :

(Nagy gyár Budapesten. Az igazgatói iroda, amelyben íróasztala mögött görnyed Schlézinger, a vezérigazgató. Az ablakon keresztül jól lehet látni, hogyan építik le a munkásokat és hogyan szüneteltetik az üzemet. A szolga bejön és bejelent egy urat. Schlézinger felnéz akláiból és kijelenti, hogy nem szívesen fogadja az illetőt, mert éppen leépít, de azért Isten neki. Egy öreg, sápadt úr bejön.)

Schlészinger : Ki maga ?

Faust : Boesánatot kérek, vezérigazgató úr.

Schlészinger : Nem azt kérdeztem. Arra feleljen, hogy kihez van szerencsém.

Faust : Faust vagyok.

Schlészinger : Az Operából ? Sajnos, nem válthatok bérletet erre a szezonra, ne is kísérletezzon, rosszul mennek az üzletek . . .

Faust : Kérem, én nem bérletügynök vagyok . . . És nem az Operából jöttem.

Schlészinger : Hát honnan ?

Modernmé tettük

Faust : A világirodalomból . . .

Schlészinger : Ahá, már tudom ! Könyvügynök. Nem veszek semmit. Én nem olvasok, a mai gazdasági viszonyok mellett. Ne is kísérletezzon, én nem akarok vásárolni semmit, kár minden szóért. Ajánlom magamat. Ha kimegy, akkor csukja be az ajtót.

Faust : Nem megyek ki, kérem. Nem is akarok önnek könyvet eladni.

Schlészinger : Hát mit akar ?

Faust : Állást keresek . . .

Schlészinger : Várjon egy kicsit, mert előbb kivevtem magam. Állást keres ? Eppen most mondtam fel hatezer munkásnak. A gyár beszüneti üzemet a laskadömping miatt . . . És mit tud maga ? . . .

Faust : Tanultam a filozófiát, az alchímiát, a fizikát, a kiromantiát, a grafológiát, az agrofobiát, a geológiát, a coreográfiát, alchímiát, az antropológiát . . .

Schlészinger : Nem használhatom . . .

Faust : . . . medicinát, jurisprudence, histográfiát, genealógiát, gynecológiát, geográfiát . . .

Schlészinger : Elég ! Elég !

Faust : Topográfiát . . .

Schlészinger : Hallja, hagyja abba . . .

Faust : Aritmítikát, eométriát, lingvisticát, stenográfiát . . .

Schlészinger (üvöltve) : Kuss !

Faust : Kérem szépen . . .

Schlészinger : Mást nem tud ?

Faust : Hatvan nyelven beszélek.

Schlészinger : Mást nem tud ?

a klasszikusokat

Faust: Autót vezetni, értek a radiohoz, tudok gramofónt felhúzni, tudok harisnyát stoppolni...

Schlezinger: Sajnos, minden hely be van töltve.

Faust: De uram, csak nem küld el egy doktor Faustot?

Schlezinger: Miért ne? Tudja kiket küldtem már el? Egy esetben tudnám használni.

Faust: És pedig? És pedig?

Schlezinger: Ugy-e, maga ismerős színházi körökben?

Faust: Némileg. Vagy százezerszer már játszottak engem.

Schlezinger (kedvesen, leereszkedően): Nem tudna nekem szerezni egy kis nőt?

Faust (megvakarja a fejét): Nehéz dő!

Schlezinger: Egy kis szőke macskára lenne szükségem...

Faust: Nézze, Schlezinger úr, nekem nincsenek skrupulusaim, de mit szólna hozzá az édesapám, aki igen vallásos ember.

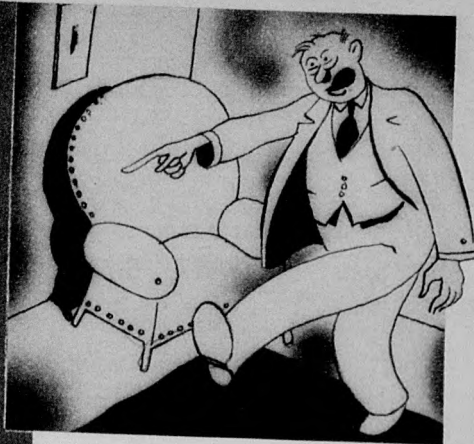
Schlezinger: Ki a maga édesapja?

Faust: Goethe.

Schlezinger: Nem ismerem.

Faust: Weimarban volt miniszter...

Schlezinger: Ugyan kérem! Ne hazudjon. Ha a papája miniszter lett volna, akkor maga most nem kunyerálna itt nekem állásért. És ha miniszter? Muszáj neki mindent tudni? Utóvégre nem kell a papája orrára kötni, ha nekem egy kis nőt szerez.

Faust: Hát ez igaz. Aztán a papa már nem is él...

Schlezinger: No lássa. Egy herceg, kedves, édes, szerény kis nőcske kellene nekem, akinek szolid multja és viharos jövője van. Nem tud egy ilyet?

Faust: Nem jut eszembe senki.

Schlezinger: Gondolkozzon. Erdemes. Ha szerez egy kis nőt, akkor azonnal le-szerződöttem Önt havi négy pengő fizetéssel, amelyből levonunk hat pengő negyven munkásbiztosítót.

Nos?

Faust (ragyogva): Állásom van! Oh, mily boldog vagyok! Evoc...

Schlezinger: Nos, megvan? A nevét! A nevét!

Faust: Nagyszerű ötlet! Gyönyörű! Szőke!

Schlezinger: És hogy hívják?

Faust: Margitnak.

Függöny.

Változás. (Szin ugyanott, másnap.)

Faust: Igazgató úr, hálásan köszönöm az állást. Remélem a hölgygel meg volt elégedve...

Schlezinger (dühösen): Pusztuljon innen, maga csirkefogó!

Faust (elhűlve dadog): Miért? Nem felelt meg?

Schlezinger: De igen, maga kasszafűró! De ajándékot kért tőlem...

Faust: Ez természetes.

Schlezinger: Ugy? Ezt maga természetesnek tartja? Tudja meg, én olyan nőt kerestem, aki nekem ad ajándékot!

Faust: Igazgató úr rá van erre szorulva?

Schlezinger: Mi az, hogy? Hiszen gyárigazgató vagyok Budapesten!

Függöny.

LEHET-E A PESTEN ERVÉNYESÜLNI? — IRTA DAYKA MARGIT

A színháznak, a színházi sikernek, a közönség hangulatának, mellyel egy darabot, színésznőt fogad, nincsenek kiszámítható törvényei. A színház a váratlan dolgok, meglepetések országa.

Az író ír egy briliáns darabot. A szereposztás a lehető leggondosabb, csupa nagy név, a rendező nagyszerű scenikai ötletekkel tüzdeli tele az előadást. A szakértők bombasikert jósolnak. És mi történik? A darab megbukik.

Jön egy ismeretlen, fiatal, vidéki színész. Nevét alig ismerik. Forró vidéki sikerek állnak mögötte, de mit számít a legforróbb vidéki siker Budapesten, a színházak metropolisában? A szakértők hümmögnek. Hát igen, szó sincs róla, nem tehetségtelen a kicsike, a darab sem rossz, menni fog egy párszor. A kis vidéki színész kiáll a rivaldák elé, hangja talán remeg eleinte, Istenem, az ország egyik legnagyobb színházában... a megálmodott álom teljesülése... nagy szerep... siker... név... S a kis színész talán halálos elszánással játszani kezd. A levegő forró, az érdeklődés feszült. A felvonás végén kirobban a taps. Másnap a hümmögő szakértők kritikája a lapokban. Fentartás nélkül elismerő. Siker. A kis vidéki színész beérkezett. A színházak Metropolisának: Budapestnek ezerfejjű, ezerizlésű közönségét meghódította.

Őn azt kéri tőlem kedves Szerkesztő úr, írjam meg a Délibáb olvasói számára: Mik a színészi siker feltételei Budapesten? Mit gondolok, minek köszönhetem azt, hogy érvényesültem? Lehet-e egyáltalán érvényesülni Budapesten?

Hadd mondjam el a saját életem történetét, ahelyett, hogy egyenesen feleljek erre a három kérdésre.

Nem ismertem senkit. Engem sem ismert senki, csak egy pár színházi befentes, mikor Pestre feljöttem. Üres tarisznyával és nagy álmokkal... névről, sikerről. Érdekes a vidéki színész pályafutása. Érdekes és sok tekintetben tragikus. Hozzászókoztam a kényeztetéshez, ha egyáltalán abban a helyzetben volt, hogy autója van, hozzászókoztam ahhoz, hogy a lelkes vidéki fiatalság néhány napján lelkesedésszerűen „kifogja a benzint” kocsijából, ama bizonyos régi recept szerint. Forró sikerek a háta mögött. A vidéki város koszorú özönével búcsúzik tőle és...

És a színész feljön Pestre s észreveszi, hogy teljesen elől kell kezdenie. Mindent. Hány színész jött fel vidékről Pestre diadalmas sikerek emlékével, bizakodó re-

ménységgel és itt egész egyszerűen elnyelte a nagyváros... észre sem vették.

A vidék diadalmas primadonnája kezdőnek számít Budapesten, úgyszólván le kell újra vizsgáznia a közönség előtt. És ez a vizsga oly ritkán sikerül. Akkor... nos akkor a színész visszamegy törtémenyekkel újra vidékre.

Feljöttem én is Pestre. Az akarat, az elhatározás megvolt bennem s miért legyek álszerény? Tudtam azt is, hogy tehetséges vagyok. Nem voltak összeköttetésem, nem számíthattam jóindulatú elnézésre, de nem is akartam számítani. Valljuk be, az igazi tehetségben mindig van egy kis árnyalata a gőgnek. Tudtam, hogy nincs is szükségem elnézésre. Hogy helyesen tudtam-e — annak megítélésére elsősorban a közönség hívott.

„Két lány az uccán”. A nézőtér zibong már, kezdődik a Vígyszínház főpróbája. A kulisszák mögött álltam és vártam jelenésemet, az első jelenésemet Budapesten. Ó hányszor álltam így a színpad mögött, drukknak, kétségek között. Bukás — vagy siker? A színésznek minden új darab — új csata. Nem volt ismeretlen számomra ez az érzés.

De mégis! Ott, a Vígyszínház színpadán, beérkezett nagy művészek között, akiknek arcképe már kislánykoromban ábftattal néztem... ez más... egészen más érzés volt!

Sorsdöntő pillanatok. „Az egyik lány az uccán” — várja a jelenését. Kis lámpalázam volt. A hatalmas nézőtér, estélyi ruhák, szmokingok, kíváncsi szemek. Az első pár mondatnál kis elfoglaltságot éreztem még. De aztán ment minden. A szívemmel játszottam, mindent egy lapra tettem fel s úgy látszik a nézőtér ezt megérezte.

A találkozás a pesti publikummal megtörtént, nemcsak a szó fizikai, de lelki értelmében is. Huszonegy óra alatt megismeretek. Elismerő kritikák.

Beérkeztem.

Aztán... a Belvárosi Színház jött. Darabok, amikben végleg megtaláltam magam. Megálmodott művészi feladatok megvalósulása. Vendégszereplés a Magyar Színházban és az Operettszínházban.

Második éve vagyok Pesten. Pesti színész. Sok minden megvalósult álmaimból. Sok munka áll még előttem. Dolgozni, játszani akarok. A közönség szeretetét megtartani a legnagyobb munka és én nem vagyok háltalan. Hát igen. Érvényesültem Pesten.

Lehet Pesten érvényesülni. Recept azonban erre nincs! A színházi siker útjai kiszámíthatatlanok.

Hit a vállalt művészi feladatok megoldásában, becsületes munka — és tehetség. Láthatatlan kontaktus a közönséggel. Ez a hatodik érzék, a színészi érzék dolga. Ösztönös, aminthogy az igazi színésznek és színésznőnek mindig az ösztöne mutatja meg a helyes irányt a váratlan dolgok, meglepetések országában: a színpadon — az igazi siker felé.

A viharsarok

Jzta
Stini Gyula

A primadonna szöke volt, mint a méz. Szeme porcellánké, mint a dellyi vázáké. És hogy tudott kacérkodni ezzel a szemével! Egyszerre az egész nézőtérrel. Pedig mi „benfentesek” tudtuk, hogy a primadonna rövidlátó és már az első sorban ülökét se tudja megkülönböztetni.

Pillantása gyújtott. Ha mérsékelt hangjával a száma vége felé közeledett, tekintete körbefutott a nézőtérben, mint valami villanyáram és a dal után tapsorkánok riasztották föl a termet. A férfiak tapsoltak és a nők, akik mindent majmolnak, utánuk csináltak.

A tüntetés azonban a lehangosabb volt a harmadikemeleti erkély baloldalán, az úgynevezett viharsarokban. Ezt az elnevezést a sajtótól kaptuk. Mert mi voltunk a „viharsarok”, a hosszú Friedmann, a köpcös Bélteky, a kancsal Laboda és még vagy egy tucat diák a gimnázium hetedik és nyolcadik osztályából.

Közel a csillárhoz úgy ragyogtunk és lángoltunk, mint az a színházi világítótű. És a primadonnáért talán az életünket is odaadtuk volna, csak úgy tréfából. Minden premiéren, jelentősebb előadásán ott szorongtunk az első sorban és ha a primadonna énekelt vagy táncolt, utána tapsoltunk. Ezért kaptuk a „viharsarok” elnevezést. Azzal mindenki tisztában volt a színházban, hogy mi nem vagyunk fizetett „klakk”. A klakk nem csinál botrányokat. De mi, ha a primadonnánk vetélytársnője énekelt, hangosan fújtuk az orrunkat, krákogtunk. Egyszer rendőrök vezettek ki minket.

A primadonna ismert minket, ha nem is személy szerint. Néha tüntetően és hálásan felpillantott hozzánk, protekciós kacsinást kaptunk tőle. Természetesen, valamennyiünknek megvolt a művészno autogramja, amit a „kiskapuban” bőven osztogatott. A hosszú Friedmannt egyszer autogramosztás közben megszólításával is kitüntette:

— Hogy van? — kérdezte tőle, mint valami bizalmas ismerősétől. Hiszen a hosszú Friedmann karvalyorra, elálló nagy fülei, vörös haja elég jellegzetesek voltak ahhoz, hogy a primadonna megjegyezze őket a karzatról.

Ettől a pillanattól fogva a hosszú Fried-

mann úgy tekintettük, mint a primadonna kedvencét. Friedmann állítólag módot talált arra is, hogy a primadonnával személyesen megismerkedjék és közölte velünk az istennő óhajait:

— A második felvonás nagy keringője után legyen a legnagyobb taps, mert ez a „sláger” és a primadonna fél, hogy belesül.

Ó, régi, kedves diákkor! Hová lett a köpcös Bélteky? Erdélyi fiú volt, mokány székely. Bélteky Kundnak mindig volt pénze. Több, mint amennyit diákok maguknál szoktak hordani.

Hallatlanul erős gyerek volt. Egy egész csomag kártyát egy szakítással két félbe tépni, gyerekjáték volt számára. Nagy testi ereje élénk, csavaros, furcsa utakon járó ésszel párosult. Mi akkor azt hittük, hogy nagy ember, híres politikus vagy hadvezér lesz belőle. Valahol megtorpant. Eltűnt szemünk elől.

Bélteky abban különbözött tőlünk, hogy mindent komolyan és nagyszabásúan csinált. Legalább három évvel idősebb is volt nálunk. Nem mintha megbukott volna, hiszen kitűnő tanuló volt. A „zöld erdő” azonban néha elesábitotta, önként kimaradt az iskolából, aztán megint folytatta, ahol elhagyta.

A primadonna iránt való rajongás nálunk csak afféle diákos rakoncátlankodás volt. Bélteky eleinte ki is nevette a mi éretlen rajongásunkat. De mennél többször látta a primadonnát, annál inkább beleszeretett. Kemény, négyszögletű koponyájába nehezen ment bele valamely szentimentális érzés. De ha ez az érzés rést talált ezen az őskoponyán, annál borzalmasabban feszket vert.

Bélteky sohase árulta el nekünk, hogy szerelmes Lejlába. (Igy hívtuk egymás közt a primadonnát egy népszerű szerepe alapján.) De lassanként a székely fiú pillantásai, rejtélyes kiszólásai, egész viselkedése elárulta, hogy menthetlenül Lejla varázsa alá került.

Egy nap, amikor az iskolából jöttünk kifelé, élénk állt egy idősebb vidéki úr.

— Nem tetszett a fiamat látni? — kérdezte.

A hosszú Friedmann rögtön fölismerte: — Ugy-e, a Bélteky papájához van szerencsénk?

— Én vagyok a Kund papája — felelte idősebb Bélteky, aki oly feszesen és ünnepiesen volt öltözve, mintha egy katonatiszt magára ölténé egy vidéki református pap fekete szalónkabátját.

— A Kund ma nem volt iskolában — feleltük karban.

— Szállásán se találom — szólt Bélteky papa. — Ugyan merre csótologhat az a pernahajder?

Mi mentünk tovább, mert a diák siet elkerülni az iskola környékéről. Bélteky úr velünk együtt szaporázta lépéseit, bár vidékies, komótos egyéniségéhez nem illett ez a nagyvárosi sietség. Mivel a hosszú Friedmann volt a legközelkenyebb köztünk, Bélteky úr ösztönszerűen hozzá csatlakozott.

Mondja, fiuram, nem ismer-e egy Lejla nevű színésznőt?

— Dehogyan nem — felelte Friedmann és rögtön megmagyarázta, hogy egy népszerű operettprimadonnáról van szó, akinek az arcképét a képes újságok állandóan közlik!

— Az a boldog fiam levelet írt nekem — szólt Bélteky úr — és ezért jövék gyorsgőzösen Pestre.

Az öreg ezt oly elkeseredetten mondta, hogy önkéntelenül megálltunk és kört alkottunk körülötte.

— Azt írja a fiam — folytatta Bélteky úr, — hogy adjak el mindent, a birtokot, a városi házat, mert ő nősülni akar. El akarja venni a Lejlát. Ha nem járom a kezére, írja, hát a Dunának megy!

Valamennyiünk arcáról a meglepetés tükröződött. Oh, ez komoly és érdekes fordulat. Kundról elhittük, hogy csakugyan el akarja venni feleségül Lejlát, még ha rámegy az ősi lófő-birtok és a városi ház is. Azt is első szóra valószínűnek tartottuk, hogyha nem sikerül neki a dolog, komolyan beváltja fenyegetését és csakugyan a Dunának megy.

A hosszú Friedmann készséggel vállalkozott, hogy Bélteky úrral együtt megkeresi és előkeríti Kundot, csak előbb hazamegy, hogy megnyugtassa szüleit és otthon hagyja iskolakönyveit.

Este a színházban találkoztunk Friedmannal és a szünetben röviden elmondta a helyzetet:

— Kund meg van örülve! Török-szakad, feleségül akarja venni Lejlát. Pedig még nem is beszélt a dologról Lejlával. Azt hiszem, nem lesz a dologból semmi. Bélteky papa nem az az ember, aki el fogja adni házat és birtokát. Zsugori úr, aki fogához ver minden garast. Képzeljétek: szaladgáltam vele egész délután és még csak meg se kérdezte, az úr nem éhes-e? Végül egy cukrászda előtt megálltam és azt mondtam, bemegyek és veszek cukorkákat. Már majdnem elestem az éhségtől. És az öreg hagyta, hogy bemerjenek a cukrászdába és a saját pénzemem vegyek cukkedlét.

A hosszú Friedmann jellemrajzához tartozik, hogy ezek után is készséggel szolgálatára áll az állítólag zsugori székely úrnak. Talán még ennél is többet tett — barátságból. Mentora lett Pesten Bélteky úrnak és Kundnak is okos, gyakorlati tanácsokat adott.

Friedmanntól tudtuk meg a fejleményeket.

A primadonna virágkosaraktól illatos budoárjába beállított idősebb Bélteky úr. Ünnepiesebb és furfangosabb volt, mint valaha.

Lejla kedvesen fogadta a vidéki urat. Sejtelve se volt róla, mi járatban van. Székelyes kérdések következtek:

— Tetszik-e ismerni egy ifjabb Bélteky Kund nevű urat?

— Nem én — felelte őszintén a primadonna.

— Az én kelekótya fiam. Gyerekkorában leest a lóról, azóta kissé egyebugya a feje.

— Szép. De mi közöm van nekem mindehhez? — szólt a primadonna.

— Kegyednek nincs, de, sajnos, nekem van — mondta Bélteky úr. — Az én csajpota fiam pénzzé akarja tenni az ősi lófő-birtokot és a városi házat...

— No és?

— Mert hogy el akarja feleségül venni kegyedet.

Lejla őszintén felkacagott. Kacaja gyönyözt. Mint mikor alabástromcsészébe gyöngyszemeket peregettünk.

— Jaj, be mulatok! — nevetett Lejla. — Ekkora ostobaságot akar elkövetni értem valaki, akit nem is ismerek! Hát ez olyan mulatságos, hogy újságbavaló!

Az „újság” szóra elszápadt Bélteky úr. Könyörgőre fogta a dolgot:

— Jaj, ne tessék megirtni az újságban a dolgot! Mert akkor nekem végem van odahaza Székelyországban.

A primadonna türelmetlenül nézte kar-kötőráját és szólt:

— Uram, kénytelen vagyok arra kérni önt, hogy fogjuk rövidebbre a dolgot. Mert nekem már csak néhány percem van. Vendéget várok.

És nagyobb nyomaték kedvéért becsöngette szobalányát:

— Ha jön a gróf úr, vezesse a szobámba, Mici! — mondta fenhangon.

Bélteky a grófi titulus emlegetésére felállt:

— Tessék megengedni, hogy máskor jöjjelek, amikor nem leszek alkalmatlan.

— De hát miért jönne el még egyszer hozzám? — szólt a primadonna. — Nekem nincs oly sok időm, mint hiszi. A próbák, szereposztás, énekórák!... A helyzet különben egészen világos. A fiát nem ismerem. Nem tehetek róla, ha ő feleségül akar venni engem. Én nem megyek férjhez. Soha életemben! Tessék neki ezt így kereken megmondani, ahogy én mondtam.

Bélteky úr a fejét vakarta :

— Ne rekesszük be ezzel a tárgyalást — szólt. — Még egyszer kérem, ha nem vagyok terhére, hadd jöhessen máskor. Amikor jól meghányhatjuk-vethetjük a dolgot.

— Nem! — mondta szeszélyesen és erélyesen a primadonna. — A dolog részemről le van tárgyalva. Végleg. Sajnálom, nincs tovább!

És bájos mosollyal, udvariasan, de kizárólag Bélteky urat.

Ifjabb Bélteky Kund és a hosszú Friedmann a primadonna kapuja előtt sétálgattak. Várták Bélteky urat és Lejla válszát.

— Ugy látszik, rossz helyen jártam — jelentette végre fiának Bélteky úr, aki épp e pillanatban fordult ki a kapun.

— Miért, édesapám?

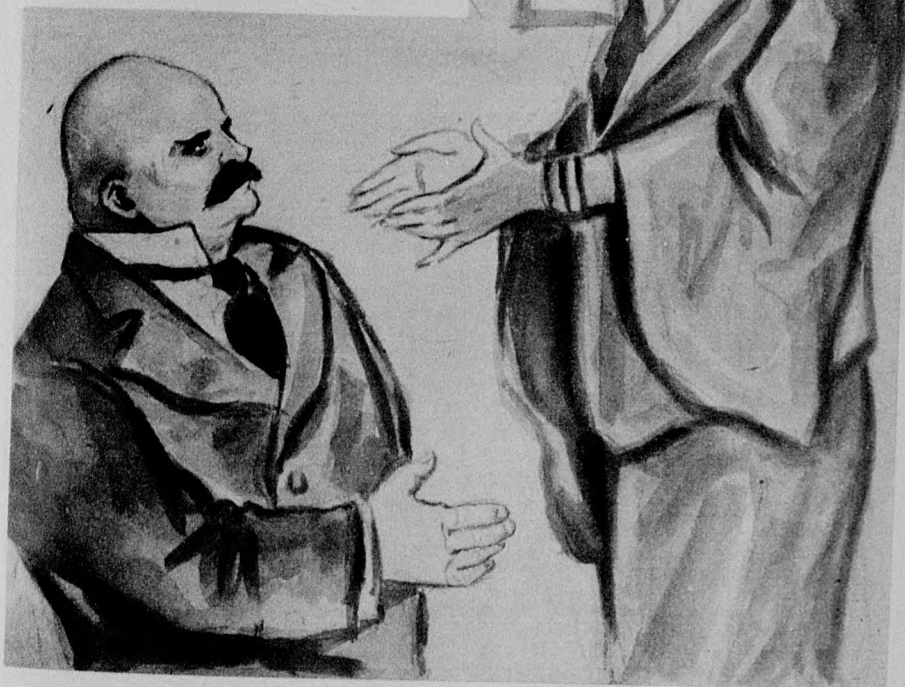
— Ebül fogadtak, kinevettek! A művész nő kijelenté: sejtelve sincs róla, hogy egy ifjabb Bélteky Kund nevű úr van a világon!

— Ez igaz — felelte Kund. — Sejtelve sincs róla, hogy a világon vagyok.

— Miért küldesz te háztűznézőbe oda, ahol még híreDET se hallák?

— Hát majd hallják! — felelte sötét hangon Kund.

— Hallának már ilyet? — dohogott idősebb Bélteky. — Minek kéreZKEDSZ föl

„Tetszik-e ismerni ifjabb Bélteky Kund urat?”

oly szekérre, ahol már mást vár a meleg décbunda a kasban?

A hosszú Friedmann megjegyezte, de nem értette meg ezt a mondást. Az öreg székegy azonban lassan, furfangosan ráért a „gróf úrra”, aki miatt neki oly sürgősen távoznia kellett.

— Ötágú koronáért még nem hagytak ott hétágút — mondta az öregúr körmönfont, székegy beszéddel. — Mert a konty alatt is van ész, ha nincs is mindig köszönet benne.

Kund fölszegte tatárfejét:

— Megölöm a grótot! — mondta tompa hangon.

Még hogy gyilkossá válj és szégyent hozz fejemre! — rémüldözött az öreg székegy. — Hát én csak annyit mondok neked, édesfiam, hogy várd ki azt az időt, amíg a grófnak kiadják majd az útját. Szeszélyesek a nők, mint a Maros vize!

— Várjak? Én!? — búgott föl ifjabb Bélteky. — Az én szerelmem óceán. Elsodor, eltemet mindent.

— Ha óceán, akkor kimeríthetetlen — bölcsekedett idősb Bélteky. — Az idő se merheti ki. Tehát bátran várhatsz.

Friedmann mosolygott.

— Nem várok egy pillanatig se! — mondta ifjabb Kund vészesen.

Az öreg székegy megszólalt néhány pillanatyú megfontolás után:

— Fiam, hát én próbára teszek! Ha egy év múlva is kötöd magad Lejla kisasszony kezéhez, nem bánom: üsse kő! eladjuk a birtokot és házat és Isten áldása legyen rajtatok! Arra az egy évre pedig elküldelek Angliába, Kémbridzsbe, a református kolégyiomba, ahová én is jártam. Ha majd visszajössz, elveszed feleségül Lejlát.

— Nem! — mondta Kund. — Nekem beszélnem kell Lejlával! Most nyomban! És mielőtt megakadályozhatták volna, berohant abba a házba, ahol a primadonna lakott, föl a lépcsőn.

Bélteky úr és Friedmann megdöbbenésükben az uccán maradtak. Nem sokáig kellett várniok.

Jött vissza Kund leforrázva, letörten. Nem jutott túl a szobalányon. A csinos szobacica az ajtó kémlyukán át tárgyalt Kunddal. Amikor ifjabb Bélteky erőszakoskodni kezdett és lábával rugdalta kívülről az ajtót, a szobalány amúgy magyarosan megmondta neki:

— Hallja az úr! Hordja el irháját, mert különben rendőrt hívok!

Ha a hosszú Friedmann nincs a világon, ez a történet talán szomorú és szerencsétlen véget ér.

Volt azonban ifjabb Kundnak egy nagyserű fényképezőgépe. Friedmann már régóta szemet vetett reá.

Egy nap, amikor ifjabb Kund örjngő szerelme már veszedelmes méreteket kezdett ölteni, a hosszú Friedmann félrevonta titokban az idősb Bélteky urat.

— Tessék rám bízni a dolgot. Én kigyógyítom Kundot. De ingen nem tehetem, mert magam is sokat kockáztatok. Még azt is, hogy esetleg kicsapnak az iskolából.

— Kívánjon bármit, Friedmann úr — mondta idősb Bélteky. — Minden óhaját teljesítem.

— Ha sikerül a dolog, tessék nekem adni a Kund fotografálógépet. Erre úgyis szükségem lesz.

Bélteky úr belement az alkuba.

Néhány nap múlva Friedmann a következőt beszélte el ifjabb Kundnak:

— Te, képzeld, bejutottam Lejlához! Beszéltem vele.

— Lehetetlen!

— Becsületszavamra! De előbb várd meg a végét. Nevetni fogsz.

— Beszélj, beszélj, de gyorsan!

— Tudod, hogy van egy barátom, aki színházi lap munkatársa. Ettől kölcsönkértem az igazolványát és a te fotografálógépeddel a vállamon beállítottam Lejlához. Azzal a csellel, hogy megintervjúvolom és lefotografálok.

— Gyorsan! Gyorsan!

— Csöngetek a primadonna ajtaján. A csengő nem szól. Dörömbölök. Senki se jön ki. Jobban megnézem az ajtót. Meglököm. Az ajtó enged. Benn vagyok az előszobában. Most már szemtelen leszek. Benyitok a szomszéd szobába. Senki. Tovább megyek. A harmadik szobában megtalálom Lejlát. Édesen aludt a dívánon... Te, hortyogott!

— Nem igaz! — tiltakozott ifjabb Kund.

Vadevezősök könyve

A vízi turistasport hasznos tudnivalóit és szokásait tárgyalja ez a pompás, 128 oldalas kis kézikönyv. Ne szálljon vízre enélkül, mert ez minden szabadevezős kiskatéja. Ára bérmentve 80 fillér. Megrendelhető DÉLIBÁB kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány ucca 12

— De igaz! Lépéseimre se ébredt föl. Hát amint körülnéztem, látom, hogy a díván mellett hálószekrényke van. A szekrénykén egy csésze. És a csészében? Egy üvegszem!

— Micsoda?!

— Egy üvegszem! A csészében volt, vízben. Nem értettem, mit jelentsen ez? Kőhintettem, Lejla megvonaglott. Magához tért. Kinyitotta a szemét. Azaz, hogy csak az egyik szemét. A másik csukva maradt.

— És?

— Amint engem megpillantott, felugrott, felsikoltott. A következő pillanatban a csészéhez kapott. És villámgyors mozdulattal üres szemhéjába behelyezte üvegszemét.

— Hazudsz!

— Tudtam, hogy nem hiszed el. És ha hebizonyítom?

— Mivel bizonyíthatod?

— Mondtam: nálam volt a Kodakod. Én bizony lekaptam Lejlát abban a pillanatban, amint az üvegszemet beilleszti.

— Nem igaz! Mutasd! Hol van?

Friedmann előszedett egy pillanattfelvételt. A primadonna jólismert arcát rögtön meg lehetett ismerni. A fényképen meg volt örökítve az áruló pillanat, amikor Lejla beilleszti az üvegszemét.

Ifjabb Kund kitépte Friedmann kezéből a pillanatképet. Nézte, hosszasan nézte, aztán dühében darabokra szaggatta.

— Hiába tépted el — szólt Friedmann. — A film megvan róla! Amnyi másolatot készíthetek, amennyit akarok.

— És Lejla kisasszony nem véve észre semmit? Nem tiltakozék? — kérdezte idősb Bélteky, aki ott volt a beszélgetésnél és úgy tett, mintha nem volna beavatva a hosszú Friedmann cselszövésebe.

— Olyan zavarban volt Lejla — felelte Friedmann, — hogy nem vett észre semmit. Nem is hallotta a Kodak kattanasát. Én gyorsan elfordítottam a csavarz a következő felvételre. És rendes, hízelt felvételt csináltam Lejláról. A művészről otthonában! Meg fog jelenni abban a színházi lapban... De a te számodra elhoztam a titokban készült felvételt.

Az eset után egy héttel ifjabb Kund elutazott Cambridgebe. Elfelejteti Lejlát...

A hosszú Friedmann megkapta Kund fényképezőgépét.

Egyszer meg is magyarázta és mutatta rajta, hogyan hamisította, illetve retusálta a primadonna egy igazi fényképe alapján az üvegszem jelenetét, amely természetesen sohase történt meg. Friedmann soha életében nem jutott el még a primadonna lakására sem.

Ifjabb Béltekyből, már mondtam, semmi se lett. De, sajnos, a zseniális Friedmann se vitte sokkal többre. Utazó úgynök lett. Azt hiszem, jelenleg bé-listás. Az emberek valahol mindig elakadnak.

ANNIE VIVANTI

„CIRCE“

című regénye a szenvedély, az örök nő felejthetetlen története.

Mindenki erről a könyvről beszél.

Indíttatva a könyv kivételes piaci sikerétől, f. hó 11-től 10 napon át, tehát 1931 július hó 20-ig az alanti bón ellenében kötetenként 50 fillér forgalmi engedményt nyújt a kiadó a mű 4 pengő 50 filléres nettó árából. A bont minden könyvkereskedés beváltja!

Név, pontos cím.

BÓN

50 fillér, azaz ötven fillérről. Ezen bont Annie Vivanti „Circe“ című regénye P 4.50-es árába teljes összegig minden könyvkereskedő betudja.

Érvényes 1931 július hó 20-ig.

Használja fel a bont még ma!

Amin a zenevilág nevet

Színházi párbeszéd

Komikus: Igazán irhatna már nekem egy jó szerepet!
Író: Szívesen írnék, de momentán igazán nincs megfelelő ötletem.

Komikus: Nekem van egy remek, egy nagyszerű, egy eredeti ötletem. Illet magam még nem irt soha életében!

Író: Na, mondja már meg mi az, ne izgasson...

Komikus: Irjon egy vígjátékot, amelyben humor is van!
(Die Bühne)

Most kapja a fizetését!

Pénztáros: No maga sem juthat messzire a fizetésével!

Hivatalnok: Csak a föld-szintig — ott már vár a feleségem, hogy elvegye tőlem.
(Passing Show)

Az a bizonyos pillanat!

— Tulajdonképpen mikor ismerted meg az uradat?

— Mikor az első ruhaszám-lámra pénzt kértem!

(Le Sourire)

Megzavart álom

— Hogy tetszett magának a hangverseny?

— Soha többé nem megyek zenekari hangversenyekre. Egy pillanatra se tudtam a szememet lehunyni.
(Karikaturen)

Szigorú hölgy

Ónagysága az új szakácsnő-höz: Miesoda? Minden vasárnap kimenőt akar? Nálam még a férjem sem kap annyit!
(Musketen)

Tökéletes házasság

— Hát nem gyönyörű az, hogy milyen tökéletes házasságot élnek Lucyék?

— Mi van azon csodálatos?! A férfi teniszbajnok, a felesége műkorcsolyabajnok és nagyritkán csak ha össetalálkoznak egy boxmeccsen, így igazán nem művészet a házasság!

(London Opinion)

Csak sorrendben

A regényíró nő férje: Drágám, hol tartasz?

Regényíró nő: Éppen most lojlogatja a férfi a hősnőt!

Férj: Ha már megfojtotta, légy szíves, varrd fel a gombot a mellényemre!

(La Vie Parisienne)

Ilyen az élet!

— Miért kerültél a börtönbe?

— Mert Szilveszterkor ölmot öntöttem...

— Hát ez ok...

— Mert csupa egy- és két-márkás lett belőle!

(Jugend)

No de illyet!

— Igazán nagyon szívesen feltogadom magát szobalánynak. De hogy magát se ériék csalódások, megmutatom őszes bizonyítványaimat, amelyeket az előző szobalányok állítottak ki rólam!

(La Vie Parisienne)

Tévedés a házasságközvetítőnél

— A hölgy, akit önnek ajánlok, angol és 500 fontja van!

— Ilyen kövér nőt nem veszek feleségül!

(Lustige Kiste)

Mézeshetek

Bíró: Egy hete házask és már így megverte a feleségét?! Egy hónapi jogházat kap érte!

Vádolt: Igazán nem szép, hogy a bíró úr mézesheteinket így megzavarja!

(London Opinion)

Mikor ónagysága és férje nem egy modell iránt érdeklődnek.

(La Vie Parisienne)

Ő csak ismeri!

— Nagyságos asszonyom, éppen most láttam, hogy a lányát meg akarta csókolni egy fiatalember?

— Sikertült neki?

— Nem!

— Akkor nem az én lányom volt!

(Le Sourire)

Uccai megszóllítás

— Bocsásson meg kisasszony, ön az, aki tegnap felpofozott az uccán?

— Nem. Én ma fogom!

(Le Sourire)

Könyvelés

— Jártas ön kisasszony a kettős könyvelésben?

— Természetesen. Az utolsó állásomban azonban hármas könyvelést végeztem!

— Hogyan?

— Egyet a főnök számára, egy másikat a részvénytársasági tagoknak és végül egy harmadikat a hitelezőknek!

(Wall Street Journal)

Lehetséges

— Nem tudja, mi történt szegény Luluval? Egészen össze van törve.

— Könnyen lehetséges. Tegnap „elejtette” a barátja!

(Le Rire)

Nincs más gondja

— Mit számol olyan lelki ismeretesen Brown úr?

— Azt számolom ki, hogy a 140 ezer nőtöbbletből mennyi esik rám!

(London Opinion)

Lakásdísz

— Az estélyünkre még meghívhatod a fiatal doktort, széke haja és a kék szeme nagyon jól fog illeni a szalóntapétához.

(L. Humeur)

A kardnyelű orvoshoz megy

Orvos: Megértette? Semmi tisztikard, semmi bajonett többé. Egy-egy desszertként lenyelhet, hogy ki ne jöjjön a gyakorlatból!

(Tit-Bits)

Nem osztózik

— Mi az, nincs már az irodájukban az a szép, széke géptrókissasszony?

— Nincs. Kilépett!

— Miért?

— Raflikapta a főnök urat, amint a feleségét megcsókolta — és azonnal felmondott.

(Le Rire)

A skót moziba megy

Pénztáros: Milyen jegyet óhajt?

Skót: Kérek egy félárú jegyet!

Pénztáros: Milyen jogon?

Skót: Csak az egyik szememen látok!

(Lustige Kiste)

Változik a divat

— Tudod, hogy Lilly két hónapja van férjnél és már megverte az urát a sodrófával!

— Hogy lehet valaki 1931-ben ilyen konzervatív?! A tenniszütővel vagy a golfbottal kellett volna!

(Frou-Frou)

Az öntudatos költő

— Meg vagyok győződve róla, hogy alkotásaim túl fognak élni engem.

— Nem is tudtam, hogy olyan súlyos beteg!

(Passing Show)

Enyelgés

A nő: Még te beszélsz? Hát hogyan élnél nélkülem?

A férfi: Olesóbban!

(Le Sourire)

Különös nők, nagy karrierek

Az egész dolog tulajdonképpen a világ teremtésénél kezdődik, a hatodik napon, amikor Ádám unatkozni kezdett. Se színház, se kávéház, hangosfilmek még csak híre sínes. Ádám testében azonban van egy fölösleges oldalborda. Első látszatra ugyanolyan porc és esont, mint a többi borda. A Teremtő azonban ezt az oldalbordát szemeli ki különleges történelmi feladatokra.

Tulajdonképpen itt kezdődik az egész női nem karrierje s joggal adhattuk volna e kis cikknek azt a hangzatos címet: „Az oldalbordától a világot jelentő deszkákig” vagy: „Amíg egy oldalborda eljut odáig...” stb.

Karrierek... diadalmas életpályák... különös indulások... még különösebb megérkezések. Pénz, siker, szerelem. Női pályák. Színház.

Érdekes a karrierje a világ egyik leghíresebb „vampirjának”, démon-szerepet játszó színésznőnek, Talullah Bankhead-nek is. Apja szenátor Alabamában, a „szárazok” pártjának egyik vezetője, tehát amerikai puritán, aki a legszigorúbb erkölcsöket kívánja családjától. Óriási a város megrökönyödése, mikor a puritán szenátor lánya megszökik New-Yorkba színésznőnek. A politikai népszerűsége meginog. „Vizet prédikál és a leánya színésznő” — mondják kajánul ellenségei. S a legközelebbi választásokon a „nedvesek” erősen előretörnek Alabamában, mindez egy kislánynak köszönhető, aki színésznő akar lenni.

Talullah Bankhead-ből híres démon-színésznő lesz s ekkor a „szárazok” megkezdik az agitációt ellene. Több mint két évig társadalmi bojkott alatt áll, mindennaposak a botrányok körülötte.

Talullah
Bankhead

Igaz, hogy nemigen él apácaéletet. A bojkottot megunja s Angliába utazik. Itt rövid színpadi szereplés után egy lordhoz megy feleségül. Valóságos angol lady lesz s lefőzött, képmutató családjá már hajlandó lenne újra felvenni vele a rokoni kapcsolatot. Dehát egy lady, akit a legelőkelőbb angol társaság is bevesz, csak nem ereszkedik le egy közönséges szenátorhoz.

Egy másik karriér. Jessica Brown, egy őszeres lánya (gyengébbek kedvéért amerikai handlé). Sokáig táncol a Greenwich Folliesben a Broadwayn elég hiányos öltözetben, apja pedig

Anne Harding

feleségül veszi. Most Párizsban él a szép mannequin s szalónjának küszöbét bizonyára nem lépi át póri származású halandó. Saját bevallása szerint a színpad deszkája s a szalón parkettje közt nincs különbség, mindkét helyen egyformán színészkedni kell.

Korunk kuriózuma: egy nő, aki csak azért nem csinál világgraszoló karriert, mert nem elég frivol. Anne Harding, a newyorki Broadway-Theatre színésznője. Színházi ügynökségek mindenütt visszautasították, mert bár gyönyörű szép, úgy öltözik és viselkedik, mint egy házilány. Mégis sikerült a színházhoz bekerülnie, primadonna lett, újabban a hangosfilm is felfedezte. Szakértők szerint, ha frivolabb lenne, világgraszoló karriert csinálhatna. Anne Hardingról egyébként így beszélnek New-Yorkban: „Szép, szép, csak az a nagy hibája, hogy nem lehet pletykázni róla”.

San-Francisco néger színházának ünnepelt sztárja egy koromfekete bőrű hölgy, Joan Marking. Apja meg törzsfőnök volt Közép-Afrikában, a szép Joan ma a világot jelentő deszkákon ropja a táncot.

Mai karrierek. Női karrierek. Madame Pompadour, ha a mi századunkban születik, talán egy revűszínházban lépne fel a Broadwayn s az amerikaiak azt kifogásolnák, hogy nem elég frivol.

továbbhordja a rongyokat. De Jessicát meglátja egy angol főúr, lord Northseck, első látásra beleszeret, elviszi Angliába. — Az én vóm — mondja büszkén ebben az időben az öreg handlé — egy valóságos lord, az ha akar, mindennap más autón mehet óeska ruhát vásárolni. — De a derék handlé nem sokáig volt a lord apósa, Jessica Brown elvált férjétől s újra színpadon lép fel. Lord Northseck havonta hatalmas összeget fizet csak azért, hogy Jessica nevét ne így hirdesse a színlap: „Lady Northseck”.

Dolores, Amerikai lány. Lady Duff-Gordon előkelő divatszalonjában, a „Lucile”-ben kezdte, mint mannequin. A teste Dianéé, fellépése hercegnői. Bekerül a világ legszebb női, a Ziegfeld-görlok közé. Színjátékról, előadásról, táncról fogalma sincs, de mindez nem is szükséges. Ha belép a színpadra, őrzöng a közönség. A Broadway kedvence ő, férfiak ajánlatokkal halmozzák el. De Dolores szigorú és zárkózott. Míg nem egy szép napon a párizsi előkelő internacionális társaság egyik tagja, mr. Wikerson

Homy soit,

qui mal y pense

1350-ben egy nyári este nagy vigasság volt III. Edward angol király palotájában. Vidám trubadurok kis dalokat énekelgetve pengették gitárukat, majd a hölgyek és lovagok táncra perdültek.

A bált természetesen maga a király nyitotta meg Salisbury hercegnővel, akiről az

udvari emberek azt rebesgették, hogy igen közel áll a fenséges táncos szívéhez. Alig néhányszor táncolták körül a termet, amikor Salisbury hercegnő ijedten felsikoltott. Az ijedelem oka egy kis toalett-hiba volt, amennyiben lecsúszott az egyik harisnyakötője. A kis diszkrét női holmi ott

Ez nem családi perpatvar, hanem...

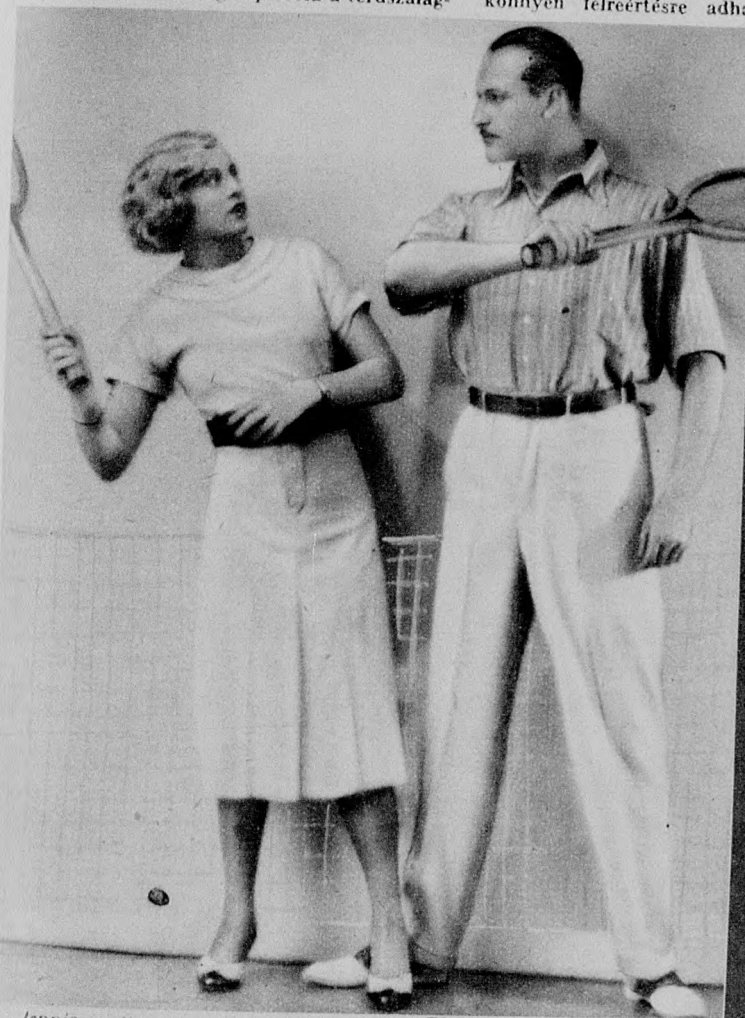
feküdt a fényes parkett közepén. Egy pillanatra mindenki meghökkent, a hölgyek elfordították a fejüket a „shocking” láttára. A kínos helyzetet maga a király mentette meg, aki hirtelen odalépett az árván gubbaszkodó harisnyakötőhöz, lehajolt érte, a kezébe vette és átnyújtotta a piruló hercegnőnek.

Néhányan az udvari emberek közül nem bírták megállni, hogy el ne mosolyodjanak, mire a király hozzájuk fordulva ezt mondotta: „Hony soit, qui mal y pense”, ami magyarul körülbelül annyit jelent, hogy szégyen arra, aki rosszat gondol erről. Másnap III. Edward megalapította a térdszalag-

rendet, az „order of the garter”-t, amelynek a jelvénye mai napig is sötétkék bársony térdszalag a „hony soit, qui mal y pense” jelmonddal.

Közel hatszáz év mulott el azóta. A hölgyek harisnyakötőin ma már nem kell lecsnie, hogy láthassuk őket, bála a rövid szoknyáknak. Igaz viszont, hogy a XX. században nem is alapítának ilyen aproposból rendjelet. Most is előfordul azonban számtalan szituáció, amelyet a rosszmájúak egészen más megvilágításban látnak, mint aminők. A következőkben mi is megörökítettünk néhány ilyen helyzetet, amely könnyen félreértésre adhat okot. Tessék

megnézni
őket, de minden
utógon-
dolat nélküli,
mert: „hony
soit, qui mal
y pense!”

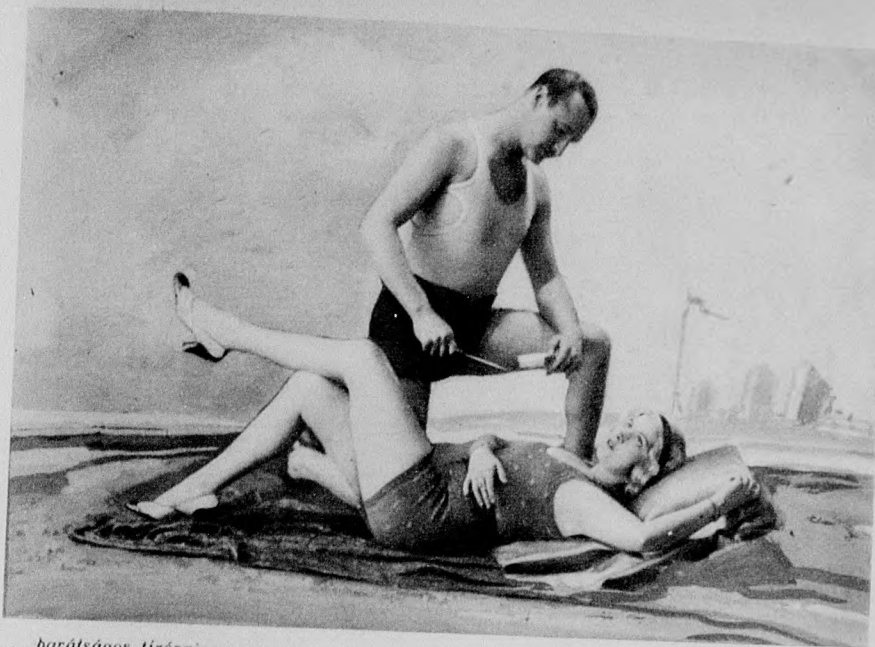
... tenniszparti

Vigyázat, nem
gyilkosság
hanem...

Hony soit...

... barátságos Hzórai

... qui mal y pense

Modellek: Lészay Kató és Kertész Gábor (Labori felvételei)

Az alanti gyönyörű
HIMZETT KÉPEKET
ugyancsak
AZ EGYSZERŰ
SINGER VARRÓGÉPEN

állították elő

Rózsák színes túllfestései

Telje
való v
gálunk

Csendélet, finom tünemény, homok- és laposoltással.

Tigrisfej, színes homoköltéses hímzéssel

Teljesen díjmentes oktatást adunk Singer varrógépeinken való varrásban, hímzésben, stoppolásban és készségesen szolgálunk részletes felvilágosítással a fent bemutatott hímzési munkák elkészítésére vonatkozólag.

Singer Varrógép Részv.-társ.

Fióközletek mindenütt

az 56-ik oldalhosszon. Következik legújabb rádióhíreink elmondása.

A budapesti Stúdió legközelebbi műsor-tervezetében szerepel

**a Filharmóniai Társaság hangversenye
Dohnányi Ernő közreműködésével,**

operett- és keringőest, az operaházi zenekar hangversenye, amelyen közreműködik Hoehn Alfréd zongoraművész és ugyancsak Dohnányi Ernő. Más.

A bresslaui rádióállomás, mint minden nyáron, úgy az idén is a város parkjából éjszakánként fél-jelórán keresztül családgyűléseket közvetít a hét bizonyos napján. Amíg tanaly ezek a helyszíni közvetítések kitünően sikerültek, úgy az idén

a családgyűlések nem voltak hajlandók énekelni a parkba kített mikrofon előtt.

A Stúdió egyik embere azonban feltalálta magát és működésbe hozott egy madárjűgölöt. A hallgatók nem vették észre a csalást és azóta árcsaloggy énekel Bresslauban. Most azután vatahogy kiderült a dolog és ezentúl nem szólhat meg a családgyűléseken a német rádióállomáson. Más.

Dániában

a kormány rádióellenőröket nevezett ki,

akik állandóan utaznak az országban keresztül-kasul és igyekeznek orvosolni minden olyan panaszt, amely rádióhallgatás megzavarásával kapcsolatban van. Dániában ugyanis nemcsak a rádiót zavaró motortulajdonosokat, hanem azokat is megbüntetik, akik visszaesatoisaiikkal zavarják hallgató társaikat. Más.

A svéd rádiótársaság elhatározta, hogy ezentúl minden nap kora reggel

újtatosságl órát ad,

amelyek bevezelése nagy örömet okozott a svéd hallgatók táborában. Más.

Amerikában új rádiótápot adtak ki kizáróan a vakok számára, természetesen úgynevezett Braille-jéle írással. Ez a lap műszaki cikkeket is közöl, amelynek alapján

a vakok saját maguk készíthetik el készülékeiket.

Hír szerint a lap szerkesztője sorsú előfizetői az útmutatások alapján kifogástalan amatőrkészülékeket állítanak össze. Más.

A berlini színigazgatók szövetsége elhatározta, hogy a jövő szezontól kezdve

megtiltja tagjainak a hangosfilm- és rádiószereplést.

Aki ezt a filalmat megszegi, azt azonnal elbocsátják a színház kőtelekéből. A német színészek szövetsége természetesen tiltakozik e határozat ellen és valószínűleg a színigazgatók hátrálni lesznek kénytelenek. Más.

Mai rádióhíreink elmondását befejeztük. A viszontelvonásra a jövő héten ugyanitt.

Önnek is nélkülözhetetlen a gumi, miért is felhívom figyelmét az itt felsorolt elsőrangú cikkekre, melyeket legolcsóbb árakon szerezhethet be. Megrendeléseket kér

MÁRKUS DÉNES
gumiáruk gyári raktára,
Budapest, VII, Sip ucca 10.
(az udvarban)

Telefón: 39-0-53.

GUMI

- harisnya
- kesztyű
- szivacs
- lemez
- gyűrű
- lárcsa
- forma, darabok

Eladás nagyban és kicsinyben!

Felfújható gumijátékok.

Öntöző gumi-tömlő.

Borfejő.

Kerekpár külső és belső gumi.

Eliz Kerckhoff és Dima Dimatter a zeneakadémia legtehetségesebb növendékei. Mind a kettő szerelmes a hőstenorbba, aki tanáruk. Rassiem a „Mesterdalnokok”-ban remekel. Otthon izgalommal várja: felesége, Maria Kuczovszka, a híres énekesnő értesíti, hogy amerikai turnéja előtt Brüsszelben lép fel. Nem jönne-e oda néhány órára? Rassiem odaülzik, de a szeszélyes művész az azzal fogadja, hogy már elígerte az estjét. Késő éjjel benyit hozzá Kuczovszka és vad szerelmi hangulatban újra meglátják egymást. Másnap Rassiem későn, holtfáradtan állít be az órára, nem is tartja meg. A lányok izgatottan beszélnek róla. A körülrajongott művész felesége után vágyódik, zúttik, iszik. Bayreuthi vendégszereplése előtt Gelfius tanár fölkeresi. Rassiem jóléyesen beszél a leányokról, akikkel most a lakásán tanít. De délután elragadja Dima kibontakozó művészele és himböző szépsége. A tanfolyam végül járja, a leányok búcsúznak az iskolától. Dimának mindenki nagy jövőt jósol. Rassiem hevesen ostromolja Dinót, de az ellenáll és a tenorista Elizzel vizsgálódik — egy csók erejéig. Végre Dima ellenállása meglörik és Rassiemnek odja magát. Boldog szeretőben élnek, amikor egy nap a férjül egy távirat Meránba szólítja a tenoristát. Rassiem el is utazik. Maria nagybeteg, kimerült és Rassiem nehezen tud közel férni a lelkéhez.

— Láttál? — kérdezte Rassiem és maga se tudta, minek örül hirtelenül. Add a kezdet. Itt jobb lesz, ha vezettek.

Szóltanul haladtak tovább az árnyas úton, a fű szárazon zörgött lábuk alatt, a gesztenyefák összebúgtak fölöttük. Itt-ott kéken szűrődött be az ég, az út meredekebb lett. Kisebb sziklák sorakoztak előttük, Rassiem magához húzta a feleségét.

— Milyen szép — suttogta Mária mély lélekzettel.

— Igen, nagyon szép — mondta Ras-

ssem, de nem a tájat nézte, hanem Mária főlemelt, keskeny arcát, fáradt, finom száját és a szemét. Áttetsző bőre alatt szinte látni lehetett a vér keringését.

— Milyen rég nem voltam igazi erdőben.

— Ez se igazi. Igazi erdő csak Dániában van. Fenyő, nyírfa és moha. Lány, magas moha. Odautazunk egyszer, jó?

Mária bólintott és megint nagyon elcsöndesedett. Odautazunk egyszer — gondolta — milyen könnyen mondja, vajjon mikor lesz az az egyszer. Aztán felriadt: talán azt hiszi, hogy most már együtt fogunk élni? — fürkészve nézte az ura arcát, de nem tudott olvasni benne.

Kis tisztás tárult eléjük, sűrű gyalogszeder és málnabozóttal. Középen néhány nyírfa bólogatott az aranyos levegőben. Rassiem felkötötte a függőágyat, felkapta Máriát és átvitte a bozótban.

— Na, itt pihenhetsz, akárcsak otthon lennél — mondta kicsit elfulladva és lefektette. Az asszony ránézett, verejtékcseppek fénylettek a homlokán és a karja remegett az erőlködéstől.

— Én lettem nehezebb, vagy te gyönyögebb, amióta... — nem fejezte be a mondatot. Mind a ketten Brüsszelre gondoltak az utolsó éjszakájukra. Milyen régen volt...

— Hát bizony megöregedtünk mind a ketten — mondta Mária kis szünet után, mintha hosszú gondolatsort fejezne be. Rassiem belsőleg tiltakozott a megállapítás ellen. Nem, öreg nem akarok lenni és neked se szabad — zúgolódott magában — ha a kezem reszket, az azért van, mert ilyen idegnek tetted magad és az ember nem tudja, hogy nyúljon hozzád.

A függőágy ide-oda ringott, a bozótból

kis madár röppent fel és merész csavar-
vonásban emelkedett az ég felé. Most fenn
volt már, egész magasan, apró kicsi pont
a mérhetetlen kékségben. És odafenn uj-
jongó dalra gyűjtött.

— Pacsirta — mondta Rassiem gyön-
gében — nézd, igazán pacsirta, elnézted
már egyszer a pacsirtát?

— Nem én, soha.

— Gyerekkoromban sokszor néztem,
hallod, hogy dalol, előbb föllebb, föllebb
száll és csak mikor fenn van egész maga-
san, akkor gyűjt rá nagy boldogan és
dalol, dalol, ahogy a torkán kifér — hal-
lod?

Mária mosolygott, de mintha árnyék
subant volna el az arcán. Rassiem ijedten
kapta el a kezét.

— Nincs semmi baj, ne ijedj meg, sőt
már alig-alig fáj. Beszélhetsz nyugodtan.
Mesélj tovább a pacsirtáról, repül és da-
lol és boldog. Igen, hallom, milyen fur-
csa, sose hallottam még pacsirta szót.
Mesélj másról is Hannes, azt is mondd el,
miért van ez a két ránc a szád szélén. Ez
új, nem volt, persze te nem is tudod,
kicsit fáradtabb az arcod tőle, nekem jó
így, meséld el mitől van.

Rassiem szíve erősebben vert. — Mit
meséljek? Nincs semmi érdekes —
mondta tétovázva. — kicsit túlsokat dolgoz-
tam, ideges vagyok, ha most így vissza-
gondolok, igazán nincs semmi mesélni
valóm, üres kézzel állok, semmi se mar-
radt belőle, csak a ráncok.

Gondolkodott egy darabig, aztán nagyobb
érdeklődéssel kérdezte:

— Tényleg ráncosabb lettem?

De másnap, mikor megint ott heverték
a nyírfák alatt, Rassiem mindent elmesélt
Dimáról, Mindent.

Kuczovszka lehúnyt szemmel feküdt
mellette a függőágyban és hallgatta. Csak
a szája rándult meg néha. Mikor Rassiem
elnémult és bizonytalanul, kérdő pillan-
tással nézett rá, kinyitotta a szemét,
mintha várna még valamit, de csak eny-
nyit mondott:

— Hallgasd csak, megint szól a pa-
csirta.

A kis madár ujjongó boldogsága áradt
fölöttük a verőfényben. És Rassiem a fe-
lesége ölébe hajtotta a fejét. — Mária?

Mostanában ritkábban jött rá a sírás,
ha egyedül maradt délutánonként a szőlő-
lugásban. Nyitott szemmel feküdt, olyan
kifejezéssel, mintha soká szomjazott volna
és most végre inni kapna. Mennyi minden
van a világon, ami szép, aminek örülni
lehet. Szőlőindák reszketnek a napon,
érett fürtök ringatóznak áttetsző kéken,
zölden, mint a drágakövek, napsugár ci-
rógatja az ember testét, apró legyek mi-
riádja táncol, fűszálak hajladoznak, a
nyár bódító erős illatokat csal ki a rétek-
ből, — most mindez neki szól, az ő éle-
tét gazdagítja.

Később társasága is akadt. Egy kis
szőke poronty mászott elő négykézláb a
ház mögül, nagynehezen feltápáskodott
és kíváncsian közelebb totyogott.

— Jó napot kívánok — mondta Má-
ria vidáman. — Ki vagy? Hozzám jöt-
tél? Gyere ide kis bogár.

A pöttön boldogan kukorékol, mezte-
len, vastag lábcskaival kapálózott egy da-
rabig, aztán akarata ellen megint a földre
került, végre négykézláb célhoz ért. Né-
hány érthetetlen, de nyájas sacoc gügyögött
a saját nyelvén és pufók arccskáját bol-
dogan furta bele a kinyújtott karokba.

Mária ölébe vette és most ott csücsült,
szakadatlanul karatyolva, gömbölyű tag-
jaival hadonászva, egész bizalmasan. A
kicsi testből melegség áradt, édes, ismeret-
len és mégis jól ismert melegség. Mária
elkapta a hadonászó kis kezeket, gyöngé-
den fogta, mintha virágot tartana.

— Édes kis bogár, mit keressz itt az
arcomon? Hogy hívnak, mondd? Péterké-
nek? — A szeme hirtelen könnybe borult.
— Péterke vagy... és élsz?

— Mama — felelte a pöttön. És a pu-
fók arccska odaborult a mellére, álmosan,
Mária mozdulatlanul feküdt, súlyos szem-
pillája beárnyékolta az arcát, boldog volt
most és titokban szégyelte magát. Valami
bizsergő melegség áradt el minden ideg-
szálában.

Este megkérdezte Madeleinet, ki ez a
gyerek, kiderült, hogy Leonhard a neve —
röviden Lenci és a háziasszony lányának
a törvénytelen gyerke. Az anyja pincérnő
Meránban.

Kuczovszka úgy tett, mintha oda se
figyelne, de titokban mindennap magával

Nagy felfedezés a kozmetikában

a Morisson-tej forgalombahozatala, mert a por- és krémdepilátoron kívül folyadékalakban is for-
galomba került egy megbízható, ártatlan szőrellávoltó. A Morisson-tej egy perc alatt levisz
kurjából, hónaljáról a felesleges hajszálakat, s így nagy szolgálatot tesz a fürdőzőknek.

vitte a kisiút a szőlőlugasba, játszott vele. Ha Rassiem hazajött az erdőből, sokszor csodálkozott, milyen más a felesége arca. Valami új csillogás volt a szemében.

Nyár vége volt, de már őszi fátul lebegett a dolgok fölött. A szőlőfürtök kékje napról-napra sötétedett a ház körül, a törpe gyümölcsfákon karminpiros barackok lógtak, fenn a hegyoldalon feketére ért a szeder. A levegőben is mintha fátulfoszlányok lengedeztek volna. És egyszer hosszú fehér szál akadt Mária ruháján.

— Vénasszonyok nyara — mondta, de Rassiem gyöngéden megszorította a karját.

Ilyen semmiségektől is elpirult mostanában, fehér kezét az ura keze mellé tette és olyan jól esett, hogy ki tudta mondani:

— Milyen barna vagy és milyen egészséges.

Rassiem átfogta a derekát.

— Hát te Mária? Nézz a szemembe.

Igy álltak hosszú percekig egymás szemébe nézve, aztán tovább mentek az erdei ösvényen.

— Igen, sokkal jobb színben vagy te is — mondta hosszú hallgatás után Rassiem. — A szemed olyan nyugodt és ami a legjobban feltűnik nekem, sokkal egyszerűbb lettél Mária, nem is tudom, hogy mondjam, azelőtt sose tudtam eligazodni rajtad, minden olyan darabos, olyan bonyolult volt benned. Az ember sose tudhatta előre, mi következik. Még azt se tudtam, jó kedved van-e, vagy búsulsz? Mindig bújócskát játszottál velem, nem akartad, hogy megértsenek. De most...

— És most... Hannes?

— Most szép vagy, Mária — mondta váratlanul. — Nagyon szép vagy és drága. Csak egyet kell még megtanulnod, hogy arról is tudj beszélni velem.

— Miről?

— Madeleine mondja, hogy sokszor sírsz még éjszaka.

— Kémkedni szoktál?

— Ne mondd ezt. Tudni szeretném, mi van veled. Mi az, ami olyan nagyon fáj.

— Hogy mi! Hát nem tudod! Még ezt is meg kell mondani! — Most hirtelen érdes lett a hangja. — Persze hogy nem tudod, te sose érted meg a másikat, csak

Rassiem átfogta derekát

magadat érzed. — A szája megrándult és megint összezárult keményen, gögösen.

— Mária, azt hittem, te is érzed, hogy most másként van minden. Hogy most jobban vagyunk egymással, de még mindig bujkálsz előlem, kizársz és akkor nem tudom mit mondjak, nem tudom kimondani azt, amit szeretnék.

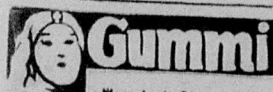
— Hazamegyek — mondta Mária udvariasan, de látszott, hogy erőfeszítésbe kerül. — fáradt vagyok. Jobb szeretnék egyedül lenni.

Rassiem elsápadt, hátralépett és szó nélkül utat engedett neki. Vacsoránál megint az időjárásról beszéltek és egyik cigarettát a másik után szítták.

Másnap nagyobb túrára ment a hegyek közé és pár napra egyedül hagyta a feleségét.

Mikor visszajött, Mária csodálatosan más volt, kedves, közvetlen, tele belső ragyogással.

Rassiem kénytelen volt megint gondolkodni. A szobájába vonult és törte a fejét. Mire lejött, már alkonyodott, Mária kinn ült a ház előtt és égő, üres, révedező szemmel bámult maga elé, észre se vette őt. Ezt a kifejezést jól ismerte.

harsnya, haskö-
tők, sérvkötők,
betegápolási s hi-
glénikus cikkek

Weszely és Társa utóda Nagy Károly Frigyes, Buda-
pest, IV. Apponyi tér és Veres Pálné u. sarok. Árjegyzék ingyen.
Tel. Aut. 833-26

— Mária — talán énekeltél? — kérdezte ijedten.

Mária felriadt, végigsimitotta az arcát, mintha el akarná rendezni a vonásait.

— Dehogyan, hiszen nem tudok már énekelni. Olvastam.

Bágyadt mozdulattal odanyújtotta neki a könyvet, amit kezében tartott. Egy fiatal író drámája volt.

— Ebben merültél el annyira? — kérdezte Rassiem gyanakodva.

— Ugy látszik, Nem is tudom, hogy annyira elmerültem, Miért mondd?

— A szemed olyan furcsa.

— Oh, Hannes, hagyd abba a pszichológizálást, gyere, ülj ide mellém. Madeleine kihozhatja a teádat, vagy tejet akarsz?

Türelmetlenül nézte, hogy tölti ki Mária a teát, most megint idegen volt, nagyvilági hölgy, nem tudott eligazodni rajta. Diskurált, mosolygott, fegyelmezett társasági módon és a graciózus mozdulat, ahogy a teát, süteményt odanyújtotta neki, hirtelen eszébe idézte a felesége nagy fogadó estélyeit.

— Mit gondolsz, nem érdekesebb az ilyen színészi alakítás, mint egy opera? — kérdezte Mária — megjátszani, kialakítani egy embert.

— Eh, unalmas lehet — mondta Rassiem kurtán. Erre nem szólt, a teáskanál finom gurúga árulta csak el, hogy reszket a keze.

Most váratlan dolog történt. A ház mögül valami piros, kurjongató kis gömbölyűség gurult elő és közeledett. — Mama — kiabált és csupasz lábaeszkáival egyszerűen felkapaszkodott Kuczovszka ölébe. Az előbb elpirult, úgy tett, mintha nem ismerné, de a következő pillanatban már arcán kotorászott a két kövér kacsó és Rassiem elképedve tette le a kanálát.

— Hát ez ki?

— Ez Lenci, idetartozik a házba, nem tudom miért jött ide, igazán nem tudom.

— Amint látom, nagyon jól ismer. Egész bizalmas. Mikor barátkoztatok össze?

— Hát igen, tényleg ismer, nem tudom honnan, — eredj ómamához Lenci, eredj. — De a esőpség nem akart, boldog volt, hogy ott van. A gazdasszony szaladt ki ijedten a házból végre és felkapta a tiltakozó bömblő kis jószágot. Aztán újra megjelent nagy bocsanatkérések közepette.

— Hát igen, a gyerek már ilyen, ha valaki olyan sokat játszik vele, mindig rajta lógna, a gyerek megérzi, ha valaki sze-

**A jó ujság —
jó barát.
A legjobb
barát: a**

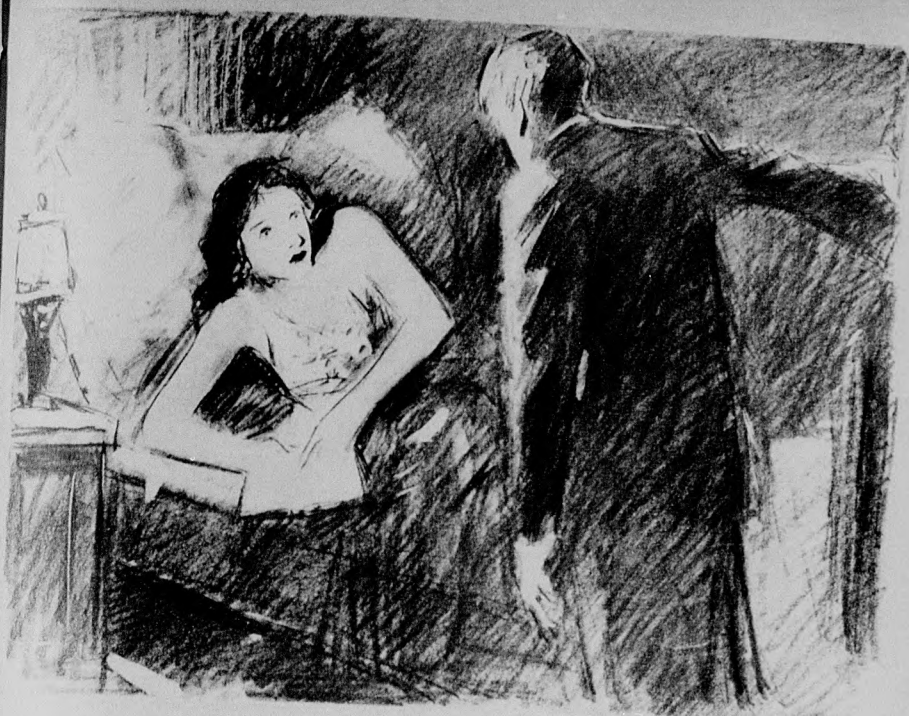
8 ÓRAUJSÁG

Mindent megtud, mindent meglát, mindenről informál, mindenről elmondja tisztességes hangon tisztességes magyar véleményét. Megjelenik minden délután.

Ára példányonként 10 fillér

Telefon:
József
463-06.
463-07.
463-08.
463-09.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, József-körút 5. sz.

Ott állt a felesége előtt

reli. Ne tessék haragudni, máskor majd vigyáz rá...

— Vagy úgy — Rassiem cigarettrára gyújtott. És nagy szemekkel bámult maga elé.

Este vacsora után Rassiem a rendes sétájára indult, lefelé az országúton, pirosfüggönyös ablakokból gyertyák integettek. Lassan, gondolatokba merülve lépkedett. És valahol belül elfojtott mély kacagás bugyborékoltt benne.

— Hát ez a titkod Mária — gondolta elboruló szemmel, ez a nagy titok, te edes, te új, te asszony! Oh, most már jól olvasok a szemedben, tudom miért rándul meg az ajkad... — A köd lassan felszállt, Rassiem visszafordult, most már könnyebben szedegette a lábát. Majdnem fülött és közben nevetett belül.

Mária szobájában nyitva volt az ablak, lobogó gyertyafény hullott a kertre. Óvatosan odalopózott az ablak alá, benézett. Madeleine fésülte a haját, súlyos vörösszőke hosszú haját.

— Miért ne lehetne — kérdezte Mária, nem annyira Madeleineit, mint inkább a saját tükröképét. — Jó színésznő voltam

mindig. Ez a legegyszerűbb és ha énekelni nem is tudok már, ehhez csak elég még a hangom, igaz Madeleine?

— Természetesen egy ilyen iskolázott

hang!
— Tanulni kéne persze, sokat kéne tanulni, nem olyan könnyű dolog színésznőnek lenni és rossz színésznő nem lehetek, de mindegy, Kell hogy sikerüljön.

Rassiem látta, hogy kihúzza a derekát, hátraveti a fejét, amikor elismétli: kell hogy sikerüljön. Egő fájdalomt érzett a mellében, egy pillanatra mintha Dimát látta volna ott, a becsvágó, kemény akaratú lányt.

— Látod, ez a darab érdekel — beszél tovább Mária, — itt emberek vannak. Minden olyan mélységesen igaz, az opera esupa hazugság, ott az ember szíve hideg marad, De egy ilyen modern alakot megjátszani...

Szeme most megint kitágult, fölvette a könyvet.

— Az első felvonást már tudom is, azt hiszem, nem lesz rossz. — Most kinyújtózott kéjelegve, feje hátul lehanyatlott. — Édes Istenem, ott állni megint a

színpadon a lámpafényben, tapsviharban — nem, nem tudok a színház nélkül élni.

Rassiem leugrott a körül, ahol állt és elrohant. Az esti szellő hidegen verdeste dühtől égő arcát. Most tombolt. Megmarkolta a fák törzsét és rázta, mint az őrüll. Marokszámra tépte a füvet, gyökerestül, öklével verte a saját fejét. És rohant, mintha kergetnék a falu felé. Félúton megállt kifulladásra, nagyot lélekzett és felnézett a csillagos égre. — Szerencsétlen, szerencsétlen — suttogta mélységes megrendüléssel.

Aztán visszafordult és nemsokára megint ott állt az ablak alatt a falhoz lapulva.

Mária most már ágyban feküdt, feje alatt összekulesolt kézzel, félhangon beszélt valamit. Nem tetszett neki, elmondta még egyszer most már egész tisztán, érthetően. Majd újra meg újra ismételt, aztán közömbös lett az arca, elhalt.

Madeleine jött be a pohár tejjel.

— Köszönöm Madeleine, jó éjszakát.

Az uram már itthon van?

— Még nem.

— Jól van, feküdj le.

A mamzell kiment. Mária még egy darabig ugyanúgy feküdt, aztán felült és kezét keresztbetette a mellén. Rassiem visszafójtott lélekzettel nézte a különös mozdulatot. Most, most összeszedi az erejét, énekelni akar.

Óvatosan, halkán adta ki az első hangot, kicsit szakadozottan, mintha valami idegen is velehangzott volna. Aztán kidomborította a mellét, a hang erősödött, dagadt, egy másodpercig tisztán, épen szökött a magasba. De akkor elszakadt. Vége volt. Kuczovszka ökölbe szorította a kezét, szemé lázban égett, hozzáfogott újra, próbálta ugyanazt a hangot másodszer, harmadszor.

Rassiem reszketett, soha életében nem érzett még ilyen fájdalmat. Körmét a falba vágta, vakolatdarabok hullottak zörögve a lába elé. Aztán megragadta az ablakpárkányt és egy lendülettel benn termett a szobában, ott állt a felesége előtt. Pár gyámoltalan mozdulatot tett a karjával, lélekzet után kapkodott és akkor kikiabált mindent.

— Nem engedem, hallod, megtiltom neked, hogy énekelj. Nem szabad, nem szabad. És nem akarom, hogy színésznő légy, semmi keresnivalód a színháznál. Azt akarom, hogy a feleségem légy, érted? Nem, ezt nem érted, nem is értetted soha.

Az egész életemet tönkretetted a becs-

vágyaddal. Az átkozott művészeleddel. Mindenkié voltál, csak az enyém nem, az enyém soha. Oh, Mária, hogy kínoztál, milyen irtózatosan kínoztál! Meg tudtalak volna ölni sokszor. Féltekény voltam. Mikor a legjobban szerettelek, egyszerre idegen lettél, idegenül néztél rám, a grófnő önagysága, a híres Kuczovszka. Komédiázni, oh igen én is tudok komédiázni, álarcot ölteni, de előtted sose tettem, soha. Az utolsó kis nővel is az voltam, aki vagyok. En igen, de melletted nyomorult proletár voltam, a szép inas, akiktől önagysága előadás után az ágyába hív egy kellemes kalandra.

Mária, pedig szerettelek, nagyon szerettelek. Nem akarom, hogy visszamenj a színházhoz, inkább... inkább agyonverlek. Durva vagyok? Nem igaz. Mindenki ezt mondja, mindenki szemrehányóan néz rám: Rassiem? Az iszákos, a korhely, a züllött fráter. Pedig nem igaz, nem vagyok rossz, minden csak azért van, mert nem fogtál szorosam, nem voltál soha a feleségem, akármít csinálhattál volna belőlem. Hiszen most láthatod: itt vagyunk hetek óta, ittam csak egyszer is? Ránéztem csak egy leányra is? Durva voltam? Összeszedtem minden erőmet, félretöltam mindent, ami nem te vagy, a színházat, a várost és Dimát, igen, pedig ő sok volt nekem. Lábujjhegyen járkálok körülötted, várom, hogy felém fordulj végre.

Most megmondom az igazat, mikor hallottam, hogy elvesztetted a hangodat, örültem. Az első gondolatom az volt: most az enyém lesz, most a feleségem lesz. Segíteni fog, ha rám jön a komisz óram. Te nem tudod milyen az, mint a göres, mint valami súlyos betegség, igen, beteg vagyok, de te nem segítettél rajtam soha. Az utolsó uccaleány, az utolsó balettpatkány megszűn és segít rajtam, olyankor, csak te nem, te hideg vagy és gógós, ellöksz magadtól, pedig emlékezz vissza: nem mindig voltam ilyen. Eleinte, hiszen tudod, milyen ártatlan, milyen tisztaszívű nagy kamasz voltam. És milyen boldog, úristen, milyen boldog voltam, amikor az enyém lettél! Csak egy gyerek tud olyan boldog lenni. És te Mária, sose gondolsz már az első hónapjainkra? Itália, Párizs, Amerika! És mikor a gyerek megjött, emlékszel? De már akkor se voltál asszony, akkor is megőrültél a színpadért. A gyereket magaddal cipelted Brazíliába, a gyilkos klímába, azóta van minden bajunk. A sok okosságoddal tönkretetted az életemet. A nagy raffineriákkal. Eszed van, több

mint kéne és bántani tudsz az okosságod-
dal, de segíteni nem. Oh, meg tudnák
ütni...

Igen és most is. Azt hittem, még jóra
fordulhat minden. Nem voltam elég kímé-
letes, nem vigyáztam rád, mint a hímes
tojásra? Éreztem, hogy titkolsz valamit,
éppen eleget törtem a fejedet, én nem
vagyok olyan okos, dehogyis, számár va-
gyok, ostoba számár. Hiszen megint bo-
lond voltam, nyargalásztam, mint az őrült
az erdőben. Kiabáltam, kacagtam, örö-
momben: most már tudom a titkát, gyereket
szeretne, erre vágyik... Oh, én ostoba
számár, hiszen énekelni próbálsz, itt fek-
szel a sötétben és a beteg hangodat erőltet-
ted, énekelni mindenáron, színésznő
akarsz lenni, most is csak az a nyavalyás
színház van a fejedben, a moeskos, fest-
tett vászon, a rosszszagú öltözők, irigy kol-
légák és az imádók, akiknek a nyála fo-
lyik utánad, ez kell neked. Ez a te menny-
országod. Itt élünk mind a ketten; hogy
erdő is van, hogy a réten virágok nyíl-
nak és az ég kék, azt ellelejtjük közben.
Ne, ne, hagyd azt a színházat, segíteni
akarok neked, magamhoz vonlak, meg-
foglak szorosan és lesz egy gyerekünk, ne
menj vissza a színházba, Mária, mert
akkor ütök... akkor inkább agyonverlek.

Megragadta a vállát s rázta teljes ere-
jéből. Gyöngyházszerű arcán kis verejték-
cseppek fénylettek. Most megkönnyebbült.
Órákig tudott volna így kiabálni, ki-
kiabálni fájdalmát a világba, ez jól esett,
olyan volt, mint megfűrödni egy hatal-
mas sodrású folyamban.

A gyertya közben leégett és a kilobbanó
láng furesa, öntudatlan mosolyt világított
meg Mária sápadt arcán. Most érezte,
hogy a válla gyengén reszket, szorító keze
alatt zúgó kábulat borult rá, térde meg-
ingott.

— Ne nézz így rám, Mária, mi az, ta-
lán fájt? Nagyon megszorítottalak? —
súgta elfulladva és az ágy szélére roskadt.
Feje odaütődött a fához és akkor érezte,
hogy Mária keze a haját simogatja, lehel-
lete a halántékát perzseli. Most már ott
suttogott fölötte — nem értette a szókat,
húzta magához, és valahonnan messziről
hallotta a saját hangját, kavargó, zúgó,
mámoros melegség öntötte el: Enyém vagy,
csak az enyém. Rád vártam, mindig. Légy
a feleségem végre...

A kis láng még egyet reszketett, aztán
kilobbant. Az ablak alatt imbolygott a
lomb.

— Hiszen akkor minden jó, akkor

Elindult a fehér napos úton

nincs semmi baj... — mondta Mária és a
hangjában zokogás volt, boldog, megváltó
zokogás.

Egy reggel beállított valami hivatalos
egyén és közölte, hogy a nagyságos úr cí-
mére ajánlott levél érkezett a postára, le-
gyen szíves személyesen érte menni, va-
lami igazoló írást is vigyen, amivel bi-
zonyíthatja, hogy tényleg azonos a cím-
zettel.

— Ajánlott levél? — kérdezte Rassiem
üjeden, — mi az ördög, hiszen senki se
tudhatja a címemet, ki írhat nekem ide?

— Talán Bayer.

— Tényleg, biztosan ő. A jó öreg. Ta-
lán prédikál. De nem vagyok kíváncsi a
prédikációjára, különben is megmondtam
neki, hogy ne írjon. Nem megyek el a
postára és kész.

— De hát ha talán...

— Nem akarom elolvasni azt a levelet.
Hiszen akkor mindenki írhat nekem, ak-
nek kedve van. Köteles vagyok én elol-
vasni? Megtiltom, hogy írjon és punk-
tum.

Mária fürkészve nézett rá. — Színházat
játszol, Hannes — mondta csöndes mo-
solygással.

A kalap

ma már nem játszik olyan lényeges szerepet a nő öltözködésében, mint a ruha. Inkább csak alkalmazkodik az öltözékekhez. Azért fontos, hogy a ruha modelljére nagy gondot fordítsunk.

A Párisi Divat, ez a nagyszerű modern divatlap a külföld legelőkelőbb modellrajzolóival tart fenn összeköttetést és több száz csodaszép párisi modellt és szebbnél szebb kézimunkarajzot közöl minden számában s szabásmintái igen olcsó áron megszerezhetők.

Féláron küldjük Önnek a Párisi Divatot 10 nappal a friss szám megjelenése után (tisztá, visszamaradt lapokat), hogy megismerje ezt a rendkívül érdekes lapot, még pedig $\frac{1}{4}$ évre 3 pengő 50 fillér helyett 1 pengő 80 fillérért.

Kérjen egy mutatványszámot, melyet 48 fillér bélyeg beküldése ellenében bérmentve küldünk. Kiadóhivatal: Budapest, VII. ker., Dohány ucca 12.

— Azt hiszed? Lehet, hogy tényleg félek. De nem kell a levél, ide ne jöjjön semmiféle levél, olyan boldogok vagyunk, van mit félni... Nem ereszték be senkit, semmit, még egy levelet sem. Lehet ugyan, hogy az operától...

— Persze, talán az operától — ismételte Mária, nyugodt, tiszta hangon, nem árulta el, milyen neheze érik, de magában azt gondolta: Mit érünk vele, ha bekötjük a szemünket, az ajtó előtt már ott áll a régi világ.

Rassiem elbábrálta, elsétálgatta az egész délelőttöt úgy, mint máskor. Csak éppen többet beszélt és félig elszitt cigarettákkal hajigálta tele a kertet. Ebéd előtt azonban egyszer csak megjelent tiroli kabátban, kalapban és csak úgy könnyedén megjegyezte:

— Hát nem bánom, elmegyek azért a levélért.

Mária mosolygott, kikísérte a kapuig, de aztán elborította szemét a könny.

Rassiem elindult a fehér napos úton, sürgönydrótokon már kis fecskecsapatok gyülekeztek. Fejében kínos gondolatok nyüzsgöttek, hangoskodtak.

Dima írt, biztos, gondolta. Csak egy szerelmes asszony tudja megtalálni az embert, ha ennyire elbújik, az még a föld alól is kikotorja. Meg kellett volna tiltani neki. Mért is nem írtam. De hogy írjon meg az ember ilyet!

A kis falu vakító fehéren sűtkérezett, a déli napon két ló legelészett egy kerítés mögött, vörös hálók alatt öszvérek dóbisgoltak, itt-ott megkondukt nyakukon a kis kolomp.

A pósta zárva volt, Rassiem egy lelket se látott sehol. Végre egy béres megmondta, hogy a póstamester úr csak két órákor jön vissza, addig zárva van a hivatal. Talán beülne addig a kocsmába az úr, ott van éppen szemközt.

— Két órákor? A feleségem ebédre vár. — Rassiem idegesen szitkozódni akart, de a legény nyugodtan magára hagyta. Mit tehetett mást, bement a kocsmába.

Borostyánnal befuttatott ablakokon hűvösség áradt be, a nagy tölgyfaasztalon üres borosflaskók voltak, egyik sarokban zergegancsokkal ékített fal mellett ócska zongora állt.

Rassiem haragosan nézett a rozszant ládára, hátat fordított neki. De érezte, hogy húzza magához. Felállt, gyanakodva vizsgálta jobbról, balról, elnevette magát, komikus, talán félek tőle? Es már le is ütötte az első akkordot.

A zongora nyöszörgött kicsit, öreg esontjai ropogtak, a pedál nyikorgott, de lassan mégis engedelmeskedett. Rassiem csakúgy állva, találomra ütött le egy-két akkordot, oda se gondolt.

— Am stillen Herd — hangzott fel benne hirtelen egész világosan érthetően és most elismételte hangosan: — Am stillen Herd, zur Winterszeit, ...

Ejnye, azt hiszem egy terccel le van hangolva — gondolta bosszankodva, ez sose volt fis. — Am stillen Herd zur Winterszeit, — próbálta még egyszer egész halkán. — persze, hogy két hanggal mélyebb, talán transzponálni lehet. Am stillen Herd zu Winterszeit, — na így, most már megy. — Wenn Haus und Hof mir eingeschneit. — Nem, pianót nem lehet énekelni, ha az ember két hónapot szünetelt. Hát csak ki a hanggal, barátom, úgy sincs itt senki. — Am stillen Herd zur Winterszeit — te jó Isten, de rossz formában vagyok. — Wenn Haus und Hof mir eingeschneit...

A falj óra berregett és egy kakuk lépett ki belőle. Jobbra-balra forgatta a fejét és elkialtott egyszer: kakuk.

Rassiem most már ült a zongoránál és egészen kieresztette a hangját, közben nagyokat káromkodva.

Mikor egy negyedóra múlva a kakuk újra megjelent, már halkán énekelt, figyelmesen előrehajolt, mindig ugyanazt a hangot, szeme csupa éberség volt, mint a lesben álló vadászé. Egy óraker a szék nagy robajjal feldőlt és Rassiem dühösen járkált, önmagát átkozva a kocsmaszobában. Most valamivel tovább maradt kinn a kakuk, az is odafigyelt.

— Te számár — dörmögte Rassiem, — ugyan alaposan helyrehoztad a hangodat. Használt a pihenés, ezt meg kell adni. De fogsz-e még egyáltalában énekelni valaha! Szabad ilyenkor hónapokra abbahagyni! Te Wagner-gyilkos, te!

A kakuk most kénytelen volt visszavonulni a házikóba, bár talán szívesen hallgatta volna még a többit is. Negyed kettőkor Rassiem egész tisztességesen ült a zongora előtt és most már rendes hangon énekelt, nem hangosan és nem halkán. Am stillen Herd zur Winterszeit, ...

Két óraker a legény jelentette, hogy a pósta már nyitva van és még egy negyed liter vörösbort állított az asztalra.

Rassiem felriadt, zavartan igazgatta a nyakendőjét, összefüggéstelen szavakat mormogott. A bort felhajtotta egy szuszra, torka égett a szárazságtól.

Mint egy dilettáns — zúgolódott és

káprázó szemmel botorkált át a napfényben izzó udvaron a póstára.

Mialatt a póstamester a levelet előkereste, vadul vert a szíve. De aztán ránézelt a lapos csomagra és fellélekzett, csalódottan, de mégis boldogan.

Első pillantásra megismerte Berger gyönyörűen kirajzolt cikornyás betűit, a hosszú címzés is őrá vallott, valamennyi titulusa gondosan fel volt sorolva. Megtapogatta a csomagot, valamj kottaféle lehet, gondolta.

Egy új szerep talán? És a szíve megint nyugtalanzkodott. De most már eszébe jutott Mária, aki órák óta várja és gyors léptekkel indult hazafelé a déli hőségben.

— Istenem, hol maradtál ilyen sokáig, már azt hittem, megszöktél és sose jössz vissza — mondta Mária, elébe sietve. — Mit csináltál ennyi ideig a póstán? Mit kaptál?

— Semmi, valamj ostobaság, kotta vagy micsoda, majd aztán megnézzük együtt.

— Kotta? Jó, megnézhetjük. — Mária igyekezett erőt venni magán, de torka megint összeszorult.

Ebéd után Rassiem odavette az asztalra a barna paksamétát, Mária nézte a kezét, amint a spárgát bontogatta és mindenáron nyugodtnak akart látszani. De az utolsó vékony papírost már türelmetlenül tépte fel és a földre hajította.

Rassiem régi agyonhasznált Trisztán-kivonata volt a csomagokban és mellette pár levél, Egyik se Dima írása, hála Istennek, gondolta hirtelen.

Trisztán... Mária óvatosan végigsimította a kottát. Szája körül megint ott ült a fájdalom vonás.

— Ugyan, hagyd Mária, nem tudom, mi az ördögnek küldik utánam ezt az elnyűtt kottát, igazán nem illik ebbe a környezetbe. nézz körül, úgy-e, hogy nem?

— De miért küldték. Hannes, olvasd el a levelet, ki írt? — Bocsáss meg, nem akartam indiszkrét lenni — tette hozzá kicsit ijedten, mert Rassiem olyan furcsán nézett rá. — Nem gondoltam rá, hogy talán titok.

— Bolond beszéd, most már nincs titok, gyere olvassuk együtt.

— Ez Berger, figyelj csak.

„Mélyen tisztelt Kamaraénekes úr — írta Berger és minden egyes betűje valóságos műremeke volt a kaligráfiának, — miután nem kegyeskedett becses címét tudomra adni, kénytelen voltam Bayer professzor úrnál érdeklődni ez irányban, aki is tiszteletét küldi a Kamaraénekes úrnak

és a következőket izeni általam: A vilá-
gért se tessék most már frással és más
disznóságokkal rongálni a becses egé-
ségét, hanem csakis pihenés legyen és tej-
ivás, akkor minden rendben lesz. Vala-
mint kezét csókolgatja a nagyságos asz-
szonyinak.

A kisanagsága, vagy jobban mondva az
igen tisztelt Dima kisasszony, egynehány-
szor itt járt a villában és tudakozódott a
kamaraénekes úr holléte iránt, de én tisz-
telettel megtagadtam mindennemű felvi-
lágosítást. Az illető hölgy igen gyakran
tartózkodik itt a ház közelében, láttam már
többször estétként, mikor a kaput bezá-
rom. A fürdőszobában valami baj van a
zuhannyal, tegnapelőtt az egész szoba el
volt árasztva vízzel, úgyhogy a szerelőt
kellett hívattatni. Pósta van bőven és Gel-
fius úr kiválogatta azt, ami fontos, és amit
el kell küldeni. Gelfius úrral közöltem azt
is, hogy a kisanagsága magával vitte a
Trisztán-kivonatot, amelyet a mai póstá-
val, ugyancsak őáltala meg is kaptam,
azon megbízatással, hogy küldjem el a
kamaraénekes úrnak. A rózsák másod-
szor virágoznak, de nincs nagyon sok.
Levelemet végezvén, bátorkodom a nagy-
ságos asszonynak alázatos kézesókjaimat
küldeni, a szakácsnő majd megőrült bold-
ogságában, amikor közöltem vele a Bayer
professor úrtól hallottakat. Mindnyájan
boldogok lennénk, ha megint minden a
régiben lehetne. Ugyancsak erre való te-
kintettel rendbehoztam a házat, zárom
levelemet alázatos tisztelettel nagyságos
uramnak hűséges szolgálja

Berger

P. s. A toalettdoboz majdnem üres, szól
jak a borbélynak, hogy egészítse ki?
— Nos, mit szól szívesen — kérdezte
Rassiem jókedvűen. — ügye, hogy nincs
párja! És ez a stílus, ezek a fordulatok,
ezt csinálja utána valaki. Szóval Gelfius.
Lássuk, mi az Istennyilát akar ezzel a
Trisztán-kivonattal.

„Hasonlíthatatlan férfiú!”

Hová tűnt, talán az alvilág nyelte el vég-
kép?

Uramisten, mit forgathat a fejében,
hogy ilyen sokáig nem hallat magáról!
Amint hallom, a Trisztán új betanulásban

EMILE GABORIAU híres regénye:

A bűn forgatagában

Ara némentve 1 pengő 10 fillér. Megren-
delhető a „DÉLIBAB” kiadóhivatalában,
Budapest, VII. kerület, Dohány ucca 12. sz.

kerül színre mingyárt a szezon elején és
mihelyt szabadságáról megjön, nagyon sok
dolga lesz vele. Jól tudja, hogy én gond-
ját viselem, akárcsak egy édesanya és
ezért most is törődöm a dolgával; úgy
találom, hogy a harmadik felvonásban
igen nyaktörő helyek vannak és azt jó
lesz *becsületesen* kidolgozni, ha nem akarja
blamálni magát. Szóval, drága barátom,
jó lesz, ha egy kicsit a munkára is gon-
dol. A kivonatot nagy nehezen megszerez-
tem a Dimatter-leánytól, aki éppen elég
rossz borbén van. Allítólag sokat dolgozik
az Izoldán. Sehogy se tetszik nekem ez a
leányzó és még kevésbé az, hogy éppen a
maga kivonata van nála, a széljegyzetek-
kel és aláhúzásokkal. Erre vonatkozólag
tapintatosan nem nyilatkozom.

A nyarat türethetőn töltöttem, sokat úsz-
tam a Dunában, sokat muzsikáltam, ezen-
kívül elolvastam újra az Eddát és magam
is dolgozom valamin, de erről egyelőre ne
beszéljünk. Gyakran meglátogattam Kerck-
hoff kisasszonyt is, meg az édesapját, muz-
sikáltunk kicsit, most legalább meg-
tapasztalom, milyen a levegő egy úri ház-
ban. A lelkekre kötötte, adjam át magá-
nak üdvözlőlevelet, de amint tapasztalom,
közben ezt ő maga elintézte, a levelet mel-
lékellen küldöm. Atnéztem a póstáját, az
ügyenőkök és borkereskedők ajánlatait, azt
hiszem, fölösleges utánaküldenem olyka-
tos rejtekhelyére. Valószínűleg olvasta az
ujszágban, ha ugyan nem valami isten háta
mögötti kis helyen bújkál, ahol még uj-
ság sincs, hogy a zeneakadémia szeptem-
ber tizenkettedikén nyílik meg. Az opera
vizont augusztus 18-án kezdődik Fide-
lióval. S., aki Floresztánt éneklé, most biz-
tosan jobb lesz, mint Maga. Oh, mester,
hasonlíthatatlan férfiú, csodálom, hogy
szét nem robban, ha erre gondol.

Ilyen értelemben kellemes vakációt kí-
ván

híve
Gelfius.

Rassiem egy darabig forgatta kezében a
levelet, aztán az asztalra vágta. — Izlés-
telen, micsoda vicek és mi a csudának
küldi utánam a kottát! Új betanulásban
hozzák. Miért kérte vissza a leánytól, mi
az istennyilát kezdjek itt vele? És a Fidelio
— fel akar húzni. Szóval 18-án.

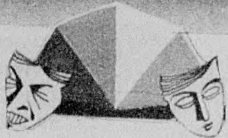
Mária lopva figyelte, míg olvasott, sze-
mében aggodalom volt. Feje mindig mé-
lyebbre hanyatlott.

— Mária, mi van veled? Csak nincs va-
lami baj?

(Folytatjuk)

A DÉLIBÁB SZÍNHÁZA

Házassodni
tessek!

IRTA
LÖRINCZ MIKLÓS

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizárólag dr. Marton Sándor színpadi kladótól, Budapest, IV, Bécsi uca 1, szerezhető meg. Copyright 1930, by dr. Alexander Marton, Budapest

Személyek : {
Zrínyi
Melinda
Gajzágó dr.
Sátori
Kubiesek
Juci
Szobaleány

Történik : Zrínyi elegánsan berendezett lakásán. Jobb és baloldalon feleken ajtó

Melinda (a függöny szétnyílásakor az asztal mellett ül és könyvet olvas).

Szobalány (bejön): Egy úr van itt, nagyságos asszony kérem... a nagyságos urat keresi.

Melinda: A fivéremet?

Szobalány: Igenis... Sátori úr.

Melinda: Küldje be, fiam.

Szobalány: Igenis (el).

Sátori (bejön, letört, elkeseredett ember): Csókolom a kezeit, nagyságos asszonyom. Ödönt keresem.

Melinda: A fivérem momentán nincs idehaza... de minden pillanatban jöhet.

Sátori: Akkor, ha meg tetszik engedni (leül).

Melinda: Megvárja?

Sátori: Már várom is.

Melinda (szünet után): Milyen ügyben keresi a fivéremet?

Sátori (elővesz egy iratot és méltatlankodva átadja): Tessék ezt megnézni.

Melinda (átnézi az iratot): De hiszen ez lehetetlen! A fivérem pert indított maga ellen? Itt valami tévedésről lehet szó.

Sátori: Tévedésről aligha lehet szó, mert én kérem, ezzel a pénzzel tényleg tartozom... node perelni kérem...

Melinda: Régi tartozás talán?

Sátori: Dehogy régi... hároméves... most tessék nekem azt megmagyarázni: három évig jó voltam erre a

nyomorult kétszáz pengőre és most egyszerre megszűnik a bizalma?

Melinda: Várja csak meg. Sátori úr, a fivéremet, majd elintézi vele. (Az asztalon lévő szivaros dobozt előveszi.) Gyűjtsen rá, Sátori úr!

Sátori: Köszönöm, nem dohányzom.

Melinda: Kérem. (El akarja tenni a dobozt.)

Sátori (meggondolja a dolgot): Az öcsém dohányzik. (Belemarkol a dobozba.)

Melinda (aggódva nézi Sátori pusztítását): Hány öccse van magának, Sátori úr?

Sátori: Nagy család vagyunk, nagyságos asszonyom.

Melinda: Na 'de ennyi... nikotinmérgezést fognak kapni.

Sátori: Hát az egész doboztól kapnának? (Nyul a dobozért.)

Melinda (íjedten elkapja a dobozt): Még csak az kellene! Az egész dobozt!

Sátori: Ha nem, akkor ez is elég.

Melinda (kis szünet után): Nem értem, hol marad Ödön ennyi ideig.

Sátori: Nagyságos asszonyom... ha már így benne vagyunk a beszélgetésben, hadd kérdezzem meg a nagyságos asszonyt, nem nősül még az Ödön most se?

Melinda (élénken tiltakozva): Szó sincs róla. Míg én férjhez nem megyek, addig az Ödön nem nősülhet meg.

Sátori: Akkor ő agglegény marad, sze-

gény... de ez nem egészen igazságos, nagyságos asszonyom, mert kegyed egyszer-kétszer már volt férjénél.

Melinda: Voltam.

Sátori: Nagyságos asszonyom, még egy kérdésem volna... tessék nekem őszintén megmondani, miért vált el kegyed a férjétől? Hadd tudjam én az igazat... a városban annyi csúnya dolgot beszélnek.

Melinda: Azért váltam el tőle, mert egy modortalan, goromba, durva fráter volt, aki nem illett egy ilyen finomlelkű nőhöz, mint én vagyok.

Sátori: Hát mit csinált?

Melinda: Képzeld! Visszaütött!

Sátori: Visszaütötte? Ez tényleg durvaság! Egy nőt visszaütni!... Egy nőt!... Nem mondom, megütni... De visszaütni!

Melinda: Különbösen is, miért nősülne meg Ödön... ő maga nagyon jól érzi így magát... ketten vagyunk... én vezetem a háztartást, mindenre vigyázok a háznál... kitűnő konyhánk van...

Sátori: Kitűnő konyha? Igazán?

Melinda: Majd egyszer magát is meghívom egy jó ebédre, Sátori úr.

Sátori: Kár az ilyesmit halasztani... Az én elvem, nagyságos asszony kérem az, hogy „amit ma megehetsz, ne halaszd holnapra”.

Melinda: Majd fogok magára gondolni, nyugodt lehet.

Sátori: De ne ebéd után... Nekem mégse megy a fejembe, hogy ez az Ödön, aki már siheder korában úgy szerelte a lányokat, ne nősüljön meg.

Úrileány

Egy-két iskolás úrileányt ellátással, vagy anélkül magamhoz vennék és kényelmes kiszolgálásban részesíteném. Kifogástalan tisztaszobával és fürdőszobával rendelkezem. A szobáért fürdőszobahasználattal 36 pengőt kérek havonta. Amennyiben teljes ellátásra reflektálna, ez természetesen külön megbeszélés tárgyát képezi. Albrólót nem tartok. Címem: **Schwarz Károlyné, Budapest, VII, Dohány uca 12. II/7.**

Melinda: Ödön a lányokat? Siheder korában? Ugyan?

Sátori: Én csak tudom, nagyságos asszonyom... hiszen mi mindig a legjobb barátok voltunk... együtt jártunk iskolába... együtt jártuk a négy polgárit... mind a négyet... mi kérem, hat évig ültünk egy padban.

Melinda: Hat év alatt végezték el a négy polgárit?

Sátori: De tudtunk is... az ember hat év alatt csak többet tanul, mint négy alatt.

Zringi (újgazdag kereskedő, sugárzó arccal be): A Sátori! Szervusz!

Sátori: Szervusz!

Zringi: Nahát ez érdekes... mégis csak létezik ez a telepátia.

Sátori: Hogy-hogy?

Zringi: Három hete nem gondoltam rád, erre most itt talállak.

Melinda: No de Ödön!

Zringi (Melindához): Marhaságot mondtam?

Melinda: Megmondtam százszor, hogy ne használj idegen szavakat.

Zringi: Ezt ki kellett próbálni... tegnap tanultam.

Melinda: Rosszul használtad.

Zringi: Az a szerencse, hogy ő úgy sem érti. (Int Melindának, hogy figyeljen Sátorira, majd Sátorihoz fordul.) Telepátia, vagy nem telepátia?

Sátori (zavartan): Tele...

Zringi: Na látod... én tudom, hogy ő mit tud... együtt jártunk iskolába... de ő egy pocsék tanuló volt.

Melinda (gúnyosan): És te milyen tanuló voltál?

Zringi: Pikkelték rám a tanárok. Különösen a Macskásira?

Sátori: Emlékszem.

Zringi: Jó memóriád lehet neked.

Sátori: Miért?

Zringi: Mert ilyen nevű tanárunk nem is volt...

Melinda: Bocsánat... én magukra hagyom most az urakat... intézzék el a dolgukat... nem akarom a tárgyalásukat zavarni (el).

Zringi (Melindát az ajtóig kíséri, köz-

ben): Nincs semmi különös tárgyalni valónk.

Sátori (megvárja, míg Zringi az ajtó-tól visszatér): Nahát, nagyon köszönöm neked.

Zringi: Szívesen, máskor is... miről van szó?

Sátori: A perről.

Zringi: Miféle perről?

Sátori: Úgy kérdezed, mintha nem tudnád... szégyelhetnéd magad... nyomorult kétszáz pengőért bepereltél.

Zringi: Én bepereltelek? Nem hiszem.

Sátori: Még viccelsz is... csak ez hiányzik... itt van az idézés... (Átadja.) A jövő héten lesz a tárgyalás. (Szemrehányóan.) Jól van... én ismerlek téged... meg fogod nyerni a pert... Végrehajtatsz. Le fogod tiltatni a fizetésemet.

Zringi: Mondd, mit vágsz te fel nekem? A fizelésedet! Két éve nem vagy állásban.

Sátori: De most kilátásom van rá.

Zringi: A kilátást úgy sem lehet letiltatni... mit félsz előre? (Miatán az idézést átnézte.) Ez a legnagyobb szemtelenség.

Sátori: Na, úgye.

Zringi: De nem tőlem... a Gajzágótól.

Sátori: Ki az a Gajzágó?

Zringi: Ne is kérdezd. Az ügyvédem. Dr. Gajzágó Ubul... én mingyárt gondoltam, hogy egy Ubullal nem lesz jó kezdeni.

Sátori: Légy szíves, ne tedd az ügyvédedet felelőssé... az ügyvéd mindig azt perli, akit a kliens akar.

Zringi: De nem az Ubul... nála a kliens nem számít... ő nem kérdez senkit és semmit, ő megy a bírósághoz és se szó, se beszéd, perel.

Sátori: A te megbízásod nélkül?

Zringi: Szépen kérdez ő engem... Ha ő azt mondja per, akkor per... ha

én azt mondom, hogy: nem per, akkor kvázi per.

Sátori: Mi az, hogy „kvázi“?

Zringi: Azt nem tudom... de ezt mostanában nagyon használják...

Sátori: De ha nem tudod, hogy mit jelent!

Zringi: Nézd, látom te sem tudod... én sem tudom... nagy baj itt kvázi nem lehet.

Sátori (belenyugszik): Legyen kvázi.

Zringi: Mondom neked, ennek a Gajzágónak az a fontos, hogy per legyen.

Sátori: Ilyent még nem is hallottam...

Zringi: Mit csináljak... kezdek ki vele? Ez képes engem is beperelni... pláne, ha csak egy kicsit is kvázi.

Sátori: Öregem ne haragudj, én az egész dolgot nem értem.

Zringi: El fogom neked magyarázni... idefigyelj... Te biztosan ismered a kancsi Dusanecet... nagy gazember.

Sátori: Hogyne ismerném... távoli rokonom.

Zringi: Távoli? Pedig olyan nagy gazember, mintha édes testvérek volnátok. Szóval összetalálkozom vele a Körúton, kérem, hogy adja vissza az árút, amit bizományba adtam neki... erre ő nekem támadt: „még meri azt a vacak árút kérni tőlem, maga csirkefogó, szélhámos, gazember!“

Sátori: Ezt mondta neked?

Zringi: A szemembe... erre én azt mondtam neki, hogy ismétlje meg még egyszer.

Sátori: És megismételte még egyszer?

Zringi: Mi az, hogy egyszer? Háromszor... Az emberek úgy röhögtek körülöttünk.

Sátori: Erre pofon jobbról, pofon balról.

Zringi (hencegve): De még mekkora!

Sátori: Mire ő sietve odébb állott.

A BUDAPESTI HIRLAP

vasárnapi képes melléklete
a magyar újságírás szenzációja

gény... de ez nem egészen igazságos, nagyságos asszonyom, mert kegyed egyszer-kétszer már volt férjénél.

Melinda: Voltam.

Sátori: Nagyságos asszonyom, még egy kérdésem volna... tessék nekem őszintén megmondani, miért vált el kegyed a férjétől? Hadd tudjam én az igazat... a városban annyi csúnya dolgot beszélnek.

Melinda: Azért váltam el tőle, mert egy modortalan, goromba, durva fráter volt, aki nem illett egy ilyen finomlelkű nőhöz, mint én vagyok.

Sátori: Hát mit csinált?

Melinda: Képzelve! Visszaütött!

Sátori: Visszaütötte? Ez tényleg durvaság! Egy nőt visszaütni!... Egy nőt!... Nem mondom, megütni... De visszaütni!

Melinda: Különbösen is, miért nősülne meg Ödön... ő maga nagyon jól érzi így magát... ketten vagyunk... én vezetem a háztartást, mindenre vigyázok a háznál... kitűnő konyhánk van...

Sátori: Kitűnő konyha? Igazán?

Melinda: Majd egyszer magát is megítvom egy jó ebédre, Sátori úr.

Sátori: Kár az ilyesmit halasztani... Az én elvem, nagyságos asszony kérem az, hogy „amit ma megehetsz, ne halaszd holnapra“.

Melinda: Majd fogok magára gondolni, nyugodt lehet.

Sátori: De ne ebéd után... Nekem mégse megy a fejembe, hogy ez az Ödön, aki már siheder korában úgy szerette a lányokat, ne nősüljön meg.

Úrileány

Egy-két iskolás úrileányt ellátással, vagy anélkül magamhoz vennék és kényelmes kiszolgálásban részesíteném. Kifogástalan tiszta szobával és fürdőszobával rendelkezem. A szobáért fürdőszobahasználattal 36 pengőt kérek havonta. Amennyiben teljes ellátásra reflektálna, ez természetesen külön megbeszélés tárgyát képezi. Albérlőt nem tartok. Cimem: Schwarz Károlyné, Budapest, VII, Dohány uca 12. II/7.

Melinda: Ödön a lányokat? Siheder korában? Ugyan?

Sátori: Én csak tudom, nagyságos asszonyom... hiszen mi mindig a legjobb barátok voltunk... együtt jártunk iskolába... együtt jártuk a négy polgárit... mind a négyet... mi kérem, hat évig ültünk egy padban.

Melinda: Hat év alatt végezték el a négy polgárit?

Sátori: De tudunk is... az ember hat év alatt csak többet tanul, mint négy alatt.

Zringi (űjgazdag kereskedő, sugárzó arccal be): A Sátori! Szervusz!

Sátori: Szervusz!

Zringi: Nahát ez érdekes... mégis csak létezik ez a telepátia.

Sátori: Hogy-hogy?

Zringi: Három hete nem gondoltam rád, erre most itt talállak.

Melinda: No de Ödön!

Zringi (Melindához): Marhaságot mondtam?

Melinda: Megmondtam százszor, hogy ne használj idegen szavakat.

Zringi: Ezt ki kellett próbálni... tegnap tanultam.

Melinda: Rosszul használtad.

Zringi: Az a szerencse, hogy ő úgy sem érti. (Int Melindának, hogy figyeljen Sátorijra, majd Sátorihoz fordul.) Telepátia, vagy nem telepátia?

Sátori (zavartan): Tele...

Zringi: Na látod... én tudom, hogy ő mit tud... együtt jártunk iskolába... de ő egy pocsek tanuló volt.

Melinda (űnyosan): És te milyen tanuló voltál?

Zringi: Pikkelték rám a tanárok. Különösen a Macskási. Emlékszel a Macskásira?

Sátori: Emlékszem.

Zringi: Jó memóriád lehet neked.

Sátori: Miért?

Zringi: Mert ilyen nevű tanárunk nem is volt...

Melinda: Bocsnát... én magukra hagyom most az urakat... intézzék el a dolgukat... nem akarom a tárgyalásukat zavarni (el).

Zringi (Melindát az ajtóig kíséri, köz-

ben): Nincs semmi különös tárgyalni valónk.

Sátori (megvárja, míg Zringi az ajtó-tól visszajön): Nahát, nagyon köszönöm neked.

Zringi: Szívesen, máskor is... miről van szó?

Sátori: A perről.

Zringi: Miféle perről?

Sátori: Úgy kérdezed, mintha nem tudnád... szégyelhetnéd magad... nyomorult kétszáz pengőért bepereltél.

Zringi: Én bepereltetek? Nem hiszem.

Sátori: Még viccelsz is... csak ez hiányzik... itt van az idézés... (Átadja.) A jövő héten lesz a tárgyalás. (Szemrehányóan.) Jól van... én ismerlek téged... meg fogod nyerni a pert... Végrehajtatás. Le fogod tiltatni a fizetésemet.

Zringi: Mondd, mit vágsz te fel nekem? A fizetésedet! Két éve nem vagy állásban.

Sátori: De most kilátásom van rá.

Zringi: A kilátást úgy sem lehet letiltani... mit félsz előre? (Miatán az idézést átnézte.) Ez a legnagyobb szemtelenség.

Sátori: Na, úgye.

Zringi: De nem tőlem... a Gajzágótól.

Sátori: Ki az a Gajzágó?

Zringi: Ne is kérdezd. Az ügyvédem. Dr. Gajzágó Ubul... én mingyárt gondoltam, hogy egy Ubullal nem lesz jó kezdeni.

Sátori: Légy szíves, ne tedd az ügyvédedet felelőssé... az ügyvéd mindig azt perli, akit a kliens akar.

Zringi: De nem az Ubul... nála a kliens nem számít... ő nem kérdez senkit és semmit, ő megy a bírósághoz és se szó, se beszéd, perel.

Sátori: A te megbízásod nélkül?

Zringi: Szépen kérdez ő engem... Ha ő azt mondja per, akkor per... ha

én azt mondom, hogy: nem per, akkor kvázi per.

Sátori: Mi az, hogy „kvázi“?

Zringi: Azt nem tudom... de ezt mostanában nagyon használják...

Sátori: De ha nem tudod, hogy mit jelent!

Zringi: Nézd, látom te sem tudod... én sem tudom... nagy baj itt kvázi nem lehet.

Sátori (belengugszik): Legyen kvázi.

Zringi: Mondom neked, ennek a Gajzágónak az a fontos, hogy per legyen.

Sátori: Ilyent még nem is hallottam...

Zringi: Mit csináljak... kezdjek ki vele? Ez képes engem is beperelni... pláne, ha csak egy kicsit is kvázi.

Sátori: Öregem ne haragudj, én az egész dolgot nem értem.

Zringi: El fogom neked magyarázni... idefigyelj... Te biztosan ismered a kancsi Dusanecet... nagy gazember.

Sátori: Hogyne ismerném... távoli rokonom.

Zringi: Távoli? Pedig olyan nagy gazember, mintha édes testvérek volnátok. Szóval összetalálkozom vele a Körúton, kérem, hogy adja vissza az árút, amit bizományba adtam neki... erre ő nekem támadt: „még meri azt a vacak árút kérni tőlem, maga csirkefogó, szélhámos, gazember!“

Sátori: Ezt mondta neked?

Zringi: A szemembe... erre én azt mondtam neki, hogy ismétlje meg még egyszer.

Sátori: És megismételte még egyszer?

Zringi: Mi az, hogy egyszer? Háromszor... Az emberek úgy rohögtek körülöttünk.

Sátori: Erre pofon jobbról, pofon balról.

Zringi (hencegve): De még mekkora!

Sátori: Mire ő sietve odébb állott.

A BUDAPESTI HIRLAP
vasárnapi képes melléklete
a magyar újságírás szenzációja

Zrínyi: De még milyen sietve... Pedig én szerettem volna a pofonokat visszaadni.

Sátori: Hát a két pofont te kaptad?

Zrínyi: Először úgy volt, hogy én adom, azután mégis én kaptam... programváltás... kvázi a pofonokra már én is dühbe gurultam... pedig te tudod, hogy én nem vagyok egy ideges ember... de az én türelmemnek is van határa.

Sátori: Természetesen.

Zrínyi: Az ember eltűr egy pofont... az ember eltűr két pofont... na de három pofont...

Sátori: Az előbb kettőt mondtál.

Zrínyi: Utána számoltam... három volt. Egy jobbról, egy balról és egy srég vis-à-vis.

Sátori: Három pofon az egy kicsit sok.

Zrínyi: Még kis pofonból is, de az a Dusanec az egy marha erős ember... az emberek úgy röhögtek körülötünk... kész cirkusz volt... (megéledetten) de viszont mindenki nekem adott igazat.

Sátori: Ez megnyugtató... de ha neked adnak igazat, miért nem fogták el azt a gazembert és miért nem lineselték meg?

Zrínyi: Hogy miért nem lineselték meg? Mit tudom én? Biztosan nem volt náluk lines... Én legalább egyiknél sem láttam, bot volt, ernyő volt, de lines az nem volt.

Sátori: Ódön, te azt sem tudod, hogy mi az a meglinceselés!

Zrínyi: Na és a kvázit tudom?... lines... kvázi... hagyjuk ezeket a marhaságokat... mondom, erre méregbe jöttem... no és mit csinál egy úriember, ha felpofozzák és méregbe jön?

Sátori: Párbajozik.

Zrínyi: Erre is gondoltam... párbaj... huszonöt lépés távolság... nála kard, nálam revolver... de így is veszélyes... nem tartja be a huszonöt lépést... vagy csütörtököt mond a kard... szóval én ügyvédhez mentem.

Sátori: Most jön a Gajzágó!

Zrínyi: Most... mérgemben elhatároztam, hogy felmegyek a legelső ügy-

védhez, akinek a lábláját a kapun meglátom és a kancsi Dusanecet becsukatom egy pár évre... És ez a legelső ügyvéd pechemre pont Gajzágó volt.

Sátori: Hát micsoda ügyvéd ez?

Zrínyi: Rémes... képzelj el magadnak egy ügyvédet, akihez három évig egyetlen kliens sem tette be a lábát... ő ott ül három éve egy nagy poros íróasztal mellett, amin egy szál akta nincs és várja a kliens... és most három év után végre benyit hozzá a várva-várt kliens egy perrel... mit tudod te, hogy mire képes ezután egy ilyen pihent ügyvéd.

Sátori: Ja, ha valaki egy pihent ügyvédhez ment.

Zrínyi: Másnap korán reggel kopogtattak nálam az irodában. Mit gondolsz ki volt?

Sátori: Ő.

Zrínyi: Ki lehetett volna más? A Gajzágó... bejött, nekiült és átvizsgálta az összes könyveimet... összeírta és beperelte az összes adósaimat... felmondott a gépirókiasszonyomnak, elbocsátotta a legrégibb segédemet, mit részletezzem tovább. A pesti bíróságokon most én csinálom a legnagyobb forgalmat... Nem akarok henecegni vele, de külön bíróm és külön ügyvésem van.

Sátori: Gyönyörű!

Zrínyi: Most lehet, hogy esküdszékelt is kapok... csak sokat kérnek... egyelőre nem tudunk megegyezni... egy szóval, hogy rövid legyek: Ubul átvette az életem vezetését és intézését.

Sátori: Ez rémes!

Zrínyi: Igaz viszont, hogy azóta minden adósom pontosan fizet és hogy olyan követeléseket is behajtott, amikről én már régen megfeledeztem... de úgy uralkodik fölöttem... úgy parancsol, hogy rossz nézni.

Sátori: És te ebbe beleegyezel?

Zrínyi (erélyesen): Csak nem képzelled (máshangon). A beleegyezésem nélkül csinálja.

Szobalány (be): Nagyságos úr kérem, a Gajzágó doktor úr van itt.

Zrinyi, Satori (egyszerre, egymásra néznek): A Gajzágó!

Gajzágó (45—50 éves, mozdulatai energikusak, hangja ellenmondást nem tűrő, aktatáskával be, Erélyesen részöl a szobalányra): Már megmondtam, hogy engem nem kell bejelenteni... én itt itthon vagyok.

Szobalány: De kérem szépen...

Gajzágó: Semmi, de kérem... nem kell bejelenteni és passz. Ehhez tartsa magát, különben repül innen.

Zrinyi (Satorihoz): Remek indulás. (Gajzágóhoz.) Alázatos szolgálója, ügyvéd úr.

Gajzágó (ezalatt az asztalhoz megy, az aktatáskájából iratot vesz elő, Satorit nem veszi észre): Hát kérem, Zrinyi úr, a bíróság a mai perfelvételi tárgyaláson a Horacsek-ügyben elrendelte a tanúk kihallgatását.

Zrinyi (íjedten): Milyen ügyben?

Gajzágó: A Horacsek-ügyben.

Zrinyi: Az Istenért, ügyvéd úr, ki az a Horacsek?

Gajzágó: Micsoda? Maga azt sem tudja, ki az a Horacsek... egy alperes.

Zrinyi: Ezt a nevet most hallom életben először.

Gajzágó: Hát ha mindent akar tudni,

a Horacsek a mai tárgyaláson személyesen is megjelent, egyezkedni akart és felajánlotta, hogy 1200 pengőt fizet azonnal készpénzben.

Zrinyi (elképedve): A Horacsek?

Gajzágó: Igen, a Horacsek.

Zrinyi: Remélem, elfogadta?

Gajzágó: Visszautasítottam.

Zrinyi: Ügyvéd úr, én elcsapom magát... nekem a Horacsek felajánlott 1200 pengőt készpénzben és maga nem fogadja el?

Gajzágó: Az előbb azt mondta, hogy nem is ismeri a Horacseket?

Zrinyi: Éppen azért, holnapra rájön, hogy ő sem ismert engem és fuccs az 1200 pengőnek... Majd boldog lesz fizetni 1200 pengőt egy embernek, akinek be sínes mutatta.

Gajzágó: Várjon csak, Zrinyi úr... azt tudja, hogy a Szemere Jenő kicsoda?

Zrinyi: Azt tudom. Tartozott 1800 pengővel... a múlt év végén, mint behajthatatlan követelést leírtuk.

Gajzágó: Hát ez a Horacsek a Szemere... a Horacsek átvette a Szemere-céget... a követeléseket 14 napon belül be kellett jelenteni, én felfedeztem a leírt követelések között a Szemere-félét... bejelentetem, a dolog perre került és most maga meg fogja kapni az 1800 pengőjét.

Zrinyi (Satorihoz, meglegedetten): Micsoda ügyvéd!

Satori (súgva Zrinyihez): De az én ügyemet visszavonadni vele.

Zrinyi: Várj csak... hátha be tudja rajtad hajtani.

Gajzágó (új iratot vesz elő): Aztán itt van egy másik ügy... ezt az ügyet külön ambicionálom... esütörtökön lesz tárgyalás benne... annak a szélhámós Satorinak az ügye.

Zrinyi: Pardon, még be sem mutattam az urakat egymásnak... Gajzágó doktor úr (Satorira mutat), a szélhámós úr.

Satori (dadogva): Satori vagyok... részemről...

Gajzágó: Szóval ön az a bizonyos Satori nevű egyén?

Satori: Vagyok bátor.

Alláshoz akar jutni!

Több mint 40 személy van nálunk elfoglalva, akik éveken át 300-400 pengőt keresnek havonta. — A munkájuk egy része pénzbeszedésből, másik része akvizitálásból áll. — Nem bűrtort, sem perzsaszonnyegyet, vagy hasonló dolgot kell eladni, hanem úgynevezett kenyércikkét, amely úgyszólván minden ember számára nélkülözhetetlen.

Milyen képesség kell ehhez?

1. akár nő, akár férfi, kifogástalan öltözködés,
2. egy kis intelligencia,
3. és ami a legfontosabb, vasszorgalom, enélkül ne is ajánlkozzon, mert éeltalan.

Az első napokban támogatja a vállalat azzal, hogy villamosköltségre 2 pengőt kap naponta és egy-két napon keresztül egyik emberünk fogja betanítani. — Ez a foglalkozás csak Budapestre szól. — Részletes felvilágosítást akkor adunk, ha ajánlatot beküldte. — Ajánlatában, mely kizárólag írásban történhet, a következő adatokat kell megemlíteni: kort, foglalkozást, családi állapotot, eddigi működést. — Ajánlatokat e lap kiadóhivataltal „Megbízható vagyok” jellege alatt továbbít.

Gajzágó: Hát abhoz igazán bátorság kell, amit maga csinált... mondja micsoda tempó ez, felperestől kölcsönkérni 200 pengőt és három év alatt egy árva fillért nem fizetni rá.

Sátori: Kérem, én barátja vagyok az Ödönnek.

Zrinyi: Na... nem a legjobb.

Gajzágó: Na és? Egy baráttól ki lehet esalni 200 pengőt?

Sátori: Kicsalni? De bocsánat... felperes, hallod ezt?

Zrinyi: Alperes! Igaza van... Te három évvel ezelőtt azt mondtad, hogy a 200 pengő két hétre kell neked.

Sátori: Annyira is kellett... két hétre... nekem hetenként 100 pengő kell.

Gajzágó: Ez a hang! Ez a viccelődés egy perben!

Sátori: Kérem ügyvéd úr, nekem felperes ebben az ügyben megígérte, hogy...

Gajzágó: Nem érdekel. A Zrinyi úr ebben az ügyben nem ígérhet semmit.

Zrinyi (Sátorihoz): Te nem hitted nekem.

Gajzágó: Itt erről különben sem tárgyalok... majd a bíróság előtt... vagy ha fizetni akar, jöjjön fel délután az irodámba.

Sátori: Ma délután otthon lesz, ügyvéd úr?

Gajzágó: Otthon leszek.

Sátori: Három és öt között?

Gajzágó: Három és öt között.

Sátori: Engem ne tessék várni.

Zrinyi (int Sátorinak, hogy most hagyja, majd el fogják intézni).

Gajzágó (ezalatt becsukta aktatáskáját, most bizalmasan félrehívja Zrinyit és feltűnően barátságosan): De én most tulajdonképpen nem is ezért jöttem fel.

Zrinyi (rosszat sejtve): Hanem?

Gajzágó: Egy nagy... egy nagyon nagy meglepetésről van szó.

Zrinyi: És ki lesz meglepve?

Gajzágó: Maga... én most elmegyek és egy negyedóra mulva újra itt leszek...

Zrinyi: Nem leszek itthon.

Gajzágó: Hát hová megy?

Zrinyi: Külföldre... vagy mit tudom

én, hová... doktor úr, én nem szeretem a maga meglepetéseit.

Gajzágó: Ezt szeretni fogja, az nem szó, hogy szeretni fogja... szerelmes lesz belé. (Indul.) Egy negyedóra mulva jövök, Zrinyi úr... nem egyedül... ketten jövünk... én és még valaki... Zrinyi úr: még valami és én. (El.)

Zrinyi (kétségbeesve): Itt valami nem tiszta dolog készül... egy ilyen pihent ügyvéd mindenre képes.

Sátori: Velem mindenesetre jól elbántál.

Zrinyi: Bíz csak rám, majd négyszemközt elintézem vele, de itt most nem lehetett.

Sátori: Szóval: én a csütörtöki tárgyalásról nyugodtan elmaradhatok, mert, öregem, mi hat évig ültünk...

Zrinyi: Hadd már azt a padot... ha tudtam volna, hogy ennyit fogsz vele bosszantani, egyáltalában nem jártam volna iskolába.

Sátori: Hát szervusz, Ödön, akkor én most megyek.

Zrinyi: Lekísérlek... Úgyis van egy kis dolgom a Németiéknel, azt elintézem. Mit tudom én, milyen kedvem lesz a meglepetés után.

Sátori: De itthon tudsz lenni egy negyedóra mulva?

Zrinyi: Na és ha nem tudok. Azt hiszed, hogy a Gajzágó nem fog megvárni? Annyit én nem tudok késni. (Pillanatnyi szünet után.) De azért megpróbálom... hátha. (Mindketten el.)

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Metinda (kis szünet után be, mikor látja, hogy a szobában senki sincs, a túldoldali ajtóhoz megy, beszél): Ödön!... Ödön! (Választ nem kap, erre az előszobaajtóhoz megy s kiált): Juliska!

Kiadó

központban 3 szoba, konyha és eselédszobából álló uccai lakás rendkívül jutányos bérért. Bővebbet VII, Dohány ucca 12, portásnál.

Szobalány (be): Tessék parancsolni!

Melinda: A nagyságos úr elment valahová?

Szobalány: Igenis, azzal az úrral ment el, aki itt volt.

Melinda (telefoncsengés után felveszi a kagylót): Halló!... Igen, én... Szervusz!... (Nagyon boldogan.) Na ne beszélj! Az lehetetlen!... Ne beszélj... megyek... Ikrek?... repülök!... Két perc és ott vagyok!... Ezt az örömet!... Rohanok!... Szervusz! (Leteszi a kagylót, a szobalányhoz.) Én elmegyek vagy tíz percre. Ha a nagyságos úr jön, mondja meg, hogy várjon meg, mert beszélni akarok vele. (Indul, de ebben a pillanatban csengetés az előszobában.)

Szobalány (a csengetésre gyorsan el).
Kubicsek (kis szünet után a színpalak mögött, erőltetesen): Eresszen bel... Félre az utamból!

Szobalány (sikoltva a színpalak mögött): Jaj nagyságos asszony!

Melinda (az ajtó felé siet): Mi az?

Kubicsek (kezében revolverrel izgatottan be): Eresszenek. Én Zrinyi Ödönt keresem.

Melinda: Nincs itthon, mit akar, kérem!... Tegye le azt a revolvért.

Kubicsek: Keresztül akarom löni, mint egy kutyát.

Melinda: Az Istenért, miről van szó?

Kubicsek: Arról van szó, hogy lelövöm.

Melinda: Dehát miért?

Kubicsek: Csábítás.

Melinda: Elcsábították az Ödönt?

Kubicsek: Dehogyan az Ödönt!... A Zrinyi úr csábította el tőlem az én drága, édes Jucikámat és most feleségül akarja venni. A partit Gajzágó doktor közvetíti és Juci most délután fel fog ide jönni háztűznézőbe... egy negyedóra múlva itt lesz.

Melinda: Biztos ön ebben?

Kubicsek: Hát, hogyan kérem!... biztos vagyok benne... majd meg tessék látni!

Melinda: Ha ez így van, akkor nekünk, mint két érdekelt félnek, össze kell fognunk... ezt meg kell akadá-

lyoznunk... kihez van szerencsém egyébként?

Kubicsek: Egyébként Kubicsek vagyok.

Melinda: Részemről... Tegye le a revolvért, uram... majd szépen békésen el fogjuk intézni a dolgot.

Kubicsek: A legbékésebb az lesz, ha agyonlövöm a Zrinyi urat.

Melinda: Agyonlöni nem... ilyen könnyen ő ezt nem fogja megúszni. És ki az a nő tulajdonképpen?

Kubicsek: A menyasszonyom... Én évek óta szerelmes vagyok bele... már tavaly úgy volt, hogy elveszem, de nem jött hozzám, mert nem volt állásom. Most aztán végre van egy remek állásom, egy kitűnő, biztos egzisztencia. Kaptam egy légyapít vezetőnökséget... és erre kérem jön egy Gajzágó és jön egy Zrinyi és elveszi tőlem!... Hát nincs itt agyonlövésre szükség?

Melinda (felkinálkozóan): Biztos egzisztencia?... Ha ön egy ilyen csinos, szimpatikus fiatalember... biztos egzisztenciával rendelkezik... akkor miért ragaszkodik egy nőhöz?... és hozzá egy olyanhoz, aki olyan könnyen és szívtelenül elhagyja önt?

Kubicsek: Hát mit csináljak kérem?

Melinda: Annyi más nő van a világon... de mennyi... csinosak, kedvesek, odaadók. (Most kezd magáról beszélni.) Én is ismerek egy komoly, disztíngvált, finomlelkű, elvált úriasszonyt... akinek mellesleg csinos kis hozományja is van...

Kubicsek: Ki az kérem?

Melinda: Szerénységem tiltja megnevezni.

Kubicsek (erre kitör): Hát én mégis lelövöm azt az embert.

Melinda: Csak semmi botrányt, uram!... a dolog elintézését bízom rá. Most menjen be szépen ide ebbe a szobába (balra mutat) és innen ne mozduljon, míg ezek fel nem jönnek és én ki nem hívom magát... de ne ebben az első szobában maradjon, mert ide be talál nyitni a fivérem, hanem menjen be ezen keresztül a második szobába.

Kubicsek: Igenis kérem.

Melinda: Üljön le nyugodtan, én egy

pár percre leszaladok valahová, de mire ők jönnek, én is itthon leszek. Ennél a háztűznézésnél itthon akarok lenni. (El.)

Kubicsek (el, majd kis szünet után visszajön): Nagyságos asszony! (Mikor látja, hogy Melinda már elment, a fenékhajtóhoz megy és ki szól.) Kérem szépen!...

Szobalány (bejön).

Kubicsek: Mondja kérem, megmondta magának a nagyságos asszony, hogy a Zrinyi úrnak, ha hazajön, nem szabad megtudni, hogy én itt vagyok?

Szobalány: Megmondta.

Kubicsek (az öklét rázza): Mert én nem hagyom a menyasszonyomat, érti! Nem hagyom.

Szobalány (félve hátrább húzódik): Ne tessék hagyni!

Kubicsek: De nem ám!... majd én megmutatom, hogy nem hagyom. (El és dühösen bevágja az ajtót maga után.)

Szobalány (egyedül): Hogy nekem mi közöm van az ő menyasszonyához?

Zrinyi (bejön): Mondja, fiam, a Gajzágó doktor úr nem jött még vissza?

Szobalány: Nem.

Zrinyi: Sem egyedül, sem másodmagával?

Szobalány: Nem.

Zrinyi: Idehallgasson, fiam. Ha a Gajzágó ügyvéd úr jön, ne engedje be.

Szobalány: Nagyságos úr, az képes engem agyonütni.

Zrinyi: Avval maga ne törődjön... a temetési költségeket én fizetem.

Szobalány (a baloldali ajtó felé néz és azon gondolkodik, hogy Kubicseket ne árulja-e el): Nagyságos úr kérem... a... a nagyságos asszony az előbb elment hazulról.

Zrinyi (szomorúan): Vissza fog jönni.

Szobalány (egyre az ajtót nézi): Igenis... azt akarom mondani a nagyságos úrnak... hogy... (Csengetés, erre el.)

Gajzágó (lélekszakadva besiet): Pszt!

Zrinyi úr!... Itt van!... Itt van!...

Zrinyi: Ki van itt?

Gajzágó: A nő!

Zrinyi: Miféle nő?

Gajzágó: Akit maga feleségül fog venni.

Zrinyi: Én?!... doktor úr, magának elvette az Isten azt a kis eszét is, ami volt!

Gajzágó: Ne beszéljen annyit, magának meg kell nőszülnie! Ez egy élet, amit maga folytat?

Zrinyi: Én meg vagyok vele elégedve.

Gajzágó: Hát én meg nem vagyok vele megelégedve.

Zrinyi: Pardon!... Hát ki éli az én életemet, maga vagy én?

Gajzágó: Ez nem egy élet. Feleség nélkül... egy ilyen férfi feleség nélkül olyan... mit mondjak magának, mint a leveli béka levél nélkül.

Zrinyi: Szép kis hasonlatai vannak magának.

Gajzágó: Maga még ilyen bájos, ilyen gyönyörű, édes, aranyos teremést nem látott.

Zrinyi: Teremtés ide, teremtés oda, a teremtésért neki, én nem nőszülök.

Gajzágó: Ne beszéljen olyan sokat, az idő pénz.

Zrinyi: Nekem nem... én ráérek. De ha magánál az idő pénz... akkor legyen szíves nekem két óra negyven percet tíz pengősökre felváltani.

Zrinyi: Ne beszéljen most marhaságot.

Zrinyi: Marhaság? Tudja milyen nagy üzlet volna ez?... Mennyi időm van nekem?...

Gajzágó: Maga megnősül és punktum.

Zrinyi: Dehogy is punktum... először is én nem akarok megnősülni, másodsor nem akarhatok... míg Melinda férjhez nem megy, engem nem enged megnősülni.

Gajzágó: Azt szeretném én látni... különben nézze, a legrosszabb esetben férjhez adjuk a nővérét.

Zrinyi: Ez magának egy rossz eset? Ez

Szegedi szakácskönyv

több mint 300 recepttel, díszesen kötve,
ára 3 pengő 40 fillér bérmentve. Utánvéttel
40 fillérrel drágább. Megrendelhető Délibáb
kiadóhivatalában, Budapest, Dohány uca 12

a legjobb eset volna... de kihez? Hol találok én olyan bolondot, aki őt feleségül venné? *(Hirtelen.)* Mondja, magának nem tetszik?

Gajzágó: Hát Istenem... esinosnak kedves... kedvesnek esinos... de...

Zrinyi: Szóval nem?

Gajzágó: Nézze, egy ügyvéd és a kliens nővére, az olyan, mint... mit mondjak magának...

Zrinyi: Tudom... mint a leveli béka bélyeg nélkül... már ismerem a maga hasonlatait.

Gajzágó: Én most behívom a lányt.

Zrinyi: Már itt is van?

Gajzágó: Hát persze, de ő nem tudja, hogy férjhez adni hoztam ide, hanem úgy jön be magához, mintha állásért jönne ide... megjegyzem, maga két perc alatt szerelmes lesz ebbe a lányba.

Zrinyi: Hagyjon nekem békét, doktor úr!

Gajzágó: Egy szót sem!... Hívom a lányt! Még valamit... ez a lány abszolút tisztességes. Nála gondolni sem lehet másra, mint házasságra.

Zrinyi: Akkor én még tisztességesebb vagyok, mert nálam még házasságra sem lehet gondolni!

Gajzágó (kiszól az ajtón): Jucika! Tessék.

Juci (bejön, Feltűnően szép, elegáns 20 év körüli lány).

Gajzágó: Jucika, bemutatom magának Zrinyi urat.

Zrinyi (a lány szépsége egyszerre levette a lábáról, alig tud szóhoz jutni): A kezét... csókolom a kezét... Zrinyi!

Juci: Örvendék!

Zrinyi (kezet csókol neki): Hát még én! *(Hellyel kínálja meg.)* Tessék.

Juci: Köszönöm. *(Leül.)*

Gajzágó (súgva Zrinyihez): Na, hogy tetszik magának?

Zrinyi: Jobban, mint én neki.

Gajzágó: Mondtam, hogy szép!

Zrinyi: De nem hogy ennyire... kár, hogy nincs hozományja.

Gajzágó: Honnan tudja ezt maga?

Zrinyi: Magától. Ha maga nem mondta, hogy mennyi van... akkor itt semennyi van.

Gajzágó: Jucika, én bemutattam a Zrinyi urat magának... Most meghócsát, de én kénytelen vagyok egyedül hagyni magukat... egy negyedóra múlva visszajövök magáért, addig beszéljék meg azt az állásügyet.

Juci: Igenis, doktor úr.

Zrinyi: Ráér egy félóra múlva visszajönni.

Gajzágó (elmenőben Zrinyihez): Na?...

Zrinyi: Menjen már! Ne beszéljen annyit. *(Kítuszkolja, Most visszajön az ajtótól, leül Jucival szemben, retendő zavarában többször felnéz a lányra, de nem talál szavakat.)*

Juci (hosszú szünet után): Elment

Zrinyi: Régen.

Juci (újabb szünet után): Vissza fog jönni.

Zrinyi: Mondta.

Juci: Nagyon kedves ember a Gajzágó úr.

Zrinyi: Hát még én.

Juci (nevet): Igazán?

Zrinyi (nekibátorodik): Igazán... szóval kegyed álláshoz akar jutni?

Juci: Én nem akarok, kérem.

Zrinyi: Nem?

Juci: A Gajzágó doktor úr akarja... ő régi ismerőse a familiának és erőszakkal hozott el ide... én tudom, hogy ma nagyon nehéz álláshoz jutni.

Zrinyi: De nem nálam, kérem... éppen szükségem van egy gépiróki-aszonyra.

Juci: De én nem tudok gépelni.

Zrinyi: Majd megtanul... esetleg mondjuk könyvelni fog.

Juci: Azt se tudok, kérem.

Zrinyi: Akkor is könyvelni fog... vagy tud talán valami más egyebet?

Juci: Én nem tudok semmit.

Zrinyi: Abszolúte?

Juci: Abszolúte semmit.

Zrinyi: Alkalmazva van.

Juci: Én nem bánom. *(Mosolyogva.)*

És mennyi fizetést fogok kapni?

Zrinyi (itt kitér belőle az üzletember):

Fizetést?... Ugyan! Minek egy lánynak pénz?... Elkölti!

Juci: De mondom kérem, hogy én semmit a világon nem tudok.

Zringyi: Akkor meg kvázi! (Csengetés, erre ijedten.) Jaj a nővérem!... Nem szabad, hogy itt találja magát.

Juci: Mért?

Zringyi (nagy zavarban): Mert... mert ő is ajánlott egy másik gépirókiasszonyt és én megígértem neki, hogy azt fogom alkalmazni. Menjen be gyorsan ide. (Balra mutat, tehát ugyanoda, ahova az előbb Melinda Kubicséket bujtatta el.) Csak egy pár percről van szó.

Juci: Kérem, én nem bujkálok idegen lakásokban.

Zringyi: Bujkálni se tud?... Menjen csak be... de ne maradjon az első szobában, mert ide be talál nyitni a nővérem, hanem menjen át a másik szobába.

Juci: De én nem maradok sokáig! (El.)

Gajzágó (bejön): Nos?

Zringyi (megörül, hogy nem a nővére): Maga az? Megijedtem, hogy a nővérem.

Gajzágó: Jön ő is... Éppen most fordult be a sarkon... azért jöttem ilyen hamar vissza, hogy a Jucit bujtassuk el valahová.

Zringyi: Maga nyugodt lehet... A nő már javában bujik.

Gajzágó: Hová bujtatta?

Zringyi (az ajtóra mutat): Juci (ebben a pillanatban a színpalok mögött kétségbeesetten felsikolt): Segítség!... Eresszen!... Segítség!

Zringyi és Gajzágó (rémülten összenéznek):

Juci (mint fent): Gyilkos!... Segítség!... Segítség!

Zringyi (Gajzágóhoz): Na? Mért nem megy, ha hívják?

Gajzágó: Én menjek? .. Miért én? Menjen maga.

Zringyi: Én? Maga a vendég, magáé az elsőség!

Gajzágó: Én nem élek a vendégjogommal.

Zringyi: Hallja, ez a legnagyobb szemtelenség!... Bent egy szegény védtelen nő életveszélyben forog és maga ideáll velem vitatkozni.

Gajzágó: Én vitatkozom? Maga vitatkozik.

Juci (m. f.): Segítség!...

Zringyi (az ajtó felé, Jucinak): Várjon, most döntünk a maga ügyében.

Gajzágó: Menjen maga. Maga az erősebb.

Zringyi: Én? Nézz meg ezt a muszklit. Ezzel menjek én életet menteni...? Kiröhög a gyilkos.

Juci (bent): Segítség!

Gajzágó: Az Istenért menjen már...

Zringyi: Menjen maga... (Tuszkolja Gajzágót az ajtó felé.)

Gajzágó (nem hagyja magát, Formálisan összeverekednek, játék rendezés szerint):

Juci (beszól a színre): Segítség!

Zringyi (szemrehányóan Gajzágóhoz): Most már elkésett.

Kubicsék (besiet Juci után): Szégyeld magad, bestia.

Zringyi: Kicsoda maga kérem?

Kubicsék: Én a Juci vőlegénye vagyok.

Juci: Esküszöm nem igaz, csak volt!

Melinda (bejön): Szóval együtt a díszes lársaság.

Kubicsék (Zringihez): Tessék, itt van magának ez a nő... Ez most már a magáé... (Odadobja hozzája Jucit.)

Zringyi: Hallja, ne dobálja ezt a nőt!

Kubicsék: Te pedig vedd tudomásul, kisasszony, hogy ezek után nem kellesz nekem... és hogy most bosszúból feleségül veszem az első jött-mentet, aki utamba akad. (Melindához.) Hozzám jön feleségül, nagyságos asszonyom?

Melinda: Micsoda kérdés ez? Boldogan.

Kubicsék: Menyasszonyom!

Melinda (ráborul): Vőlegényem!

Zringyi: Ez milyen remekül sikerült!

Gajzágó: Gratulálok!

Kubicsék: Egy héten belül megesküszünk, most megyek az iratokért. (Indul.)

Zringyi (megfogja): Nem engedem!

Kubicsék: Engedjen!

Zringyi: Majd én beszerzem az iratokat, maga itt marad.

Kubicsék: De miért nem enged engem az iratokért?

Zringyi: Mert ezzel a trükkal egy pár vőlegény már meglógott innen.

(Függöny)

Ismerlek!... Segítek?

A grafológus üzenetei

Választ csak olyan levelekre adunk, amelyhez mellékelve van a „grafológia-szelvény“. Minden íráshoz egy szelvény. Aki levélben akar választ kapni (soror kívül), az mellékeljen megegyezett, felhelyezett borítékot és irásonként 2-2 pengőt. A levelekre a beérkezés sorrendjében válaszolunk. A borítékon jelezni kell a „grafológus“ szót.

Valakit keresek, valakire várok. Harmónikus, kiforrott világnézeti egyéniség. Tudatosan él, nem gyengeségből, hanem lelke sugallatának engedve, jó és megértő mindenkivel szemben. Erős lelkű, támasza tud lenni sok embernek. — **Farmen**. Kísse egykedvű, szeret álmódolni, de a legkisebb mozdulatot sem teszi azért, hogy álmai meg is valósuljanak. Kís meséket kigondolni, kedves jelenetek központjába képzelni magát s közben összetett kezekkel ülni... **Ugy-e, ez Maga?** — **Sopron**. Nagyon tevékeny, nagy elfoglaltsága miatt kénytelen egyes dolgokon túl tenni magát, kevesebbet foglalkozni velük, mint szeretne. Jó kedélyű, barátságos. — **Paneser**. Sok olyan gondolat is fordul meg a fejében, amiről senkinek sem beszél, valahogy szegycsüvelli őket. Sokkal átlátszóbbnak, primitívebbnek szeret látszani, mint amilyen. Szenvédélyes. — **Művészet**, 13. Szeret festeni, több érzeke van a színek és foltok, mint a formák iránt. Tehetséges. Kicsit energikusabbnak kellene lennie. — **Élla**, 17. Kicsit elhagyja magát, ha valami kellemetlenség éri, ahelyett, hogy próbálna ellejeíteni, teljesen átadja magát a búslásznak. Alkalmazkodó, csendes. — **Dolly**, 1. Nőies, nagyon szereti az otthonát és a családi élet keretében találna legtöbb örömet és melegegetést. Ugyessége, tapintata, józansága és kedvessége arra predesztinálják, hogy értékes és kellemes élettársa legyen valakinek, aki megtudja becsülni. — **Csimi**, 2. Hmv. Finomlelkű, szelid természet. Türelmes, nincsenek hajlamai a túlzásra. Szeret alkalmazkodni, nálánál erősebb és határozottabb egyéniség vezetésére és oltalmára van szüksége. Melegkedélyű. Izléses. — **Ibolya**, 18. Sok minden érdekli, ami túl van azon a szűk kis világon, amelybe beleszületett. Igen fejlődésképes. Jól ténne, ha sokat tanulna, mert ezzel megerősítené pozícióját. — **Kató**, 16. Nagyjából meg van elégedve sorsával, de azért szokott panaszkodni, — csakúgy megszokásból. Alkalmazkodó természet. — **Erzsóka**. Sokat ad a formákra, aszerint ítéli meg az embereket, hogy milyen a fellépésük és a modoruk. Sokkal komolyabbnak tarja magát, mint amilyen. — **Eszterke**. Intelligens, józan ítéletű. Csendes természet, nem mutatja érzéseit, iparkodik mindig meglátni az igazságot és önmagában helyesen elrendezni a dolgokat. Mindig objektív tud maradni. Eletérős, szépjövő egyéniség. — **Tátrai emétk**. Öszinte, tiszta lelkű, kedves, bájos kis emberpalánta. Szeretem megmondani a hibákat s most nagy zavarban vagyok, mert nem találok semmit. Olyan takarékos, egyszerű, érzékeny és mégsen

szentimentális, mintha egy elsőrendű „fiatal leány“ recept után készült volna. El ne bizza magát! — **Volga**, 18. Még fejlődése kezdetén áll. Hiszékeny. Kicsit fegyelmezetlen. Barátságos, könnyen kezelhető. Munkájában komolyabb lehetne. Rokonszenves. — **Náni**. Szereti, ha nagyon sok a dolga. Rendkívül könnyed, rugalmas lelkű (nem tévesztendő össze a könnyelműséggel) és ezért minden szituációban könnyen feltalálja magát és mindenhol szeretik. Szeretetteljes, mindenkiről jól tételez fel s ha csalódások érik, inkább főnyesen mosolyog, mint bánkodik rajtuk. — **Baby**. Nagyon fegyelmezett iparkodik lenni, szigorú kritikus. Annak ellenére, hogy még nem rendelkezik sok élettapasztalattal, tisztában van vele, hogy a célok eléréséhez szívósság, sokszor keménység és szelítség kell. Nem befolyásolható. Szorgalmasan használja az esztét. Ha így halad, sokra fogja vinni. — **Marietta**. Valami megakasztotta szellemi fejlődését, nem érte el lehetőségei tetőfokát. Szenvédélyes, hirtelen elhatározású, sokszor art magának ezzel. Szellemes, ötletes, érdekes egyéniség, tartalmat tud adni a maga és környezetének. — **Erény**. Határozott, nem tűri, hogy szabadságában akár a legsekélyebben is korlátozzák. Nagyon tartózkodó. Szigorú fegyelmet tart. Ritkán jókedvű. — **20. Asszony avagy lány?** Élelmes, fejlett gyakorlati érzeke van. Ugyesen rendez be életét. Semmit sem vesz nagyon a szívére. Sok megrázó élmény van mögötte, kicsit belefáradt az életbe. Intelligens, gyors eszű, meglehetősen önző. — **Egyéniség**, 21. Társadalmi ambíciói vannak, de kicsit kacérkodik a bohém és intellektuális, tehát szabadabb feltörekvésű életbeállítással is. Sokszor diszharmonikus, életindulással nincs megegyedve. Erőszakos, tapintatlan. Erősen érzett hatalmát azokkal, akik iránta érzett szeretetük következtében ki vannak neki szolgáltatva. Kicsit érdes, egész lénye nem nőies. — **Mieu**, **Rákospalota**. Szeles, sok mindenbe belefog, de nagyon keveset fejez be. Temperamentumos. Eljár a nyelve, maga sem tudja, mit beszél. Jó lenne egy kis fegyelmi kúrát előírni magának, nem gondolja? — **Csander**. Könnyen befolyásolható, kevés benne az ellenállóképesség, ezért döntő befolyással lesz további fejlődésére, hogy milyen hatások alá kerül. Anyagi kérdésekhez nem ért és könnyelműségre hajló. — **Dezso**, **Sopron**. Jó kedélyű, kicsit könnyelmű. Meglehetősen kíváncsi és csak azért, hogy tapasztalatokat gyűjtsön, sok ostobaságot csinál. — **Fekete angyal**, 18. Mintha már egyszer foglalkoztam volna az írásával? Ugy látszik, hogy van kezűgyessége és formaterve, azt hiszem, a festészet jobban megfelelt tehetségeinek, mint az írás. De mindkettőnél csak akkor fog igazán érdemeset produkálhatni, ha leveti mostani mesterkéltséget, ha megpróbál őszinte lenni, legalább alkotásaiban. Több energiát is szeretnék látni az írásában. — **Klára**. Kicsit elhagyja magát. Könnyen befolyásolható, különösen, ha szítja valaki, minden rosszat elhisz magáról. Naivitása sok kellemetlen csalódás forrása lehet. Jó szívé, adakozó, érdekeiről gyakran meglepődnek. — **1000 év**. Rabja szokásainak. Nagyon pontos s környezetétől is a legmesszebbmenő gondosságot és lelkiismeretességet követeli meg. Kicsit ideges, sok a gondja és nehezebben veszi őket, mint okvetlenül muszáj. Ezért nem is tud mindig olyan lenni, mint szeretne. Nobilis lelkű, szívesen segít és igazságos. — **Lusi**, 20. Igen fejlődésképes. Temperamentumos. Élénk fantáziája van. Még nagyon fiatal, de tudja, hogy mit akar és következetes, amikor fontos elhatározásokról van szó. S. Sz. V.

GRAFOLÓGIA-SZELVÉNY

Kis fejtörő – nagyoknak

1	2	3	4	5		6	7	8	9	10
r	a	g	n	a	g	a	b	o	r	
11	o	r	i	a	s	●	12	w	o	d
13	z	a	●	14	d	a	n	t	e	●
17	s	s	18	●	19	s	ö	t	●	20
21	a	z	o	22	●	w	●	23	i	n
h	●	24	l	ö	r	e	s	e	g	●
25	26	h	a	n	●	r	●	27	t	a
29	g	i	n	●	30	m	e	n	●	32
33	y	m	●	34	m	a	g	o	r	a
37	i	l	i	o	n	●	39	a	s	z
41	h	ö	s	z	e	g	i	t	e	r

Beküldte Szűsz Pál, Budapest

VIZSZINTES SOROK

1. A Vigzínház művésze. 11. Nagynövésű.
12. Ovó, (felesleges ékezzettel). 13. B-vel gabona. 14. Olasz költő (1263–1321). 15. E e e e. 17. Egyforma mássalhangzók. 19. Kötőszó. 20. Tejtermék. 21. Nem ezen. 23. Mester lesz belőle. 24. Várfalon láthatók, (többesszám). 25. Itt, falusiasan. 27. Aki velem utazik. 29. Irszágai boróka pálinka. 30. Új idegen nyelven. 32. Vissza: Ilyen szó is van. 33. Híres elhunyt építésünk monogramja. 34. Pipa. 36. Többes személyesnévmás. 37. Trója másik neve. 39. Nagy-

község, közel Pesthez. 41. Énekesnő neve fonetikusán, keresztneve becézve.

FÜGGŐLEGES SOROK

1. Nagy művésznők neve és a keresztnevének kezdőbetűje. 2. Régi hosszsmérték. 3. Vissza: régi fegyver. 4. Vízinvény. 5. Madár névelővel. 6. Isten idegen nyelven. 7. Római üdvözlés. 8. Vissza: orosz folyó. 9. Német folyó. 10. Közkezdvelt nagy művésznő neve. 15. Sisters, magyarul. 18. Görög bölcs. 20. Peru őslakói, (többesszám). 22. Növekszik, röviden. 23. S-sel gyorsan

megy. 26. Betegség. 28. Nem vált be ez az újfajta hajó. 30. Ezt mondjuk, ha zavarnak munka közben, (két rövid szó). 31. Színművész vezetékneve (i = y). 34. I-vel szóra-kozóhely. 35. Ág németül. 38. Kötőszó. 40. Vissza: Mutatószó.

BETŰREJTVÉNY

(Beküldte: Somogyi Kató Budapest)

Puszi labdacsock

Ferrum lakat y 3-14 sir

keebrrt

vége

á = u

i	i
tá	

puritan

(Kulás József Budapest)

nnn	hatodik nap
iii nnn	
+ nnn	o

Ki tud válaszolni?

Két betűből álló tagadó szócska ez,
 De egy „r” betűvel már itókat jelez.
 És ha elejéhez mássalhangzó járul
 Hatalmas, büszke ja mindjárt eléd tárul.
 Tegyel még „e” betűt végére sebtiben
 Kereskedőnél folyt régen üzletében.
 Utolsó betűre tegyel ékezetet
 „P” betűt tegyel még a szó legvégéhez,
 Anyag lesz belőle a te -jedéshez.

cserep

KÖRBETŰREJTVÉNY

A * jelölt helyről kiindulva és állandóan egy páratlan számon haladva Pesttel kapcsolatban egy fürdőhely nevét kapjuk.

A 27. számban között keresztrejtvény megfejtése. Vízszintes sorok: 1. Paszuj. 6. Ad. 8. Furiák. 13. Iza. 14. Jégbehűtött. 17. Atlas. 18. Er. 19. Int. 20a. Vác. 22. Átrakja. 25. Thán. 27. Emitt. 29. Gyökér. 30. Egal. 31. Ez. 32. Ára. 33. Órássegéd. 36. Sepri. 38. Késő. 40. Fény. 41. Szű. 43. Tál. 44. Ól. 45. Me. 46. Ah. 47. Sás. 49. Éle. 50. Lyukas. 52. Kalitka. 54. Igát. 55. Kém. 57. Ga-(lamb). 58. Oil. 60. Élelmet. 62. Makrancos. 65. Ló. 66. Bá. 67. Vad. 68. Nap. 69. Vegyes. Függőleges sorok: 1. Piaci árusok. 2. Azt. 3. Saláta. 4. Ujság. 5. Jé. 6. Abrakos. 7. De. 8. Fű. 9. Utí. 10. Röntgen. 11. Itthagy. 12. Át. 15. Gerő. 16. Hajrá. 20. Ön. 20a. Vereshagyma. 21. Ám. 23. Tyúkól. 24. Kérő. 26. Alé. 28. Tri. 30. Esély. 31. És. 34. Stóla. 35. Dres(s). 37. Pz. 39. Élelmes. 42. Iskola. 43. Té. 45. Ma. 46. Aki. 48. Ót (tó). 51. Ugatás. 53. Lá (ál). 55. Koca. 56. Tele. 57. Gebe. 59. Irt. 61. Lág. 63. Ad. 64. N. N.

A 27. számunkban között rejtvények megfejtése. Betűrejtvények: 1. Bevezetőműsor. 2. Istenek alkonya. 3. Hatalmasan zengett. 4. Művésznői nagy sikerek. 5. Nagyon érdekes. 6. Titkosrendőr. 7. Felesleges kiadás. 8. A hóhér kötele.

Számrejtvény: Még nyílnak a völgyben a kerti virágok.

Körbetűrejtvény: A csillagtól kiindulva minden hatodik betűt olvasva: Nagyidai cigányok.

AZ IZZADÁS GYÓGYÍTÁSA

A kóros izzadás gyógyításánál elsősorban a fokozott verejték-elválasztás okát kell kipuhítani. Sokszor, különösen a testszerte fellépő izzadásnál általános okok, többnyire betegségek idézik elő a fokozott verejték-elválasztást. Elhízás, vérszegénység, idegrendszeri zavarok, neuraszténia, tüdőbaj stb. többnyire fokozott izzadással járnak.

A test általános izzadásának gyógykezelésénél is elsősorban a tisztaság a leghathatósabb gyógyszer. A test tisztatlansága és annak gondozatlansága folytán a bőr mirigyének működésében zavar áll elő, mely elváltozás sokszor előidézője a túlságos verejtékezésnek.

Gyakori fürdők, a test szappanos ledörzsölése, hig ecetes lemosások és megfelelő szárító puder alkalmazása jó szolgálatot tesznek az izzadás külső gyógykezelésében.

Belső szerek adagolása főleg a tüdőbajok éjjeli izzadásánál indokolt. A test általános és fokozott izzadását injekciók adagolásával is nagy mértékben csökkenthetjük.

A meleg nyári napok beálltával gyakran panaszolt elváltozás: a lábizzadás. A láb fokozott izzadása azzal magyarázható, hogy a talp bőre számos verejtékmirigyet tartalmaz, másrészt a lábunkat borító cipő bőrányaga megakadályozza a lábfej természetes szellőzését, miáltal a termelt váladék pangásnak indul és bűzös lábizzadást hoz létre.

A gyógyításnál itt is fontos szerepe van a fokozott tisztálkodásnak. Állandó meleg lábfürdők, szappanos öblítő lemosások, fehérnemű és harisnya naponkinti cserélése, lapossarkú, kényelmes és könnyű cipők viselése (lúdtalpnál megfelelő betét) fontos eszközei a gyógykezelésnek.

Csersavval (egy kávéskanálnyi 1 liter vízre) vagy timsóoldattal (egy evőkanálnyi 1 liter vízre) végzett lábfürdő után töröljük a lábat teljesen szárazra és hintsük be az izzadó részt formalin-, lenicet- vagy salicil-puderral. Erősebb fokú lábizzadásnál 5%-os

chromsavas ecseteléseket végezhetünk 8—14 naponként, de csak abban az esetben, ha az izzadó területen sebződések, bőrhányok nincsenek. Kipállott, felsebzett területeket 10%-os zink-mitin pasztával vagy bismutporral kezeljük. Jó hatása van a harisnyába helyezett szárító pudernak is. A lábizzadásnak egyik gyakori megjelenési formája, mikor a felszaporodott verejték apró, viszkető hólyagok formájában jelentkezik a lábujjak között vagy a talp bőrén. Ilyen esetekben csak megfelelő szakorvosi gyógykezelés segít.

Kézizzadásnál jó szolgálatot tesz a naponta alkalmazott kénfürdő, kámforszeszes bedörzsölés és 3—5%-os salicil-hintőpor.

Hónaljizzadásnál kerüendőék a szűk ruhák és az izzadásgvédők (izlap). Sokkal jobban megfelelnek a gyógyításnál a spirítuszos ecsetelések, közömbös hintő puderek vagy rendszeresen (4—5 héti) alkalmazott formalinkénős bedörzsölések. Makacs esetekben Röntgen-besugárzás is megkísérelhető. Ha az izzadást házi kezeléssel megszüntetni nem tudjuk, úgy okvetlen forduljunk orvoshoz, mert csak szakorvos állapíthatja meg a kóros izzadás eredetét és az előidéző ok kivizsgálása után csak ő írhatja elő a gyógykezelés módjait.

Dr. Heks Imre.

Rovatvezetőnk kozmetikai kérdésekben megcímzett és felbélyegzett válaszboríték beküldése ellenében levélben is válaszol. Levelek címére a szerkesztőségbe küldendők.

HAJFESTÉS!

KOMOL párizsi hajfestékekkel festett haj szebb és természetesebb, mint az eredeti. Egyszerű, gyors, kényelmes kezelés és biztos eredmény. Díjtalan prospektust küld: Vezérképviselőt, Teréz körút 40—42, ILLATSZERTÁR

SZŐRTELENÍTŐ

a modern szépségápolás eseménye Rendkívül olcsó. Ára: 1.50 és minden szaküzletben kapható. Vezérképviselőt: Teréz körút 40—42, ILLATSZERTÁR

Táborkok mint kém

BADEN POWEL KÉMKEDÉSEI

Ezen könyvben nemcsak érdekesítő olvasmányok találhatók, hanem érdekes rajzok is, melyek jellemzik egy angol táborkok furfangosságát. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér. Megrendelhető a „Délháti” kiadóhivatalban, Budapest, VII. Dohány ucca 12

FILM

Winnie Lightner (Fotó Warner Bros)

nk 8—14
tben, ha
rhiányok
rűlefeket
bismut-
risnyába
bizzadás-
formája,
oró, visz-
kezik a
n. Ilyen
i gyógy-

z a na-
orszeszes
őpor.
k ruhák
jobban
írítuszos
ek vagy
ott for-
esetek-
relhető.
üntetni
k orvos-
a meg a
léző ok
gyógy-
s Imre.

en meg-
eküldése
címe

ÉS!
tékkel
termé-
redeti.
elmes
mény.
küld:
e t.
42
ÁR

M
otvas-
ok is,
rrián-
tillér.
stala-
12

Stuart Webb detektívet megölte Edgar Wallace

Érdekes találkozás egy berlini kávéházban egy régen elfelejtett ismerőssel — Negyven film után nincs szerződés — Ernest Reichert színész Stuart Webb detektív haláláról

Berlin, 1931. július.

A berlini Friedrichstadt egy kis kávéháza. Az asztaloknál munkanélküli statiszták és kis színészek unatkoznak. Az egyik sarokban két ember sakkozik. Körülöttük figyelő emberek gyűrűje. Ebben a tömegben ismerős arca bukkanok. Egy ismerős arc, amely felmerül a mult kódéből. Valaki, akit nagyon jól ismerek és akit régen elfelejtettem. Magas, karsú férfi. Jóságos, elegáns szmoking feszül rajta és élénk szemei nagy érdeklődéssel szegeződnek a sakktablea négyzetére.

— Hiszen ez Stuart Webb! — gondolom hirtelen és elképedek erre a feltevésre. *A híres detektív?* ... Lehetetlenség, hiszen Stuart Webb már régen halott lehet ...

Nem ismerik Stuart Webbet? ... Az idősebbek biztosan emlékeznek rá. Valamikor, ha moziba mentünk és valami izgatót akarunk látni, akkor megnéztük Stuart Webb filmjeit. Az ördögös detektív mindig izgalomba hozta a publikumot, mert értette a módját annak, hogy a mozivásárlónak hogyan kell ártalmatlanná tenni a legveszedelmesebb gonosztevőket is. Akkoriban húsz fillért fizettem a moziban egy jegyért, de mindig azt mondtam, hogy Stuart Webb még egy koronát is megér ...

A sakkpartit befejezték. Az emberek vitatkoznak és ebbe a vitába beleszól a szmokingos férfi is. Ebben a pillanatban hozzálépek, vállára teszem a kezemet és megkérdezem:

— Pardon, nem Stuart Webbhez van szerencsém?

A férfi összerenzen, rámnéz, aztán körülpillant a kávéházban. Suttogó hangon mondja:

— Pszt, csendesebben! ... Stuart Webb meghalt! ...

— Meghalt? — kérdezem részvétellel. — Hogyan, nem lenne szíves elmondani a részleteket?

A férfi barátságosan, szomorú szemekkel rám nevet és egy kis márványasztalhoz húz. Leül és mesélni kezd:

— *Hát bizony, meghalt a híres detektív — mondja keserűen. — Gyilkosság áldozata lett, de nem valami filmgonosztevő ölte meg, hanem egy író: Edgar Wallace ...*

Wallace regényei megölték a régi film híres detektívfiguráját ...

— *A bűnlény részletei?*

— Az elején kezdem, ott, amikor Stuart

Stuart Webb — Ernest Reichert

Webb megszületett. Engem Ernest Reichert-nek hívnak. Filmszínész voltam, de hosszú ideig nem arattam különös sikert. 1913-ban a közönség valahogyan megunt a filmet (éppen úgy, mint ma!) és új érdekesre vágott. Ez adta nekem azt a gondolatot, hogy megalkotom az ideális detektívfigurát és filmet készítek. Így lett belőlem, Ernst Reichertből Stuart Webb. Az első Webb-film, amelynek címe a *Titokzatos villa* volt, Joe May rendezte. A filmet azonban sehol sem akarták bemutatni és akkor, amikor már minden reményről lemondunk, akadt egy mozdirektor, aki ezt mondta: „Bemutatom a filmet. Mi történhetik? Ugyis üres nézőtér előtt játszom, legfeljebb holnap sem lesz több közönség ...” Az eredmény azonban döntő siker volt ... Akkorra sikere volt első filmemnek, hogy 1913-tól 1921-ig negyven filmet csináltam. Évenként átlag öt filmet és mindegyiknek sikere volt ...

— Természetes, hogy a Stuart Webb-filmekben kevés volt a művészet és semmi közük sem volt az irodalomhoz, viszont minden film csupa feszültség és titokzatosság volt. Akkoriban nem csináltunk scénáriót, hanem ha volt egy ötletünk, megfilmesítettük. Aztán 1921-ben megkezdődött a hanyatlás. Új, modern detektívregények jöttek, jött Edgar Wallace és az emberek az ő regényeit kezdték falni és nem az én filmjeimet ... Lupu Pick, a nemrégiben elhunyt rendező, még megpróbálkozott egyszer, de be kellett látnom, hogy Stuart Webb detektív már senkinek sem kell. Elhatároztam, hogy Wallace áldozata szépen elmelem ...

Ernst Reichert behunyja szemeit és így marad pillanatokig. A multon mereng és nem is akarom zavarni őt, aki valamikor olyan híres filmszínész volt, hogy nem egyszer levelet írtak neki az emberek és arra kérték, legyen segítségükre valamilyen bűnügy kinyomozásában. És Reichert ilyenkor azt válaszolta, hogy legnagyobb sajnálatára nincs módjában segíteni, mert ő bizony csak a filmen tud nyomozni, az életben nem ...

A kiskávéházban még mindig elmélázva ül a szmokingos férfi. Ujjai között kialudt a cigaretta ... Észrevétlenül, csendesen távozom mellőle ...

Nősül vagy nem nősül Lubitsch?

Az amerikai filmvilág eseménye: Lubitsch, a híres német rendező válópere. A rendező hosszú évekig harmónikus házasságot élt feleségével, akit Amerikába is magával vitt. Senki sem mert volna gondolni, hogy ez a házasság valamikor felbomlik, amikor néhány hónappal ezelőtt váratlanul csúnya bírány játszódott le a rendező és felesége körül. Lubitsch a nyitvánosság előtt inzultálta legjobb barátját, Hans Krály filmírót, aki évek óta Hollywoodban él. A perekedés első következménye az lett, hogy Lubitschné elhagyta urát, aki ellen válópert indított. Ez a válóper befejeződött és természetesen, hogy a

Ona Munson

ptetkázók máig sem hallgattak el. Lubitschné Hollywoodban él és sokat tartózkodik Hans Krály társaságában, Lubitsch viszont az emlékezetes affér óta New-Yorkban filmezik, ahol legújabb sztorja egy fiatal operettprimadonna, Ona Munson, aki az egyik newyorki operettszínházban a közelmúltban nagy sikert aratott a „No, no Nanette” című operettben. Nemrégiben filmszínésznő lett és így került össze Lubitsch-sal... És — a pletykázók szerint — rövidesen házasságot fognak kötni... Lubitsch az egész hírt kitalálásnak minősítette, Ona Munson viszont azt jelelte a kérdősködőknek, hogy nem tudja, mi igaz a hírekből... Ma még nem tud határozott választ adni, de talán két hónap múlva már beszélhet... És most egész Amerikában kíváncsiak arra, hogy nősül-e vagy sem Lubitsch.

Ernest Lubitsch

MEGSZÜLETETT A MAGYAR TEDDY SINCLAIR

Hetek óta a legnagyobb titokban érdekes tárgyalások folynak úgy Budapesten, mint külföldön. Fenyvessy Árpád, a Corvin filmszínház népszerű volt zeneügyi igazgatója egy olyan zenekar megalakítását vette tervbe, amely páratlan lesz az egész világon. A negyvenöttagú zenekarnak Hungarian Revüband nevet adta és a zenészek kivétel nélkül mind zenetanárok és akadémiai végzettségű művészek lesznek.

A magyar revüband szimfonikus-, jazz-, cigány- és tangózenekar lesz. A zenekar tagjai mind több hangszeren játszanak, de hárman-négyen több mint tíz hangszeren fogják bemutatni művészetüket. Minden remény meg van arra, hogy ez a magyar együttes rövid idő alatt mindenütt a világon vetekedni fog a leghíresebb zenekarokkal és ezzel újabb dí-

esőséget szereznek a magyar névnek.

Fenyvessy Árpád a zenekar megszervezésével egyidejűleg érintkezést keresett a külfölddel is és tárgyalásai meglepő eredménnyel jártak. Egy hét alatt százöt estére kötötték le a zenekart, amely ősszel indul turnéra. A tervek szerint hetvenkét külföldi városban fognak játszani és bejárják Ausztriát, Németországot, Belgiumot, Francia- és Spanyolországot.

A magyar zenekar műsora csupa meglepetés lesz. Minden száma a klasszikusoktól a legkönnyebb jazzszámokig revüszzerűen fog leperegni. Az együttes minden tagjasmokingban fog játszani és az egyes számokat Bálini Béla, az ismert énekművész fogja konferálni. Fenyvessy Árpádot Budapesten máris elnevezték a magyar Teddy Sinclairnak.

Fenyvessy Árpád

(Rozgonyi felv.)

TEXASI KALAND

Ha Indián „rablók” támadják meg a vonatot — A szubrett lenyeli briliánsgyűrűjét — Egy kamaraénekes elbeszélése

Berlin, 1931 július.

A féelmetes Texas még ma is kísért. Annyi izgalmas, véres regényt írtak erről a romantikus amerikai államról, hogy sokan azt hiszik, hogy itt még ma is vadnyugati állapotok vannak. Walter Jankuhn, az ismert kamaraénekes, aki a közelmúltban amerikai turnén volt, mesélte el az alábbi érdekes történetet.

— Ott kezdem — mesélte Walter Jankuhn, — hogy mexikói vendégszereplésünk befejezése után a társulat Texas felé vette útját. A vonatutazás nagyon unalmas volt és amikor a texasi sivatagon robotgunk keresztül, valaki megjegyezte:

— Itt vigyáznunk kell, mert úgy hallottam, hogy a texasiak nagyon temperamentumos emberek és egy kis lövöldözésért nem mennek a szomszédba...

A társulat komikusának csak ez kellett, mert mingyárt rákezdte:

— Tökéletesen igaz... Amikor legutóbb Texasban voltam, sok mindent tapasztaltam. Itt az emberek folyton lövöldöznek és ennek következtében, ha éjjel arra ébrednek, hogy senki sem lövöldöz, akkor nagyon megijednek... Ilyenkor azt mondják, hogy valami nagy baj lehet és nagy szerencsétlenség van készülöben... De mit beszéltek pozitívumot fogok mondani. Egy világhírű kollégám néhány évvel ezelőtt erre járt és nyugodtan cigarettázott a vonathán, amikor hirtelen megcsikordultak a fekek és a vonat megállt. A kalauz elküldte magát: „Rablók támadták meg a vonatot!” Erre az utasok fejvesztve kapkodták össze értékeiket... Mindenki elrejtette pénztárcáját, ékszerét. Az én kollégám is nagyon megdöbbent és már nem is bánta volna, ha pénzt elveszik, de nagyon féltette briliánsgyűrűjét, amely régi családi emlék volt. Nem sokat gondolkozott, hanem fogta a gyűrűt és hirtelen lenyelte. Amikor a rablók az ő kocsijába jöttek, mindent elvettek tőle, de a gyűrűt természetesen meghagyták neki, mert nem tudtak róla... A vonat tovább indult és erre barátom vissza akarta kapni gyűrűjét, de mivel lenyelni könnyebb volt, mint...

A komikus nem mesélhetett tovább, mert a társulat tagjai közbevágtek és hangos fenyegetésekkel követelték az elbeszélés félbeszakítását. A komikus elhallgatott, elégedetten nézett szét közüünk és különösen annak örült, hogy a társulat nőtagjait sikerült beugratnia... Mindenki nevetett, mert persze senki sem hitte el a történetet, hiszen a komikus már nem egyszer bizonyította be, hogy nagyszerűen tud lódtani... Az elbeszélést hamar elfelejtettük és már

éppen valami másról akartunk beszélgetni, amikor a fekek hirtelen megcsikordultak... A vonat lassítani kezdett és megállt a sivatag közepén. Mindnyájan az ablakokhoz tódultunk, hogy megnézzük, mi történt. Mindnyájan elsápadtunk, amikor láttuk, hogy egy körülbelül negyventagú, züllött ruházatú indián banda állította meg a mozdonyt. Mindegyiknél fegyver volt és vészes csatakiállásokkal kapaszkodtak a lépcsőkön felfelé. Most már komolyan megijedtünk és különösen a komikus volt halál-sápadt. Az újságtól még dadogni sem tudott.

A fásult ijedelem azonban csak egy percig tartott, mert a következő pillanatban már a társulat minden tagja kapkodni kezdett. Értékeinket lázas gyorsasággal összeszedtük és eldugdostuk. A szubrett a komikus receptje szerint — mielőtt megakadályozhattuk volna — gyorsan lenyelte briliánsgyűrűjét... Egyszerűen elvesztettük a fejünket...

Dübörgő léptek közeledtek, majd fel pattant a vagon ajtaja és az indiánok élén egy elegáns, fehér ruhás fiatal ember lépett be és szivarral a szájában, bemutatkozott:

— Jim Hirst filmdobozó vagyok. Hollywoodból jöttünk ide, hogy egy indián film külső felvételeit elkészítsük... Tegnap hallottam, hogy ezzel a vonattal kollégák jönnek... Gondoltam, megállítom a vonatot és üdvözlöm önöket...

Jim Hirst úr kényelmesen helyet foglalt a vagonban és tovább folytatta:

— Tudják, ilyen külső felvételt itt a sivatagon hetekig is eltarthat és ilyenkor az ember nagyon elunja magát... Ezek az indiánok különben a statiszták... Mind kítűnő színészek...

Félelmünk hamar elpárolgott és természetesen első dolgunk volt, hogy eldugdosott értékeinket előkerítsük. Mindent megtaláltunk, csak a szubrett sirt. A gyomrában volt a briliánsgyűrű és nem tudott mihez kezdeni vele...

Igy végződött az én texasi kalandom — fejezte be elbeszélését nevetve Walter Jankuhn énekes.

Walter Jankuhn

beszel-
kordul-
és meg-
az ab-
ük, mi
amikor
enlagú,
meg a
olt és
tak a
meg-
halál-
i sem

percig
már
zdett,
eszed-
mikus
halluk
ét...

fel-
élén
épett
zött:
lolly-
külső
tam,
Gon-
ztlóm

glalt

t a
r az
ind

sze-
sott
lál-
ban
hez

ter

Ben Lyon és Bebe Daniels az amerikai pilótatisztek egyenruhájában, Wimmian Sweety repülőkapitány társaságában, a losangelesi repülőtéren

Mit csinálnak üres óráikban?

Chaplin, a zeneszerző és Harold Lloyd, a enkrász — A komikusok sírboltot vásárol-
nak — Repülő filmesillagok — Aki sötétben szeret lenni és aki folyton a tűkör
előtt ül — A rádióőrültek

A filmszínészek sokat dolgoznak, sokféle
üzlettel foglalkoznak és nagy elfoglaltságuk
mellett még szórakozásra is van idejük.
Alig van híres filmesillag, akinek valami
gyengéje, szenvedélye ne lenne. Üres óráik-
ban szenvedélyesen foglalkoznak valamivel.
Lássunk csak egy kis statisztikát arról, hogy
a film irigyelt sztárjai mit csinálnak akkor,
amikor néhány órára vagy napra megsza-
badúlnak a munkától.

Harold Lloyd-ról mindenki tudja a film-
világban, hogy szívélyes házigazda, akinek
villája állandóan nyitva van nagy baráti
serege előtt. Harold Lloyd mindent elkövet,
hogy vendégei jól érezzék magukat és ezért
személyesen ügyel fel mindenre. Ő állítja
össze a vacsorák étlapját és — ami nagyon
érdekes — sok esetben a süteményt saját-
kezűleg süti meg a konyhában. A híres
komikusnak szenvedélye a *kütkösködés*.

Charlie Chaplin még abban az időben tanult meg zongorázni, amikor varietékben szerepelt. Ma is szívesen ül a zongora mellé, de csak akkor, ha egyedül van. Emellett zeneszerző is és nem egy szerzeménye jelent meg — *átneven*. Nagyon szeret táncolni és különösen a *tangóért rajong*. Sokszor látható a tánchelyiségekben, ahol fiatal, csinos filmszínésznőkkel tangózik . . .

Douglas Fairbanks, aki valamikor a sport minden ága iránt érdeklődött, ma már csak a *golfért rajong*. Ezenkívül csak egy szenvedélye van: az *utazás*. Eddig hatszor tett óriási utakat a nagyvilágban. Alig van a világon ország, ahol meg ne fordult volna. Ezek az utakon gyakran kíséri el a felesége, Mary Pickford.

Edmund Lowe gyengéje: a *lovaglás*. Minden üres óráját nyeregben tölti és ilyenkor bekalandozza a kaliforniai tengerpart egy részét. Otthon szívesen gyűjt régiségeket és rajong az antik bútorokért. Sokszor látható a régiségkereskedésekben, ahol hatalmas összegeket szokott kifizetni.

Eddy Cantor, a sokgyermekes komikus, valamikor tőzsdézett, de amióta vagyonának legnagyobb része elűszott a Wall Streeten, gyűlöli a tőzsdéjateket. Üres óráiban humoreszkeket ír, jelenleg hónapok óta egy könyvön dolgozik. Ebben a könyvben több amerikai tőzsdenagyságot fog kifigurázni. A könyv megjelenése elé nagy várakozással tekintenek az amerikaiak.

A véletlen különös játéka, hogy két híres komikus, Chester Conklin és Ben Turpin majdnem egyformán gondolkozik. A két komikus alig ismeri egymást, de szokásaikban nagyon sok a rokonyonás. Mind a ketten otthonülők, ritkán járnak társaságba, családi körben kártyáznak és — *iszogatnak*. Legutóbb kiderült, hogy mind a ketten majdnem egyidőben, *sírbottol vásároltak* maguknak.

Hal Skelty, aki nemrégiben még az amerikai cirkuszok legnépszerűbb akrobatája volt, szabad óráiban ártatlan szórakozásnak hódol. Kerékpározik. Kerékpárjára ül és óráig kószál a filmváros környékén.

Ben Lyonról köztudomású, hogy szenvedélyes repülő és ennek köszönheti a feleségét is. Egy napon tanítványt ajánlottak neki. A tanítvány Bebe Daniels volt. A filmszínész örömmel vállalkozott a tanító szerepére és

ettől kezdve állandóan a levegőben tartózkodott Bebe Daniels társaságában. Végül házasságot kötöttek és azóta is mind a ketten szabadidejük legnagyobb részét repülőgépen, a levegőben töltik.

Lenore Ulrienek különös szokása van. Ha nincs semmi dolga, akkor este mindig sötét szobában ül. Nem szereti a világosságot és azt mondja, hogy a sötétben lehet a legjobban ábrándozni. Ezzel szemben Alice White, a kedves szőke filmsztár, minden nap órákat tölt a tükör előtt.

Maurice Chevallier rendszeren kis baráti társaságában tölti szabadidejét. Ehhez a társasághoz tartozik felesége, Yvonne Vallee is. Legtöbbször beszélgetéssel töltik idejüket.

Helene Morgan filmszínésznő édesanyja társaságában él Hollywoodban. Minden szabadidejét a háztartásnak szenteli és édesanyjának segít. Gyakran maga is részt vesz a nagytakarításban és ilyenkor a poriszívót kezeli. Elég munkája van, mert a házban rengeteg a szőnyeg és a plüsszék.

Charles Rogers, az amerikai leányok kedvence, nem sok szabadidővel rendelkezik, de azért minden nap tud magának egy-két órát szakítani arra, hogy kedvenc hangszereivel foglalkozzék. A filmszínész, aki évekket ezelőtt egy jazz-zenekar tagja volt, *húsféle hangszerezen játszik* és ha társaságban van, nem sok biztatás kell ahhoz, hogy leüljön a zongorához vagy hogy kezébe vegye a bendzsót.

A filmesillagok között nagyon sokan rajongnak a rádióért. Ezek között volt szegény Lon Chaney is, de senki olyan szenvedéllyel nem rádiózik, mint Richard Dix és Ruth Chatterton. Valóságos *rádióőrültek* és ha valamelyikük reggel későn és fáradtan érkezik a filmstúdióba, akkor mindenki tudja, hogy éjjel valami nagyszerűt „fogtak”. Arról nem is beszélünk, hogy rengeteg pénzt költenek különböző luxus-apparátusok vásárlására.

Louise Fazenda kutyáival, macskáival és kanárimadaraival tölti szabadidejét. Betty Compson pedig majdnem mindennap táncol.

De nemcsak a filmesillagoknak, hanem a filmvállalkozóknak is megvan a maguk kis gyengéjük. Jesse L. Lasky gyalogtűrákat szokott tenni, az öreg Carl Laemle minden reggel fut, Harry Warner pedig a színházakat látogatja.

TARKA FILMHIRADÓ

Lugosi Béia sikere

A magyarok közül csak három filmszínésznek van igazán komoly sikere Hollywoodban: Lukács Pálnak, Várkonyi Mihálynak és Lugosi Bélának. Várkonyinak nagyszerű szerződése van és állandóan filmezik, Lukács Pál jobbnál jobb szerepeket kap, Lugosi pedig majdnem minden hónapban új szerepet játszik. Ujabbán három nagy film főszerepét játszotta el, majd elment Honoluluba, ahol a „Fekete tevé” című film külső felvételeit készítik. A munka befejezése után Lugosi nem ment vissza Hollywoodba, hanem Hawai szigetén maradt, mert pihenni akar. Hosszú évek óta a sok munkától csak most tudott magának időt szakítani egy kis nyaralásra.

Egy amerikai tragédia

Theodor Dreiser, a világhírű amerikai író, akiről azért irtak sokat a világ összes lapjai, mert megpofozta Nobel-díjas kollégáját, Sinclair Lewist, az egyik filmpártnak átengedte „Amerikai tragédia” című regényének filmjogát. A felvételeken maga az író is részt vett és Dreiser Hollywoodból való visszatérése után kijelentette, hogy a film egy cseppet sem

hasontul az ő regényéhez, a történetet teljesen kiforgatták és az egyszerűen „vacak” lett. Dreiser mindent elkövetett, hogy a filmgyárosokat észretelítse, de ez nem sikerült neki. Minden kifogására azt felelték neki, hogy először jön az üzleti szempont és csak azután a művészi.

Az író, aki nem kevesebb, mint százötvenezer dollárt keresett ezzel a filmmel, kijelentette, hogy soha többé nem fogja megengedni, hogy regényeit filmre vigyék.

Lois Wilson Londonban

Valamikor a híres európai színészek és színésznők mind Hollywood felé özlöltek, most pedig ennek éppen a fordítottja történik: a hollywoodi sztárok jönnek Európába. A legújabb bevándorló Lois Wilson, aki Londonban kötött ki és szerződést kötött egy színházzal. Lois Wilson legutóbbi filmjében egy ötgyermekes családanya szerepét alakította, pedig az életben még nagyon fiatal. Tizenöt éves volt, amikor filmezni kezdett és mindig nagy szerepeket játszott. Az utóbbi időben azonban már nem igen akarták foglalkoztatni és ezért volt kénytelen búcsút mondani az amerikai film-metropolisznak.

Louise Brooks (Foto Paramount)

Doris Kenyon

Lois Wilson (Foto First National)

Doris Kenyon hangversenykörúton

Doris Kenyon, Milton Sills özvegye, négyéves fia társaságában Európába érkezett, hogy itt hangversenyeken lépjen fel. Dorisnak, aki valamikor neves filmszínésznő volt, nagyon szép hangja van és mint énekesnő akar Európában pénzt keresni. Valószínűleg Berlinben és Salzburgban fog szerepelni, de szeptemberben vissza akar térni Hollywoodba, ahol három filmszerepet fog eljátszani.

Louise Brooks megbukott

Szegény Louise Brooks a Ziegfeld-folli egyik legnépszerűbb görlje volt, mielőtt a filmhez került volna. Hollywoodban gyorsan karriert csinált és később Európába is átrándult és Berlinben, valamint Párizsban játszott főszerepeket. A beszélőfilm őt sem kímélte. Kiderítették, hogy nincs jó beszélőhangja és ezért nem kapott több főszerepet. A filmvállalkozók már a bukott sztárok közé sorozzák és csak jelentéktelen szerepeket bízhatnak rá.

Jadaon, a sztár

Jadaon mindössze egy ló, de azaz szerzett népszerűséget nevének, hogy Valentino lovagolt rajta legsikeresebb filmjeiben. „A sejk fia” című filmben is Jadaonon lovagolt az elhunyt színész. A ló Valentino halála után visszakerült gazdájára, egy Kellog nevű állattenyésztő farmjára, most azonban újra filmezni fog. Herbert Brenon, az ismert filmrendező rövi-

desen megkezdi a „Beau Ideal” című film felbeteleit. Ez a film a nagysikerű „Beau Gest” folytatása lesz. Jadaonért nagy bérösszeget fizet a filmgyár, de emellett tulajdonosa óriási kártérítési összeget kötött ki magának arra az esetre, ha a lónak felbétel közben valami baja történik. Herbert Brenon nagyon vigyáz rá, ami nem kis dolog, mert a „Beau Ideal”-ban rengeleg összecsapás, harc, ütközet van. A légionisták állandó harcban állnak a benschülöttekkel.

Jadaonért már nagy összeget ígértek az amerikai sportemberek, de tulajdonosa nem várta meg tőle.

Lillian Gish filmezniszeretne

Lillian Gish, aki évek óta nem szerepel a mozivászonon, ismét szerepel szeretne kapni, de ez Amerikában nem sikerült neki. Némrégiben Párizsba érkezett és az ottani filmgyárosokkal tárgyalásokba bocsátkozott. Lehetséges, hogy mégül a francia fővárosban sikerül szerepet kapnia.

Ha a filmszínésznő vásárol...

Botrányos esetről beszélnek az amerikai filmvilágban. Az egyik filmszínésznő háromszáz dollárért egy eljegyzési ruhát, ötvenért egy kalapot és száz dollárért néhány fehéreműt vásárolt magának, de a négyszázötven dollárt nem fizette ki. A szalón tulajdonosa többször eredménytelenül sürgette a számla kiegyenlítését, mire elhatározta, hogy a holmikat visszaveszi. Elment a filmszínésznő

Lugosi Béla

lakására, ahol éppen az eljegyzést ünnepelték. A szalóntulajdonos nem sokat teketóriázott, hanem nagy lármát csapott, majd formálisan levetkőztette a filmszínésznőt. Még a kombinét is magával vitte...

A harmadik Mdivani herceg

Eddig azt hittük, hogy csak két *Mdivani* herceg él Amerikában és most egy esküvővel kapcsolatban kiderült, hogy hárman vannak. Az egyik, David Mdivani *Mae Murray* filmszínész nő férje, a másik, *Serge Mdivani* nemrégiben vált el *Pola Negritől* és jelenleg *Mary MacCormick* énekes nő férje, a harmadik, *Alexis Z. Mdivani* pedig most kötött házasságot *Loise Astorral*, az Astor-vagyon örökösével. Mind a három herceg koldusszegény volt, amikor Amerikába ment és mind a hárman gazdag nőt vettek feleségül.

A fehérbajú fiatal filmszínész nő

Pauline Starke filmszínész nő, aki a némafilm korában egyike volt a legünnepeltebb csillagoknak, évekket ezelőtt halálosan bele szeretett egy *Jack White* nevű producerbe, aki később feleségül is vette. Hogy a házastársak között azután mi történt, senki sem tudja, de tény, hogy több évi házasságot után elváltak. *Pauline Starke*, aki még ma is nagyon szereti volt férjét, bánatában valósággal megöregedett. Hajában nagyon sok az ezüstszal, pedig még innen van a harminceon. Most újra filmezik, de hogy sikere lesz-e, az még a jövő titka.

Lillian Gish

Nagyanyák, anyák, leányunokák

szépségének elismert varázsszere
a hírneves KRAJCSOVICS-féle

Vukovári arctisztító kenőcs, szappan, púder.

Elsimítja a ráncokat, a bőrt ruganyossá és finommá teszi, elmulasztja a szeplőt, májfoltot, pörsenést, sömört, pattanást és mindenféle arctisztátlanságot.

Kapható: drogériákban, illatszertárakban és gyógyszertárakban.

Gloria Swanson vőlegényjelöltje

Évekkel ezelőtt, amikor *Ina Claire* színész nő Hollywoodba érkezett, megismerkedett egy *Gene Markey* nevű fiatal íróval és azonnal barátságot kötött vele. Később az író bemutatták *Gloria Swanssonnak*, aki elhódította őt *Ina Clairtől*. A színész nő erre bosszúból *John Gilbert* felesége lett, *Gloria* viszont még ma is jóbarátságban van az íróval és mivel nemrégiben elvált férjétől, lehetséges, hogy rövidesen *Gene Markey* felesége lesz.

A külvárosi vendéglő

Hollywood külvárosában nemrégiben egy tiszta kis vendéglő nyílt meg. Ide rövid ideig kizárólag csak szegény emberek jártak, de újabban egymásután keresik fel a leghíresebb filmesillagok is, akikkel ebben a vendéglőben senki sem törődik. Senki sem ismeri meg őket és ennek örülnek a legjobban. A divatos és előkelő éttermekben ugyanis állandóan ki vannak téve a kíváncsiak érdeklődésének és ezért sohasem tudnak nyugodtan ebédelni.

A filmkomikus és a szélhámosok

Az egyik híres amerikai filmkomikus nyilatkozatot tett közzé a lapokban és ebben arra kéri az embereket, hogy ne üljenek fel szélhámosoknak, akik az ő nevével visszaélve, pénzt csalnak ki a hiszékeny nőktől. A szélhámosok különböző üzleteket kötnek az ő nevében, sőt rengeteg nőnek házasságot is ígérnek. A csalogó természetesen igen kellemetlen helyzetbe hozták a filmkomikust, akinél majdnem minden nap megjelenik egy kifosztott menyasszonyjelölt.

Uj német filmek

Joe May „Papi” címen vígjátékot készített. A szcenáriumot *Eger Rudolf* írta. — *Charlotte Susa* Stockholmban játssza egy német beszélőfilm főszerepét. — *Renate Müller* új filmjének címe „Kalandok száz lőerővel”. — *Dr. Willi Wolff* „Mai kalandok” címen érdekes expedíciós-filmet készített a Szaharában. A film egyik főszerepét *Huszár Pufi* játssza. — *Szöke Szakáll* egy színdarab filmváltozatának főszerepét alakítja az egyik nagy berlini filmvállalat stúdiójában.

Charlotte Susa egyik szerepében (Foto Ufa.)

PÜNKÖSDI KIRÁLYSÁG

Két évvel ezelőtt történt, hogy egy budapesti filmgyárban német színészek és magyar ujságírók teáztak. Az egyik német színész későn érkezett és akkor így mutatták be őt az ujságíróknak: Charlotte Susa. Az ujságírók kórusban kiáltották az ismeretlen német színészre: „Eszem a zuzádat, de szép vagy!” Az ismeretlen szöke színésznőből aztán világhírű filmesillag lett, akit közben a budapesti moziközönség is megismert. Charlotte Susa most a következő érdekes sorokat írta a Délibábnak:

... Persze, hogy mindig szívesen gondoltok a Budapesten töltött kedves napokra... Akkor még boldog voltam, mert nem voltam filmesillag, hanem csak egyszerű énekesnő, aki úgy élhetett, ahogyan akart. Ma? ... Hát ma már más a helyzet. A filmesillag királysága pünkösdi királyság: kifelé szépek látszik, bejelle csupa munka, vesződség... Igaz, hogy sok szép ruhám van, autót tartok, ethalmoznak ajándékokkal, de képzeljék el, hogy mennyi öröömöm lehet az életben, ha úgy kell élnem, ahogyan itt leírom.

Reggel fél hétkor kelek. Tíz percig fürdök,

majd hat óra negyvenötől hét óráig tornagyakorlatok következnek. Ezután reggelizem, majd hét óra negyvenkor autón a filmgyárba megyek. Nyolc óra tíz perckor érkezem a gyárba, ahol harminc percig tart a sminkelés, fésülés és öltözködés. Kétféle órák kezdődnek az ügynevezett aranzszirozó próbák és délután két óráig tartanak. Két órától háromnegyed háromig ebédidő, majd újabb smink következik és délután három órák kezdődnek a felvételek. Hét órák fejezzük be a munkát. Nyenkor hazamegyek, megvacsorázom és merl holtfáradt vagyok, azonnal lefekszem. A film befejezése után az új film felvételeinek megkezdéséig néhány szabadnapot kapok. Nyenkor a következőképpen élek:

Nyolc órák felkelés és fél kilencig torna. Tíz órák ruhapróba az új filmhez. Fél tizenkettőtől fél egyig énektanulás, majd két órától négy óráig az új szövegkönyv tanulmányozása. Öt órák tárgyalás a dialóg-rendezővel, majd nyolc órától éjszaka tizenegyig összpróba.

A szabadnap és a munkanap között az a különbség, hogy szabadnapon nem filmezek, de dolgozom és nyenkor még fizetést sem kapok... Semmire sincs időm, sem szórakozásra, se utazgatásra... Pedig egyszer úgy szeretnék Budapestre utazni...

Myrna Loy (Fotó Fox)

agya-
majd
egyek.
ahol
és és
k az
lután
egyed
kezik
ek a
nkát.
mert
film
meg-
enkor

orna.
izen-
rától
cása.
majd
az a
k, de
...
se
tnék

Autrey

Filmsillagok
 ANYAKÖNYVVEZETŐ:
 HAVAS ZSIGMOND
 „PÓTKÖTET”

Leni Riefenstahl

Német filmszínésznő, 1908 augusztus 22-én, Berlinben született. Eredetileg táncosnő volt és nagy sikert aratott, de egy estélyen megismerkedett dr. Arnold Fanck filmrendezővel, aki felajánlotta neki a „Szent hegy” című film főszerepét és ezzel meg is ala-

Leni Riefenstahl

pozta szerencsésjét. A film nagy sikert aratott és ennek következtében a szép filmszínésznő már évek óta állandóan filmezik. Közel négy esztendő óta szakadatlanul dolgozik a berlini filmstúdiókban, de igen gyakran filmezik Svájc havasai között is. Második nagy filmje „A nagy agrás” volt, majd a „Piz Palù fehér pokla” és „Vihar a Mont Blanc felett” következett. Címe: Berlin-Wilmersdorf, Hindenburgstrasse 97.

Walter Rilla

Régi német színész és filmszínész. 1896 augusztus 12-én, Neunkirchenben, a Saarvidéken született. A középiskola elvégzése után zenei tanulmányokat folytatott, majd beiratkozott az egyetemre. Mielőtt azonban

végzett volna, felesapott írónak és egymásután jelentette meg novelláit. Később regényeket is írt, de mivel ez a munkássága nem hozott nagy anyagi eredményt, felcsapott újságírónak. Nyugtalan vére azonban nem hagyta nyugodni és ezért egy napon hirtelen ismét pályát változtatott s Berlinben felesapott színésznek. 1922-ben játszott első filmszerepét és azóta állandóan berlini és párizsi stúdiókban játszik. Nem régebben Párizsban volt, ahol egyik filmjét Korda Sándor rendezte. Nagyobb filmjei: „A florenci

Walter Rilla

hegedűs”, „Egy éjszaka rejtelme”, „Donna Juana”, „Amsterdami fogoly”, „Forradalmi nász”, „Olala herceg”, „Kétféle erkölcs”, „Gyere velem randevúra”, „Két embergyermek”, Nő és egy kilencéves fia van. Címe: Berlin-Westend, Heerstrasse 96.

Paul Otto

Német filmszínész, 1894-ben, Berlinben született. Tizenhét éves korában került a színpadra. A film számára

Viggo Larsen fedezte fel. Nagyobb filmjei: „A névtelen ember”, „Hajszja a menyasszony után”, „A madagaszkári kegyelmes”, „Háromnap kaszárnyáristom” stb. Címe: Berlin NW. 21. Bundesratufer 7.

Hans Stüwe

Régi és az egész világon ismert német filmszínész. 1901 május 1-én, Mecklenburgban született. Már kisgyermekkorában felfedezték, hogy szép énekhangja van és ezért szép sikerrel szerepelt az iskola énekkarában. Később neves tanárok képezték ki a hangját és operaezenes lett. Néhány év múlva Blaschnitzky rendezővel találkozott, aki rábeszélte őt arra, hogy vállaljon filmszerepet. Próbafelbottel készített róla és mi-

Hans Stüwe

után ez sikerült, eljátszott első filmszerepét. Filmjei: „A kitaszított”, „Feme”, „A szerelem mártírja”, „Csárdás”, „Mérgező gáz”, „Cagliostro”, „Menekülés az idegenlétből” stb. Haja barna, szeme szürke. Címe: Berlin-Halensee, Paulsbornerstrasse 9.

Terrance Ray

Amerikai filmszínész, West Frankfort-ban, 1902-ben született. Iskoláit ugyanitt és

Terrance Ray

Californiában végezte el. Színész lett. Long Beach-en szerepelt, majd társulatával Los Angelesbe és Boise-ba is ellátogatott. Egy losangelesi színpadon meglátta őt egy filmrendező, aki a tehetséges és komoly színésznek filmszerződést kínált. A küzdelmes élet után szívesen fogadta el a filmszerződést és azonnal eljátszotta őt film főszerepét. Címe: Fox, Film-Studio, 1401 No. Western Ave, Hollywood, California.

Claire Rommer

Népszerű német filmszínésznő. Berlinben, 1904

Claire Rommer

december 7-én született. Elvégezte a liceumot, majd zeneiskolába járt, később pedig beiratkozott Reinhardt iskolájába. A berlini Lustspielhausban debütált, de nemsokára, 1921-ben szerepet vállalt a „Hamvazószerda” című filmben és ettől kezdve filmszínésznő. Az elmúlt tíz esztendő alatt több mint száz filmben szerepelt nagy sikerrel. Újabb beszélőfilmekben is szép sikerrel játszik. Címe: Berlin-Schöneberg, Innsbruckerstrasse 18.

Cecilia Loftus

Amerikai filmszínésznő, Glasgowban, Skóciában született. Tanulmányait Blackpoolban végezte el. Édesanyja, Marie Loftus egy musichall sztárja volt, így a leányának nem volt nehéz

Cecilia Loftus

a színpadon elhelyezkedni. Már tizenöt éves korában startolt és nemsokára egyike lett az angol színpadok büszkeségeinek. Klasszikus és modern komédiák hősnőit alakította Henry Irving színpadán. Ezután Amerikába ment, ahol a filmnél helyezkedett el. Az „Orvos felesége”, „East Lynne” című filmekben szerepelt. Ma már csak anyaszerepeket alakít, mert 50 éves. Címe: Fox-Studios, 1401 No. Western Ave, Hollywood, California.

Ernst Stahl-Nachbauer

Német színész és filmszínész. 1890 március 6-án,

Münchenben született. Színiiskolát végzett és azonnal színpadra került. Több ezer szerepet játszott és kitünő

Ernst Stahl-Nachbauer

nevet szerzett magának a berlini színházi világban. Ennek a népszerűségének köszönhető első filmszerepét is, amit Friedrich Zelnik-től kapott. Több mint tíz esztendőig kizárólag csak a színpadon szerepelt, most pedig évek óta játssza filmszerepeit. Minden filmjében szép sikert arat. Markáns arcú, őszülő hajú, érdekes férfi. Nagyobb filmjei: „Egy asszony utolsó éjszakái”, „Anyaszeretet”, „Lövés a beszélőfilmstúdióban”. Címe: Berlin-Charlottenburg, Sybelstrasse 23.

Marjorie White

Amerikai filmszínésznő, Winnipeg-ben, Kanadában született és négyéves korában már a színpadon szerepelt. Iskolai tanulmányainak befejezése után egy vaudville-társulat tagja lett. Kanadában szerepelt, majd ugyanezzel a társulattal beutazta az Egyesült Államokat is. Ezután már könnyű volt Hollywoodba mennie és egy filmszerződést talált. Marjorie remek humora és különös láncutadása mellett kitűnően énekel is. Címe: Fox Studios 1401 No. Western Ave Hollywood, California.

(Hozgonyi felv.)

Dr. Krudy Mária

Fölkereztük Krudy Máriaat, hogy intervjút kérjünk tőle. Nem találtuk a lakók névjegyzékében a címet, be kellett mennünk a házfelügyelőhöz.

— Krudy Mária művésznőt keressük.

— A doktorkisasszonyt? — vágta rá a házfelügyelő. — Mert tetszik tudni, a kisasszony már doktor. Igen nagy dolog az kérem. Ugy tessék szólítani: doktorkisasszony!

A házfelügyelő is — szemmel láthatólag — nagyon büszke arra, hogy a művésznő „levizsgázott”.

Az első emeleti csinos polgári lakásban találtuk meg Krudy Máriaat. Nagyon boldog, igazán nem kell kapacitálni, hogy nyilatkozzék. A következőket mondotta:

— A gimnáziumban jeles tanuló voltam s már akkor elhatároztam, hogy nem állok meg az érettségimél, hanem tovább folytatom tanulmányaimat. Közben véletlenül felfedeztek. Egy iskolai előadáson színdarabot játszottunk s ez eldöntötte a sorsomat.

Azok a „bizonyos ismerősök”, akik szeretnek fölfedezni, rábeszéltek, hogy menjek színiiskolába és hagyjam ott az iskolát. Részben megfogadtam a tanácsukat, t. l. beiratkoztam a színiiskolába, de — nem hagytam ott a tanulást.

A színiiskola elvégzése után azonnal kaptam szerződést. Mikor szerződésben voltam, beiratkoztam az egyetemre, már akkor úgy gondoltam, hogy a színésznői pályára a mai viszonyok között nem olyan rózsás, hogy el ne férne mellette valami más polgári foglalkozás is. Kiderült, hogy igazam volt.

A helyzet a színháznál nem javult, hanem rosszabbodott. Most egy pár hónapig szabadságon voltam, mert az utolsó vizsgák előkészülete rendkívül nagy energiát követelt. Hála istennek, sikerült az utolsó szigorlat is s ma már büszkén viselem a doktori címet. A doktorré avatási aktus felejthetetlen volt. Sokkal nagyobb izgalom, mint egy premier. Édesapám volt az első, aki gratulált. Ő is nagyon boldog...

Az avatás utáni másnapra körülnéztem a színházaknál. Eredmény: már két színház is tett szerződéstési ajánlatot. Most választ-hatok...

Pár évvel ezelőtti híre járt, hogy Krudy Gyul alánya, Krudy Mária, a tehetséges, fiatal művészno beiratkozott az egyetemre s a színészet mellett komoly stúdiumokkal is foglalkozik. A hitetlenek csóválták fejüket. — Abba fogja hagyni! — mondogatták a kollégák. Nem fér meg a két hivatás egymás mellett. — Legföljebb egy-két szemesztert látogat, azt is csak eredetlieskedésből — ezt hajtogatták legtöbben. Az összes kételkedők és hitetlenek megbuktak. Krudy Máriaának sikerei ellenére mindig volt ideje a tanulmányokra is. A tehetséges színészno (aki legutóbb Zsolt Béla „Erzsébetváros” című darabjában aratott sikert) szorgalmasan eljárt a színpadi próbákra, de ugyanakkor szorgalmasan ellátogatott az egyetemre is. Igazi kétfelki életet élt, hol szerepeket tanult, hol földrajz vagy történelemkönyveket forgatott s mind a két hivatását határtalan ambícióval és nem mindennapi rátermettséggel töltötte be.

Most aztán döntő fordulat állott be a fiatal színészno életében. A budapesti tudományegyetemen bölcsészdoktorrá avatták. A névjegyem már ez olvasható: dr. Krudy Mária. Szép név, érdekes név.

Szerkesztői üzenetek

Olvasóink napról-napra tömegesen fordulnak hozzánk kérdésekkel. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélíró egy megcímezett és felbélyegzett válaszborítékot küld. A nekünk szóló levelet így tessék megcímezni: „Délibáb” szerkesztőségének, Budapest, VII. Dohány ucca 12. Felvilágosítást kérek.

Kéziratokat nem őrizünk meg

F. Mihály, Kunhegyes. A tárcsa közlésre nem alkalmas. — G. Mária, Budapest. Jelenleg nyári szünet van, így az új filmek csak ősszel kerülnek bemutatásra. Lois Moran 1907 március 1-én, Philadelphióban született. Párizsban végezte el tanulmányait, majd amikor visszatért Amerikába, filmszínész lett. Haja szőke, 151 cm. magas, 48 kiló. — Piros rózsá. Hans Stüwe adatait Filmcsillagok anyakönyve című rovatunkban a Délibáb múlt heti számában megtalálhatja. Szívesen üdvözlél! — Örök vágy. Nem közölhető. — Bimbi. Dehogy is haragszunk mi Magára, csak írjon annyit, amennyi jölesik és amikor tetszik. Szívesen állunk rendelkezésére. Angelo Ferraro címe: Berlin-Schöneberg, Bozenerstrasse 9. Olasz származású. Albert Bassermann színpadi színész és csak ritkán filmezik. A kértezett filmszínész jelenleg Párizsban filmezik. Nős és egy leánya van. Olaszul és németül. — Nyár. 1. A kért szepőlőkrémet kozmetikus orvosunk még e hét folyamán elküldi Önnek. A megadott használati utasítás szigorúan betartandó. 2. Lefekvés előtt ricinusolajjal kenje be. — T. K.-né, Szigetvár. Köszönjük elismerő sorait. A kiírtott hajszálak többé nem nőnek vissza. 2. Fényvédő puder használatát szükséges. — Nagyon szomorú. Szemölcsöket házilag kiirtani nem szabad. Ezt csak szakorvos végezheti. Ha Pestre jön, szívesen útbaigazítjuk. — Aggódó. A hírt nem tudjuk ellenőrizni, de valószínűleg kacsa. Semmi baja sem lehet. — Világosság. Verse közlésre nem alkalmas. A kértezett művészről jelenleg nem tartózkodik Budapesten. A nyár folyamán csak egy-két napra jön látogatóba. — Szalón. Antik bútoraihoz lehetőleg a bútor stílusához illő fotókat rendeljen. A szint ízlése szerint válogassa össze. Szőnyegnél nem alkalmazkodnak a bútor színehez. Ha valódiak, akkor minden színben pompázhatnak. Elisabeth Bergner berlini címe: Berlin-Dahlen Faradyweg 13. — Várakozás. Tizenhét éves fejjel nem nehéz a várakozás, meg aztán egybekelésüket a fiú szülei — igen helyesen — csak akkor engedhetik meg, ha fiúknak biztos állása lesz. Ne vásároljon ajándékokat a fiúnak, mert ezt a szülők nem szívesen veszik, különösen akkor, ha anyagi helyzetük nem engedi meg, hogy azokat viszonozhassák. — Lea. Filmiskolát

kell végezni és csak azután lehet szó az elhelyezkedésről. A gyors karriért csakis kivételes tehetségek csinálnak. A mai filmszínésznők nyolevan százaléka színpadon működött, mielőtt filmezni kezdett volna. — Kíváncsiság. Még mindig ugyanott. Házasságról — egyelőre — szó sincs, de szerelem az van. Szüleinél lakik. Nem volt még férjnél. — Szerző. Kapunyitás után jelentkezhethet a színház titkári hivatalában. Ha jó, megveszik. — Micike. Ne tegye többé! Ha ismerősei megtudnák, biztosan kellemetlenségei támadhatnak ezekből a dolgokból. A viccek is van határa, de ezek már túlmennek a határon. — Hatás. Színdarabját nem közölhetjük két oknál fogva: 1. mert rossz, 2. mert mi csakis olyan színdarabokat közlünk, amelyek már valamelyik budapesti színházban színr kerültek. Kérését teljesítettük. — Szépasszony. Az említett film főszerepét Lil Dagover játszotta. Nincs rokonságban. Anna Sten címe: Universum Film A.-G. Berlin S. W. 68. Kochstrasse 6—8. — Publika. Zilahy Irén Bécsben szerepel. Ha Pestre jön, lapunkban tudatni fogjuk. A kértezett művésznőt a színháznál keresse. Weygand Tibor címe: Horthy Miklós út 35. — Piroška. Billie Dove asszony. Címe: First National Studios Burbank California, N. S. címe M. G. M. Studios Culver City, California. Az említett film főszerepét Gretl Theimer alakította. Címe. Berlin-Charlottenburg Waitzstrasse 22. Németül írjon. Csak a témája volt magyar, a szereplők németek voltak. Még mindig Berlinben filmezik. — Rl. Budapest. Ebben a kérdésben leghelyesebb, ha az anya dönt. Mindenki más csak ronthatna a helyzeten. Ha a ház tulajdonosai beleegyeznek, megcsinálthatja. — Kínai. Már régen Amerikában van. Most újból filmezik. — Vastag lábak. Kérését ismétlje meg levélben és mellékeljen egy felbélyegzett válaszborítékot, hogy rovatvezetőnk szakszerű tanáccsal elláthassa. Nem kell kétségbeesnie, mert megfelelő kezeléssel nagyon szép eredményt lehet elérni. — Dr. U., Ottó. Állítólag ismét házasságot fognak kötni. Ez már nem kulissza-, hanem családi titok!

Előfizetési ár:

¼ évre 2 pengő 50 fillér, ½ évre 5 pengő.
Ausztriában példányonként 40 Groschen.
Budapest, VII, Dohány ucca 12.

Szerkeszti: TOLNAI SÁNDOR

Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI
MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.
Kiadásért és szerkesztésért felel: PAIZS GÉZA

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-
vállalat Rt. mélynyomó-körforgógépein,
Budapest, VII, Dohány ucca 12 szám
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:
József 423—39 és József 423—50

A legmodernebb
magyar divatlap a
Görösi divat

Tolnai Nyomdai Müintéze
Kiadóvállalat R.-T. nyom

La
SZÉKELY
FELY.